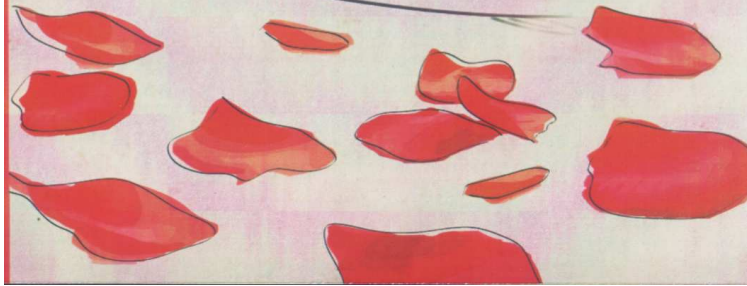

GÖNÜLDEN ESİNTİLER:

YEHOVA ŞAHİTLERİ İLE MÜLÂKAT

NECDET ARDIÇ

İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
TASAVVUF SERİSİ (70)

ÖN SÖZ:

BİSMİLLÂHİRRAHMÂNİRRAHİM:

(1996) senesinin ortaları idi arkadaşlardan birinin şehrimizde bulunan ve kendilerini Yehova şahitleri diye tanıtan bazı kimselerin benimle konuşmak istediklerini söyledi, bende buyursunlar gelsinler dedim.

Yehova Şahitleri ile mülâkat, başlangıç tarihi, (03/08/1996) cumartesi. Bitiş tartarihi (18/02/1997) Salı. Tekirdağ.

Yehova'nın Şahitleri

Vikipedi, özgür ansiklopedi, kaynak.

Başlığın diğer anlamları için [Yehova \(anlam ayrımı\)](#) sayfasına bakınız.

Bu maddedeki üslubun, ansiklopedik bir yazıdan beklenen resmî ve ciddi üsluba uygun olmadığı düşünülmektedir.

Konuyla ilgili tartışma için [maddenin tartışma sayfasına](#) lütfen bakınız.

Maddeyi geliştirerek ya da konuyla ilgili tartışmaya katılarak Vikipedi'ye katkıda bulunabilirsiniz.

Bu maddedeki bazı bilgilerin kaynağı belirtilmemiştir.

Ayrıntılar için [maddenin tartışma sayfası-na](#) bakabilirsiniz. Maddeye uygun biçimde [kaynaklar ekleyerek](#) Vikipedi'ye katkıda bulunabilirsiniz.

Yehova'nın Şahitleri, [Yehova](#)'ya inanırlar. Kutsal Kitap'ta Yehova isminin binlerce kez geçtiğine ve bunun [Tanrı](#)'nın özel ismi olduğuna inanırlar. Dünya çapında 7 milyona yakın inananı olan bir topluluktur ve dünyada 236 ülkede faaliyetlerini sürdürmektedir.^[*kaynak belirtilmeli*] [Hıristiyan](#) alemi tarafından ayrı bir inanç olarak görülür.^[*kaynak belirtilmeli*] [İncil](#)'i gerçek anlamda hayatlarında uygularlar.^[*kaynak belirtilmeli*] İsa'ya inanırlar. Gerçek dini bugünkü Hıristiyan aleminin değil, İ.S. 1. yüzyıldaki Hıristiyanların uyguladığına inanır ve buna bağlı kalırlar. İncil'in orientalistik özelliğine inanırlar. [Ahiret](#) inançları kuvvetlidir. Gerçek dinin bir tane olduğuna, bunun hangi din olduğununun ise Kutsal Kitap'ta (Tevrat, Zebur, İncil) belirtildiğine inanırlar.

İnanç olarak askerlik yapmazlar, savaşa katılmazlar, siyasete karışmazlar ve kan nakli yaptırmazlar. Dünyadaki sorunların ancak Tanrı'nın gökteki Krallığı (yönetimi) tarafından çözüleceğine inanırlar.

Yeryüzünde yaşayan kötü insanların kıyamette yok olmayacağına, Yehova ve Göklerin Krallığı'nın tek sahibi İsa Mesih tarafından yeri iyi insanlara ebediyen cennet olarak verileceğine inanırlar. Yalnızca [Cennet](#) inancı vardır. Ateşli bir cehennem azabı öğretisine inanmazlar. Bunun yerine Tanrı adaletini kötü yürekli kişileri ebediyen yok ederek göstereceğine inanırlar. Ölümü kötüye bir ceza olarak kabul ederler. Bu anlamda tekrar dirilme inançları vardır fakat dirilecek olanlar bu dünyanın cennete dönüşmüş halinde yaşayacaktır. Yani cennete kavusamama ebediyen ölüm halinin devamını ifade etmektedir.

Galeri

Ahmet Bey: Daha önce Îsâ a.s'ın tanrı bilgisinin anahtarını teşkil ettiğini belirtmiştik. Bâzı inanışlar bu anahtarı hiç önemsemeyerek, tamamen devre dışı bırakmışlardır yâni bâzı kesimler Îsâ'yı hiçbir şekilde dini bilgilerine ve konuşmalarına katmamakta, bu şekilde anahtarı ortadan kaldırmaktadırlar. Bâzı kesimler ise Îsâ'ya herşeye kâdir tanrı olarak tapınmışlar ve onun rolünü çarpıtmışlardır.

Durum ne olursa olsun sonuç olarak Îsâ hakkında bilgiye sâhip olmamak demek tanrı bilgisine sâhip olmamak anlamına gelir.

Terzi Baba: Şunu da belirtmekte yarar vardır ki Îsâ a.s'ın getirmiş olduğu tanrı bilgisi tam kemâle ulaşmış bir tanrı bilgisi değildir. Kişilerin buldukları merteye îtibarıyla öyle olabilir ancak Îsâ a.s mertebesinin üstünde de tanrı bilgisi, biz ona Allah bilgisi diyoruz yâni zât bilgisi vardır ve bunu da Hz. Muhammed (s.a.v) getirmiştir.

İbrâhîm a.s kaynaklı iki dala ayrılan bir ağaç düşünelim. O dalın birisinden İshâk a.s kanalıyla Îsâ a.s'a kadar ulaşmakta, diğerinden İsmâil a.s kanalıyla Muhammed (s.a.v) kadar ulaşan dal, aşağı sarkıtılarak Îsâ a.s'a ulaştırılmaktadır. İşte Îsâ a.s bu şekilde kendisine uzatılan dalı tutarak ve zâti tecelliyi alarak yeryüzüne dönecektir. Bu şekilde Îsâ a.s hakîkati Muhammedî üzeri yeryüzüne gelecek ve Hz. Muhammed (s.a.v)'in şeriatını tatbik edecektir.

Îsâ a.s mertebesi îtibarıyla fenâfillah mertebesidir yâni Hakk'ta fâni olmak mertebesidir. Îsâ a.s kendisinden önceki diğer peygamberlere ve insanlara göre üstünlüğü bu mertebeyi kendisinin ilk olarak ortaya getirmiş olmasıdır. Bu nedenle yâni fenâfillah mertebesinde olduğu için peygamberlik süresi 3 yıl gibi bir süre ile sınırlanmıştır. Bu mertebede ise

Îsâ olarak bir varlık ortada gözükmemektedir ancak o Îsâ değil Hakk'ın zuhurudur.

Îsâ a.s fenâfillah mertebesinde olduğundan dolayı onun şeriatı da yoktu. Bu durum İncil'de de belirtilmiştir. Kendisinin madde görüntüsü vardı ancak rûhlaşmış bir yaşam tarzında var idi kendisi kendi olarak yoktu ve yok olan bir şeyin şeriatıda olmaz. Bu şeriat olmadığı için İsevîler Mûsevî şeriat-tan yaşam tarzlarını almak zorunda kaldılar.

Îsâ a.s'ın fizik olarak diğer varlıklar gibi ölmeyerek göğe çekilmesinin sebebi fenâfillah mertebesinde olup tekrar yer-yüzüne gelişinde bakâbillah'a ulaşması içindir.

Îsâ a.s yaşam olarak nefsâniyetinden yâni beşeri kimliğinden öldü. Onun baba tarafı Rûh'ül Kudüs olduğu için o zâten ölmez. Îsâ a.s'daki bu mukaddes rûhu Cebrâil a.s Meryem Ana'ya üflemiştir. Cebrâil a.s'ın Meryem Ana'ya bu rûhu üflemesi ile Efendimiz (s.a.v)'in aldığı bilgileri ümmetine nakletmesi aynı şeydir.

Bakâbillah mertebesinin mimarı ise hazreti Resûlullah (s.a.v)'dir. Bu nedenle Îsâ a.s bu bilgi üzere gelecek ve bâtılı devirecek, yasakları kaldırıp doğruluğu ortaya getirecektir. Hz. Mehdi (a.s) ile birleşip, küfre karşı savaşacaklar ve devirleri bittikten sonra Muhammedî şeriat ile vefat edecektir.

Hakk yolundaki seyri sülûkta bunların hepsi kişinin bireysel yapısında yaşanır. Fenâfillah mertebesine ulaşmış olan kişi bütün benliğinden, izafiyetinden, beşeriyetinden soyunur ve gerçek rûhaniyeti ile ortada kalır. Bu şekilde belirli bir süre bu devre tamamlanır. Bu devrenin tamamlanmasından sonra Cenâb-ı Hakk (c.c) tekrar onu kendi varlığına yânî Rahmâni gerçek varlığına döndürür. Sonraki mertebesinde insanı kâmil olarak önceki beşeri sûretiyle bulunduğu hal üzere yaşantısını sürdürür ancak bu beşeriyetin içerisinde rûhi kudsi ile hayatını sürdürür. Kâbiliyetli olanları buldukları yerden alır ve kendi yolundan geçirerek Hakk'ın huzuruna götürür.

Bir önemli konu da şu vardır; Mesîh denildiği zaman bu kelimeden ne anlıyoruz?

Ahmet Bey: Mesîh, İbrânice olarak vaad olunan veya tâyin edilen anlamına geliyor. Bir görev için tâyin edilmek gibi. Bunların dışında bir de mukaddes rûhun mesh edilmesi vardır. Burada da Allah'ın rûhu vâsıtasıyla tâyin edilmesi söz konusudur. İncil'de Îsâ hakkında "vaftiz edilerek sudan çıkarıldıktan sonra Allah rûhu güvercin gibi üzerine indi ve ondan sonra başladı kendisi ile ilgili amacını bildirmeye" denilmektedir.

Terzi Baba: O günün anlayışı içerisinde Allah'ın rûhunun Îsâ a.s'ın üzerine indirilmesi, uçucu ve gökyüzü ile ilgili bir varlık ve haberci olduğundan güvercin benzetmesiyle anlatılmaktadır. Bu benzetme o günün insanlarına anlatabilmenin gereği olarak yapılmıştır. Aslında o günün insanı için doğru bir anlatım olan bu benzetme bugün yâni İslâmiyetin gelişinden sonraki anlayışa göre daha değişiktir. Bugün artık anlaşılmaktadır ki rûh parçalanmaz bir bütündür ve bütün varlığı sarmış ve bütün varlığa camîdir. Ancak nerede ne kadar zuhura gelmesi gerekiyorsa orada o kadar zuhura gelmektedir. Bu nedenle rûh bu maddi göz ile görülecek bir şey değildir. Ayrıca rûhun da mertebeleri vardır. Bu rûh mertebeleri îtibarıyla her varlıkta değişik mertebeden zuhur etmektedir. Îsâ a.s'da ise bu rûh o günün şartları içerisinde rûhi kudsi olarak varlığında mevcuttur. Îsâ a.s henüz bu bilgiyi müşâhede sahasına çıkarmamış iken ve kendisinde gizli iken yâni Allah bilgisi kendisinde mevcût olup anahtar henüz faaliyete geçmediğinden gizli hazine kendisinde duruyordu ki bebekken bu hazinden dolayı konuştu, bu haziden dolayı Abraj hastalığını iyi etti, gözleri görmeyenleri iyileştirdi. Bunları kendisindeki rûhun gücüyle yaptı kendi beşeri gücüyle yapmadı. İşte bu hal o günün şartlarında ancak "güvercin" benzetmesiyle o günün insanına anlatılabildi.

Bu durumda Mesîh kendi beşeriyetinden mesh edilmesi mânâsınadır.

Îsâ a.s daha yaşantısının başında kendisinde bir farklılık olduğunu anlıyordu ancak tam olarak ne olduğunu idrâk edemiyordu. Îsâ a.s'ın kendisindeki hakîkâtleri idrâk etmesi işte Mesîh hakîkâtiyle olmuştur. Kendisinden beşer elbisesi çıkınca rûhi kudsi ortada kalmıştır. İşte bu hal kişinin beşeri-

yetinden ölmesi hükmündedir. Bu hali de ortaya getiren ilk insan İsâ a.s'dır ve anahtar denilen şey de budur.

Vahdet yolunda İsâ a.s mertebesi çok büyük mertebedir ancak şunu da belirtelim ki son mertebe değildir. Kur'ân-ı Kerîm ki zâttır ancak o bizi zâta yâni uluhiyyetin en üst basamaklarına ulaştırabilmektedir.

İsâ a.s'da fenâfillah mertebesi âlem şumul yâni geniş olmakta ancak seyri sülûk yolundaki seyirlerde birimsel olarak oluşmaktadır.

İbrâhîm a.s ile müşâhedeli olarak başlayan ilâhî varlığı müşâhede etmek İsâ a.s'da rûh mertebesinde yaşama geçmektedir. Yine de zât, uluhiyet mertebesinde değildir.

Ahmet Bey: Mukaddes Kitap'ta vaad edilen Mesîh ile ilgili gerçekleşeceği önceden bildirilen olaylardan bahsedilmektedir. Yine bu kitaptaki mezmurlarda vaad edilen Mesîh'in barışı sağlayacağı, bolluk ve bereketin olacağı dünyânın onun zamanında hüküm süreceği gibi daha başkaca neler yapacağı da anlatılmaktadır.

Yahudiler ortaya çıktığı dönemde İsâ'nın ortaya çıkışını bekliyorlardı çünkü önceden bildirilen tarihler o vakti gösteriyordu. Bu bakımdan ortaya çıktığında onun Mesîh olduğunu kabul ettiler. İsâ'nın vaad edilen Mesîh olduğuna kanıtlar şunlardır:

1.Kanıt: İsâ'nın soy kütüğü onun vaad edilen Mesîh olduğunun saptanmasında bir dayanağı oluşturur. Yehova hizmetçisi İbrâhime vaad edilen zürriyetin onun ailesinden geleceğini söyledi. İbrâhîm'in oğlu İshâk, İshâk'ın oğlu Yâkub, Yâkub'un oğlu Yahûda idi. Herbirine benzer vaadde bulunuldu. Yüzyıllar sonra kral Dâvud'a bu kişinin onun sülalesinden geleceği söylendi. Mesîh'in soy kütüğünün sınırları daha da darlatılmış oldu. Matta ile Yuka'nın İncil kayıtları da İsâ'nın bu sülaleden geldiğini doğrular. İsâ'nın bir çok amansız düşmanı olmasına rağmen onlardan hiç biri onun iyi bilinen soy kütüğünün doğruluğunu tartışmadı. Böylece açıkça görüldüğü gibi onun soy kütüğü

ile ilgili bir kuşku söz konusu değildi. Bununla beraber Roma'luların M.S 70 tarihinde Kudüs'ü yağmalaması sırasında Yahudilerin aile kayıtları yok edildi. Daha sonraki dönemlerde hiç kimse vaad edilen Mesîh olduğu yönündeki iddiasını kanıtlayamazdı. İbranice kutsal yazılarda bulunan çok sayıdaki peygamberlik Mesîh'in yaşamının çeşitli yönlerini anlatır. M.Ö Sekizinci yüzyılda peygamber Mika bu büyük hükümdarın önemsiz bir kasaba olan Beytlehem'de doğacağını önceden bildirdi. İsa doğduğu sırada ismi Beytlehem olan iki kasaba vardı fakat bu peygamberlik açıkça bunlardan birini belirtiyor. Kral Dâvud'un doğduğu Beytlehem Efrata. İsa'nın ana-babası Yusuf ve Meryem Beytlehem'in 150 km.kadar kuzeyinde bulunan Nasıra'da oturuyorlardı. Bununla birlikte Meryem'in hamile olduğu sırada Roma hükümdarı Kaiser Augustus tüm halka kendi doğdukları kentte kütüğe yazılmalarını emretti. Bu nedenle Yusuf hamile karısını İsa'nın doğacağı Beytlehem'e götürmeliydi.

2.Kanıt: M.Ö altıncı yüzyılda peygamber Daniel, Yerusâlem'i (Kudüs'ü) eski durumuna getirmek ve yeniden inşa etmek için emrin çıkmasından altmış dokuz hafta sonra mesh olunan hükümdarın ortaya çıkacağını önceden bildirdi. Bu haftaların her biri yedi yıl uzunluğundaydı. Mukaddes kitaba ve din dışı tarihe göre Yerusâlem'i yeniden inşa etme emri M.Ö 455 te verildi. Böylece Mesîh M.Ö 455'ten (69*7=483) yıl sonra ortaya çıkmalıydı. Bu bizi Yehova'nın İsa'yı mukaddes rûh ile mesh ettiği M.S 29 yılına götürür. İsa bu şekilde mesh edilmiş olan demektir.

3.Kanıt: Yehova tanrının tanıklığı İsa'nın Mesîh olduğuna dair delillerin üçüncüsüdür. Yehova insanlara İsa'nın vaad edilmiş Mesîh olduğunu bildirmek üzere melekler gönderdi. Aslında İsa'nın yeryüzündeki yaşamı sırasında Yehova kendisi gökten konuşup İsa'yı onayladığını ifâde etti. Yehova tanrı, İsa'ya mucizelere yapma kudreti verdi. Bunların her biri İsa'nın Mesîh olduğunun tanrıdan gelen ek kanıtlarıdır çünkü tanrı bir sahtekara mucizeler yapma kudre-

tini asla vermezdi. Yehova İncil kayıtlarını ilham etmek üzere de mukaddes rûhunu kullandı. Böylece İsâ'nın Mesîh olduğunun kanıtları Mukaddes Kitab'ın bir kısmını oluşturdu.

Kuşkusuz kutsal yazılarda önceden belirtildiği gibi herkes İsâ'yı vaad edilen Mesîh olarak kabul etmedi. Mezmur 2/2'de kaydedildiğine göre kral Dâvud tanrısal ilham ile önceden şunu bildirdi: "Dünyânın kralları kalkıyor, hükümdarları Rabbe karşı ve Mesîh'ine karşı birbirleriyle örgütleyiyorlar." Bu peygamberlik birden fazla ülkenin liderlerinin Yehova'nın mesh edilmiş olanına yâni Mesîh'ine saldırmak üzere birleşeceğini gösterdi. Gerçektende böyle oldu. Yahudi dinsel liderler, kral Hirodes ve Romalı vali Pontius Pilatus gibi yöneticilerin hepsi İsâ'nın öldürülmesinde rol oynadılar. Önceden birbirine düşman olan Hirodes ile Pilatus o günden sonra yakın arkadaş oldular.

"İşte, kulum akıllıca davranacak, yüksek, ve yükselmiş, ve çok yüce olacak. "Nasıl ki, çoğu sana şaşılar, böylece çok milletleri şaşırtacak; krallar ona ağızlarını kapıyacaklar; çünkü kendilerine anlatılmamış olanı görecekler; ve işitmediklerini anlayacaklar. Haberimize kim inandı? ve Rabb'in bazusu kime izhar olundu? Çünkü onun önünde körpe fidan gibi, ve kurak yerden kök sürgünü gibi çıktı; ne biçimi ve ne de güzelliği vardı; gösterişi de yoktu ki, kendisine bakınca gönlümüz onu çeksin. Hor görüldü, ve insanlar tarafından bırakıldı; acıları tanımış, elemler adamı; ve insanların kendisinden yüzlerini örttükleri bir adam gibi hor görüldü, ve biz onu saymadık. Gerçek acılarımızı o taşıdı, ve elemlerimizi o yükledi; gerçek biz sandık ki, o cezaya uğradı, Allah tarafından vuruldu, ve alçaltıldı. Fakat günahlarımızdan ötürü o yaralandı, fesatlarımızdan ötürü o zedelendi; selâmetimiz için olan ceza onun üzerine indi; ve onun berelerile biz şifa bulduk. Hepimiz koyunlar gibi yolu şaşırdık; her birimiz kendi yoluna döndü; ve Rab hepimizin fesadını onun üzerine koydu. Ona kötü muamele ettiler, fakat alçaltıldığı zaman ağzını açmadı; boğazlanmağa götürülen kuzu gibi, ve kırkıcılar önünde dilsiz duran koyun gibi, ağzını açmadı. Gaddarlıkla hükmolunarak kaldırıldı; onun zamanında yaşayanlar arasında kim düşündü ki, diri-

ler diyarından kesilip alınması kavmının günahından ötürü idi? vuruş ise, kavm içindi. Ve haksızlık etmediği, ve ağzında hile bulunmadığı halde, kabrini kötülerin yanında yaptılar, ve ölümünde zengin adamlarla beraberdi. Fakat onu ezmek Rabb'e hoş göründü; onu eleme düşürdü; onun canı günah takdimesi edilince, zürriyetini görecektir, ömrünün günlerini uzâtaçak, ve Rabb'in muradı onun elinde ileri gidecek. "Canının emeği semeresini görecektir, ve doycak; salih kulum bir çoklarını kendi bilgisile salih kılacak; ve fesatlarını kendisi yüklenicek. Bundan dolayı büyüklerle beraber ona pay vereceğim, ve çapul malını zorlularla beraber paylaşacak; çünkü canını ölüme döktü, ve günahkârlarla sayıldı; çoğunun suçunu da o taşıdı, ve günahkârlar için şefaattti. (Yeşaya 52,13-53,12) "

Terzi Baba: Bu kayıtları aldık ancak, bu kayıtların bizdeki kayıtlara uyan yerleri de var uymayan yerleri de var.

Ahmet Bey: Bu okuduğumuz kayıtlarda onun kesilip atılacağı yâni öldürüleceği anlatılıyor.

Terzi Baba: İşte biz ona katılmıyoruz çünkü daha öncede izâhına çalıştığımız gibi İsâ a.s fizik olarak öldürülmedi ancak fenâfillah mertebesi itibarıyla beşeriyetinden ölü sayıldı ve hakîkâti itibarıyla ise yaşamaktadır. Dünyâya tekrar gelip, görevini yerine getirdikten sonra gerçek ölüm ile ölecektir ve hazreti Resûlullah (s.a.v)'in kabrinin yanında boş olan yere defnedilecektir.

Ahmet Bey: Kitabı Mukaddes kayıtlarında ise öldürülüp gömüldükten üç gün sonra diriltildiği yâni rûhta diriltildiği ve kendisine inanan kişilere görüldüğü belirtiliyor.

Terzi Baba: İsâ a.s'ın peygamber oluşu hakkında bizim inkârımız zâten yoktur. Ancak anlatılan hayat hikayesi hak-

kında birkaç farklılık olabilir. Bu farklılıkları hoşgörü ile karşıyoruz zâten. Bunların aslında bu işin ehli olan İslâmi bilim adamları ile batılı bilim adamlarının ancak gerçek mantıklı ve tutucu olmayan bilim adamlarının bir araya gelerek, ittifak edilen yerlerin ayrılıp, ittifak edilmeyen yerlerin bariz olarak ortaya çıkarılması ve niye, niçin ittifak edilmediği hususunda gerçek bir araştırma ile bu işin hakîkâtinin ortaya çıkarılması gerekmektedir. Ne yazık ki bugün ne batıda ne de doğuda bunu yapacak kimseler bulunamıyor.

Ahmet Bey: Mukaddes Kitap'ta belirtildiği gibi İsâ öldürülüyor ise ben buna niçin inanacağım veya Kur'ân-ı Kerîm'de belirtildiği gibi öldürülmüyorsa da ona niçin inanacağım, işte bunların ortaya çıkarılması lâzımdır.

İsâ'nın doğumu ile ilgili olarak Luka İncili 2.Bölümde şunlar yazılıdır:

8- *Ve aynı yörede, kırlarda kalıp geceleyin kendi sürüleri üzerine nöbet tutan çobanlar vardı.*

9- *Ve işte, Rab'bin bir meleği onların yanında durdu; ve Rab'bin yüceliği onların çevresinde parladı; ve büyük korkuyla ürperdiler.*

10- *Melek de onlara dedi: "Korkmayın, çünkü işte, ben size, bütün halka olacak olan büyük sevinç müjdesini bildiriyorum.*

11- *Çünkü bugün size Davut'un şehrinde bir Kurtarıcı doğdu; O, Rab olan Mesîh'tir.*

12- *Ve size işaret şudur: Yemlikte yatan kundağa sarılı bir bebek bulacaksınız."*

13- *Ve birdenbire melek ile birlikte göksel ordunun bir kalabalığı belirdi³, Tanrı'yı överek dediler:*

14- *"En yücelerde Tanrı'ya yücelik ve yeryüzünde hoşnut olduğu insanlara esenlik olsun."*

Bunun haricinde tanrının bir başka tanıklığı sözkonusudur. Matta İncili 13.bapta İsâ'nın yeryüzündeki

yaşamı sırasında tanrının gökten konuşup İsa'yı onayladığı gösterilmektedir:

16- *Ve İsa vaftiz olunup hemen sudan çıktı; ve işte, gökler açıldı ve Allah'ın rûhunun güvercin gibi inerek üzerine geldiğini gördü.*

17- *Ve işte, göklerden bir ses dedi; "Sevgili oğlum budur. Ondan razıyım"*

Aynı şekilde Yuhanna İncili 4.babta şunlar yazılıdır:

24- *Allah rûh'tur ve O'na tapınanların rûhta ve gerçekte tapınmaları gerektir."*

25- *Kadın O'na, "Biliyorum ki, Hristos denilen Mesih gelecek; O gelince bize her şeyi bildirecektir" dedi.*

26- *İsa ona, "Seninle konuşan ben, O'yum" dedi.*

Hristos yunanca Mesih demektir.

Bu ifâdelerde önemli olan İsa'nın vaad edilen Mesih olduğuna tanrının tanıklık ettiğidir.

Bu delil gruplarının bütünü İsa'yı vaad edilen Mesih olarak tanıtan yüzlerce gerçeği içerir. O halde açıkça görüldüğü gibi hakiki takipçileri haklı olarak İsa'yı bütün peygamberlerin hakkında şahitlik ettikleri kişi ve tanrı bilgisinin anahtarı olarak gördüler. Fakat İsa hakkında onun Mesih olduğundan başka öğrenmemiz gereken pek çok şey vardır. Acaba o nelerdir, nereden geldi, nasıl biriydi.

Terzi Baba: Kitabı Mukaddes'in yazılışı iki bin yıl evveline ve Tevrât ile üç bin beş yüz evveline kadar gitmektedir. O zaman ki insanlara verilen misâller bir başka türlü, bugünkü insanlara verilen misâller ise bir başka türüdür. Belki benzetmelerden ileri gelen izâh tarzları oradan değişik ifâdelerin çıkmasına sebep olmuş olabilir. Peygamber bilgilerinin bu şekilde eğrilmesi ile onun gerçek hakîkâtleri değişmiş değildir. İsa a.s hakîkâti ile bilinmeden daha yukarılara geçmek mümkün olmaz, bu nedenle İsa a.s'ı hakkıyla bilmek gerekli-

dir. İsâ a.s'ı kafamızda var ettiğimiz hayâli olarak değil de o yaşamış olan kişinin gerçek halini yaşamaya çalışarak ve bir başka ifâde ile o olmaya çalışarak, anlamamız ancak onun gerçeğine yaklaşmamızı sağlar. Yoksa diğer hepsi kitaplarda yazan kelami bilgiden öteye geçmez. Ne zaman ki bu ilim kendi bünyemizde müşâhede haline girmiş olacak o zaman ancak gerçekçi olarak İsâ a.s ve dolayısıyla bizdeki İsâ a.s ortaya çıkmış olacaktır.

Bu işlerin anlaşılabilmesi için çok berrak ve temiz bir akla ihtiyaç vardır. Sıradan bir beşeri aklın bu işleri ihata etmesi, kavraması mümkün değildir. Bu durumda beyin yapısının genişletilmesi gereklidir ki esas soru bunu nasıl yapacağımızdır. Siz bunu nasıl yapıyorsunuz?

Ahmet Bey: Kutsal kitapların okunması ve üzerinde derin düşünülmesi ve olayın için kendimizi vererek yâni olayın içine girip yaşayarak. Neden doğru, nasıl doğru müşâhedesini ederek bunu yapıyoruz ancak bu iş yavaş yavaş ve zamanla gelişmektedir.

Terzi Baba: Bu sistem nakli olarak geliştirme sistemidir yâni bir bu işler ile ilgili bir kimsenin daha az ilgili olan kimselelere aktarması ile o kişinin beyninde sıkıştırma ile yer açmadır. Tabî alıcı olanın da kendisinde bu gelenleri almaya beynini açması gerekmektedir.

İslâmi sistem beynin geliştirilmesini zikir yapmak sûretiyle sistemleştirmiştir. Belirli ilâhî isimlerin periyodik bir şekilde tekrarlanması ile beyinde bir hareket meydana getirilerek oraların temizlenmesi ve geliştirilmesi sistemidir. Sizde böyle bir sistem var mıdır?

Ahmet Bey: Allah'ın vasıflarının tekrarlanması yâni hayır bizde böyle bir şey yok.

Terzi Baba: Kişinin daha geniş mahiyette idrâk yapısına ulaşabilmesi için öz sermayesinin artması lâzımdır. Bizler bu öz sermaye arttırımını o zikirlerle borçluyuz.

Ahmet Bey: Bu konu hakkında ileriki dönemlerde daha sıcak bilgi almak isterim.

Terzi Baba: Yapı itibarıyla insanın buna ihtiyacı vardır. Şimdi burada bir lamba yanıyor yan odalarda da lambalar var ancak yanmadıkları için içeride ne olduğunu bilemiyoruz bu nedenle o içerisinin aydınlatılması gereklidir ki içeride ne olduğunu bilebilelim. Hz. Mevlânâ "mecaz hakîkâtin köprüsüdür" buyurmuştur. Bu nedenle benzetme ile anlatımlar hakîkâte bir köprüdür o benzetmeler olmasa hakîkâte bağlantı kurulamaz. Bu şekilde bir benzetme ile elektrik kablosunu odalara çekerek ve oralardaki her elektrik düğmesini de bir peygamber anahtarı olarak düşünerek yukarı doğru bir şekilde mertebelerdeki odaları aydınlatmalıyız.

Bilim adamları beyinde milyarca hücre yapısı olduğunu ve bunları % 6-8'nin faaliyette olduğunu söylemektedirler. Geriye kalan bu atıl kapasitenin az bir kısmı dahi olsa bizlerin faaliyete geçirmesi gerekiyor ki daha geniş kapsamlı bilgileri ihata edip müşâhede edelim ve bünyemize intikal ettirerek sahibi olalım. Bunu yapmak için belirli isimler çekildiğinde yediğimiz gıdalardan ve aldığımız o bilgilerden oluşan komplice bir rûhani nûraniyet üretilmiş oluyor ve bu oluşum kan dolaşımıyla beynimize sirâyet etmeye başlıyor. Beynimizde mevcûd çalışan kapasite böylece daha aydınlık hale geliyor. Beynimizi beşeriyet yaşantısından Rahmâniyet yaşantısına doğru geliştirmeye başlıyor. Yâni zikir yapıldığı zaman mevcûd çalışan hücreler daha faal bir hale geçiyor, dolayısıyla zamanla sinir sistemi içerisinde yanındakine te'sir etmeye başlıyor. Bu hal ne kadar geniş bir hale ulaşırsa kişinin alıcılığı, idrâk ediciliği, ihatası o derece artmış oluyor.

Bu nedenle bu meseleler küçük beşer aklı ile ihata edilecek meseleler değildir.

Ahmet Bey: Ancak yine de genel bir bilgiye sâhip olmak istediğimizde anlaşılmayan pek bir şey olmuyor.

Terzi Baba: Şunu söylemek istiyorum, o öğrenilenler sâdece bilgi olarak kalıyor insanda, oysa yaşama geçmesi gereklidir.

Ahmet Bey: Ben iki soru ve cevapları ile yeni sohbete başlamak istiyorum.

- Yeryüzüne gelmeden önce İsâ'nın gökte yaşadığını nasıl bilelim?

- İkincisi,kimdir ve bir insan olmadan önce ne yaptı?

Bunların cevapları ise şöyledir:

İsâ'nın yaşamı üç evreye ayrılabilir.

Birincisi, yeryüzünde doğmasından çok uzun zaman önce başladı. Mesîh'in başlangıcı eski vakitten, ezeli günlerdendir. İsâ da "yukarıdan indim" demekle gökten geldiğini açıkça söyledi. Acaba yeryüzüne gelmeden önce gökte na kadar zaman yaşadı. Kendisini doğrudan doğruya Yehova yarattığında İsâ tanrının biricik oğlu olarak adlandırıldı. Bütün hilka-tin ilk doğumu olarak İsâ tüm türlerin yaratılmasında tanrı tarafından kullanıldı. Kelam başlangıçta tanrının yanındaydı. Böylece "söz yâni kelam bizler yaratılırken Yehova ile beraberdi". Tanrı, sûretimizde benzeyişimize göre insan yapalım derken söze hitap ediyordu.

Yakın ilişki içinde oldukları yıllar boyunca oğul Yehova'ya benzedi. Bu İsâ'nın hayat veren tanrı bilgisinin anahtarı olduğunun bir başka nedenidir. İsâ'yı tanımak Yehova hakkındaki bilgimizi arttırmak demektir.

İkincisi, burada yâni yeryüzünde idi. Tanrı onun hayatını gökten Meryem adlı sadık Yahudi bakirenin rahmine aktardığında, bu düzenlemeye gönüllü olarak uydu. Yehova'nın kud-

retli mukaddes rûhu Meryem'in üzerine gölge saldı ve onun hamile kalmasına ve sonunda kusursuz bir bebek dünyâya getirmesine neden oldu. Hayatı kusursuz bir kaynaktan aldığı için Îsâ kusurluluğu miras almadı. Marangoz Yusuf'un üvey oğlu ve ailenin diğer çocuklarıyla beraber mütevazi bir aile ortamında büyüdü.

Îsâ'nın Yehova tanrıya duyduğu derin bağlılık 12 yaşında iken bile belli idi. Îsâ büyüüp 30 yaşında hizmetine başladıktan sonra insanlara duyduğu derin sevgiyi de gösterdi. Tanrının mukaddes rûhu ona mucizeler yapma gücü verdiğinde hastaları, topalları, sakatları, körleri, sağrıları ve cüzzamlıları şefkat ile iyileştirdi. Îsâ binlerce aç insanı doyurdu, dostlarının güvenliğini tehdit eden bir fırtına dindirdi. Gerçekten ölüleri bile diriltti. Bu mucizeler sağlam şekilde kanıtlanmış tarihsel gerçeklerdir. Îsâ'nın düşmanları bile onun bir çok alametler yaptığını kabul etti. Îsâ memleketinde insanlara tanrının gökteki krallığını öğretmek dolaştı. O aynı zamanda sabır ve makullük konusunda mükemmel bir örnek bıraktı. Talebeleri durumun gerektirdiği şekilde davranmadığı zamanlarda dahi bunu anlayış ile karşılayarak şunu söyledi, "gerçi rûh isteklidir fakat beden zayıftır." Bunun yanı sıra Îsâ hakîkâti küçümseyen ve çaresiz insanları ezenlere karşı cesur ve açık sözlü idi. Herşeyden önce babasının sevgi konusunda verdiği örneğe kusursuz şekilde uydu. Kusurlu insanlığın gelecek ile ilgili bir ümide sâhip olabilmesi için Îsâ ölmeye bile hazırды. O halde Îsâ'dan tanrı bilgisinin anahtarı olarak söz etmemiz şaşırııcı olmamalı. Evet o yaşayan bir anahtardır. Fakat neden yaşayan bir anahtar diyoruz, bu soru biz onun yaşamındaki üçüncü evreye götürür.

Üçüncü evre, Mukaddes Kitap Îsâ'nın öldüğünü bildiriyor ise de o şu anda yaşıyor. Aslında M.S ilk yüzyılda yaşamış olan yüzlerce insan onun diriltildiği gibi daha sonra babasının sağında oturarak gökte krallık kudretini almak üzere bekledi. Öyleyse Îsâ'yı bugün gözümüzde nasıl canlandırabiliriz. Yemlikte yatan aciz bir çocuk olarak mı düşünelim yoksa ölüme terkedilmiş acılar içinde bir adam olarak mı ? Hayır, o hüküm süren kudret sahibi bir kraldır. Ve çok yakında sıkıntılar ile dolu olan yeryüzünde hükümdar olduğunu gösterecektir. Va-

hiy 19.bab 11-15.âyetler arasında kral İsa Mesih kötöleri yok etmek üzere büyük kudret ile gelen biri olarak canlı bir şekilde tasvir edilmektedir. Bu sevgi dolu semâvi hükümdar milyonlarca insanı etkileyen ızdıraba son verme konusunda ne kadar istekli olmalıdır. Yeryüzünde iken bıraktığı kusursuz örneğe uymaya çalışanlara, yardım etme konusunda da aynı derecede isteklidir. İsa tanrının semâvi krallığının yeryüzündeki tebâları olarak sonsuza dek yaşayabilsinler diye onları hızla yaklaşan ve genellikle armageddon olarak adlandırılan herşeye kâdir olan Allah'ın büyük gününün cengi sırasında korumak istiyor. İsa önceden bildirilen barış dolu bin yıllık yönetimi esnasında tüm insanlık uğruna mucizeler yapacaktır, İsa tüm hastalıklarını iyi edecek ve ölüme son verecektir. Milyarca insanı yeryüzünde sonsuza dek yaşama fırsatı elde etmeleri için diriltecektir. Gökteki krallığın egemenliği altında yaşamamızın ne kadar şahane olacağını şimdi hayâl dahi edemeyiz. İsa Mesih'i daha iyi tanımak çok önemlidir fakat sonsuz yaşama götüren tanrı bilgisinin yaşayan anahtarını, İsa'yı hiçbir zaman unutmamalıyız.

Terzi Baba: Kitabınızda geçen "Yehova geç öfkelenir, taraf tutmaz ve adildir" ifâdelerini önce biraz inceleyelim.

Bu ifâdeleri okuduğunuz kitap sizin için çok önemli bir kitap ancak bu kitabın ifâde ettiği târif ve terimleri çok iyi bilmek lâzımdır. Yâni kullanılan cümle hangi mertebeyi ve hakîkâtini anlatıyor bunun çok iyi bilinmesi lâzımdır. Bu nedenle ilk olarak kelimeleri ve kelimelerin ifâde ettiği mânâların gerçeğini anlayabilmek olmalıdır.

Yehova, "geç öfkelenir" ifâdesi Yehova'ya yaraşır bir ifâde değildir çünkü bu tür ifâdeler insani oluşumlardır. Yehova olarak tâbir ettiğiniz eğer gerçek mânâda ilâhî varlık ise yâni Allah ise Allah zâtı itibarıyla öfkelenmez ve merhamet dahi etmez. Sıfatları itibarıyla bunlar olur ancak bu dahi beşeri mânâda bizim anladığımız şekilde değildir.

Cenâb-ı Hakk (c.c)'in bu âlemde kurulmuş bir programı vardır. Bunun toplu olarak yazılmasına kaza, miktar miktar yeryüzünde açığa çıkmasına da kader denilmektedir. Kaza kelime olarak hüküm mânâsındadır. Bu hükmün belirli bir za-

man içerisinde tahakkuku da kaderdir ki âlemde yapılan iş odur yâni her şey vakti geldiğinde ortaya çıkıp tahakkuk etmektedir.

Ahmet Bey: Yehova'nın "geç öfkelenir" sözü elimizde bulunan Kitabı Mukaddes'ten alınmadır. Ve bu ifâde onun ne kadar sabırlı olduğunu gösteren bir anlatım tarzıdır.

Terzi Baba: Güzel, bu da bir izâh şeklidir. Ancak bu sözün en az yaklaşık 3500 yıl önce söylenmiş olduğunu düşünürsek, o günün insanının anlayışına hitaben böyle bir ifâdenin kullanılması gerekiyordu. O günkü ifâdeyi bugün de aynı anlayış ile kullandığımız zaman akli cüz'den kaynaklanan bir bilgi birikimi ortaya gelmektedir. Bu durumda sizin Yehova dediğiniz o varlığı akli cüz'imiz içerisinde yorumlamış oluyoruz. İş böyle olunca da O'nun gerçek hakîkâatine ulaşmamız mümkün olmuyor. Bu nedenle bu anlayış ile kitapları gerçek olarak bugün anlaşılması gereken haliyle anlayamayız. Sonsuz bir varlığı mümkün olduğu kadar sonsuz bir akılla idrâk etmek gerekiyor.

Benzetmeler hakîkâtin yerine geçmiş olduklarından yâni hakîkâatler benzetmeler ile anlatılmaya çalışıldığından akli cüz'de kalındığı zaman o benzetme hakîkâtinin yerine konulmuş oluyor.

Ahmet Bey: Mısır'dan Çıkış 34. Bölüm 4-7 âyetler arasına bakâlim isterseniz:

4- *Musa öncekiler gibi iki taş levha kesti. Rabb'in buyurduğu gibi sabah erkenden kalktı, taş levhaları yanına alarak Sina Dağı'na çıktı.*

5- *Rab bulutta indi ve orada onunla durdu ve Rabb'in ismini ilan etti.*

6- *Ve Musa'nın önünden geçerek, "Yehova, Yehova" dedi, "Çok acıyan, lütfeden, geç öfkelenen ve inâyeti ve hakîkâti çok olan" .*

7- *Binlere inâyetini saklayan, haksızlığı ve günahı ve suçlu bağışlayan ve suçluyu asla suşsuz çıkarmayan. Babaların işlediği günahın hesabını oğullarından, torunlarından, üçüncü, dördüncü kuşaklarından arayan Allah" diye ilan etti.*

Burada tanrının orada olduğu söyleniyor ancak ilanı yapan melekte olabilir. Yâni bu ilanı yapanlar tanrının geç öfkelenildiğini beyan etmektedirler. Dolayısıyla buradaki "geç öfkelenme" ifâdesinin o zamanki tâbir ile değerlendirilmesi lâzımdır, sizin de dediğiniz gibi.

İsrailoğulları bir kavim olarak alındığı zaman yâni Mûsâ vâsıtasıyla bir anlaşma yapıldığı zaman, Allah'ı defalarca denediler, incittiler, inkâr ettiler, verdiği ni'metlere takdir göstermediler. Şimdi burada tanrının büyük bir inâyeti ve sabrı vardır. Bu "geç öfkelenmenin" sonunda onları sürgüne gönderdi. Ne var ki M.Ö 607 de Bâbil ordusunun Kudüs'ü harab etmesine müsaade etti. Bu şekilde öfkesinin aslında Bâbil vâsıtasıyla yerine getirildiğini görüyoruz. Çünkü buna müsaade etti eğer müsaade etmese idi Bâbil ordusu kimdir ki O'nun yanında hiçtir, kudretini gösterebilir isterse fakat İsrail'lerin yaptığı tüm şeylere geç öfkelenme niteliğini gösterdi.

Terzi Baba: Bu ifâdeler o güne ait yönleri ile kabul edilebilir. Bugün için ise bunu kabul etmek mümkün değildir çünkü o zamandan sonra gelmiş olan mânâlar bu olayları çok daha güzel ve çok daha manidar olarak anlatıyor.

Ahmet Bey: Bir şey daha bildirmek istiyorum, bir kitabı mutlaka insan yorumu değil kendisi yorumlamalıdır. Yâni Kitabı Mukaddesi yorumlayan kendisi olmalıdır. Bunun yapılmasının yolu da ancak Mukaddes Kitabın iyi bilinmesi ile olabilir.

Terzi Baba: Öfkelenme gibi sözler veya herhangi duygusal mânâdaki sözler birimsel varlıkların özellikleri olan bir yaşam tarzıdır. Yâni beşeri kaynaklı insanların ortaya koydukları davranışlar ve ifâdelerdir.

Ahmet Bey: Kitabı Mukaddes'in ilk kitabında olan bir âyete bakâbiliriz:

Yaratılış, 1-26: *Ve Allah dedi, "Suretimizde benzeyişimize göre insan yapalım. Denizin balıklarına ve göklerin kuşlarına, evcil hayvanlara, sürüngenlere, herşeye hakim olsun."*

Buradaki sûretimizde benzeyişimize göre insan yapalım sözünden siz ne anlıyorsunuz?

Terzi Baba: Buna benzer ifâde bizde de bulunmaktadır. Hadisi Kudsi'de buyrulmuştur ki "**Allah Âdem'i kendi sûreti üzere halk etti.**" Ancak bu sûret fiziksel bir sûret değildir. Eğer öyle bir sûret vermiş olursak Cenâb-ı Hakk (c.c)'ı sınırlandırmış oluruz. Burada sûretten kasıt Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın isimlerinin Âdem üzerinde en geniş mânâda zuhura çıkmasıdır. Kur'ân-ı Kerîm'de bu konuda geçen şu ayatei kerimeye bakâlim:

"Ve iz kâle rabbuke lil melâiketi innî câilun fil ardi halîfeh" yâni *"Rabb'in meleklerle, muhakkak ben yeryüzünde bir halife kılacağım, demişti."* (Bakara, 2/30)

Burada ilk olarak "Ve iz" ifâdesi ile bugünün kargaşa yaşantısından çık ve bu âyeti kerimeleri anlamak için o günlere git yoksa bu kargaşa içerisinde bu âyetleri anlayamazsın, birbirine karışır gider hepsi, diyor Cenâb-ı Hakk (c.c).

Zâhiri mânâda yaratma ile ifâde edilen bu oluşum şeriat ve tarikat mertebeleri için geçerlidir ancak hakîkât ve marifet mertebeleri için geçerli değildir çünkü yaratma iki ayrı varlık gerektirir. Bu nedenle yaratma yerine zuhur ve tecelli ifâdeleri geçerlidir üst mertebelerde. Kutsal Kitaplar üst mertebeden ancak geldiği zamandaki insanların akılları kadarıyla ve o günün anlayışı içerisinde misâller ile bilgi verirler. Aksi

halde o zamandaki insanlar ne anlatılması gerektiğini anlayamazlar.

Halife, kelime olarak arkasından gelen mânâsıdır. Cenâb-ı Hakk (c.c)'ta kendi varlığını birimsel bir varlık olarak ortaya koymadığından dolayı Âdem a.s önde kalmış olmaktadır. Yâni ortada gözüken Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın varlığını zuhura getiren Âdem a.s ve onun devamı olan peygamber hazarati kalmaktadır. İşte her peygamber Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın varlığını kendi mertebesi itibarıyla biraz açığa çıkarmıştır.

Bu hakîkâtleri ortaya çıkaracak olan varlıkta insandır. Âdem a.s'dan öncede âlemde varlıklar vardı ancak Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın zâtını bilmiyorlardı. Bu şekilde Cenâb-ı Hakk (c.c)'ı bilen olmadığı için varlığı ve yokluğu birdi. Allah varlığının bilinmesi için insan neslini ve bunun ilki olan Âdem a.s'ı halk etti.

Âdem a.s'ın özelliği yâni diğer varlıklardan üstün olmasının sebebi bütün ilâhî isimleri bünyesinde bulundurması idi.

Hz. Mevlânâ bu durumu şöyle belirtir:

"Manav tezgahında her sebze ve meyveden biraz bulunur. Bunlar depodaki çok olanların birer numunesidir. Cenâb-ı Hakk (c.c) dahi bu şekilde kendisinde olan özellikleri insan vâsıtasıyla ortaya koymuştur."

"Nefsini bilen Rabb'ini bilir" hükmü ile kendi tablosunda mevcûd olanları idrâk eden insanın bu yoldan hareketle Rabb'inin ne olduğunu bilmesi mümkün olmaktadır.

Ahmet Bey: Sizi çok iyi anlıyorum. Şurada Romalılar babında olan âyetleri okumak istiyorum:

19- *Çünkü Allah hakkında bilinen şeyler içlerinde zâhirdir; Allah hepsini gözlerinin önüne sermiştir.*

20- *Allah'ın görünmeyen nitelikleri -sonsuz gücü ve uluhiyeti- dünyâ yaratılalı beri O'nun yaptıklarıyla anlaşıl-makta, açıkça görülmektedir. Bu nedenle özürleri yoktur.*

21-Allah'ı bildikleri halde onu Allah olarak yüceltmediler, O'na şükretmediler. Tersine, düşüncelerinde bâtil oldular; anlayışsız yüreklerini karanlık bürüdü.

22-Akıllı olduklarını ileri sürerken akılsız olup çıktılar.

23-Ölümsüz Allah'ın yüceliği yerine ölümlü insana, kuşlara, dört ayaklılara, sürüngenlere benzeyen putları yeğlediler.

24-Bu yüzden Allah, birbirlerinin bedenlerini aşağılasınlar diye, onları yüreklerinin tutkuları içinde ahlaksızlığa teslim etti.

25-Allah ile ilgili gerçeğin yerine yalanı koydular. Ha-lik'ten ziyâde mahlûğa tapıp kulluk ettiler. Oysa Allah sonsuza dek övülmeye layıktır.

Burada Allah'ın sûretinin hayvaninkine dönüştürüldüğü anlatılmaktadır. İnsanların hayvanların sâhip olduğu içgüdüsel hareketlere yönelmeleri anlatılmaktadır. Demek ki Allah'ın sûretinde bunlar yok, Allah'ın sûretinde kutsallık, temizlik, saflık, ahlaki değerler var.

Allah ile fiziksel olarak aynı değiliz, ancak nitelik olarak bizde de o nitelikler var ancak bugün insanlar o güzel nitelikleri maalesef körlediler.

Son olarak bu konuda bir âyet daha okumak istiyorum:

Galatyalılar babında:

18- Rûh'un yönetimindeyseniz, şeriat'a bağımlı değilsiniz.

19-21- Bedenin işleri bellidir. Bunlar fuhuş, pislik, sefahat, putperestlik, büyüçülük, düşmanlık, çekişme, kıskançlık, öfke, bencil tutkular, ayrılıklar, bölünmeler, çekememezlik, sarhoşluk, çılgın eğlenceler ve benzeri şeylerdir. Sizi daha önce uyardığım gibi yine uyarıyorum, böyle davrananlar Allah'ın melekûtundan miras alamayacaklar.

22-23- Fakat rûhun semeresi sevgi, sevinç, esenlik, sabır, şefkat, iyilik, bağlılık, yumuşak huyluluk ve zabtı nefstir. Bu tür nitelikleri yasaklayan yasa yoktur.

24- Mesîh Îsâ'ya ait olanlar, benliği, tutku ve arzularıyla birlikte çarmıha germişlerdir.

25- Rûh ile yaşıyorsak, rûh ile de yürüyelim.

26- *Boş yere övünen, birbirine meydan okuyan, birbirini kıskanan kişiler olmayalım.*

Demek bir bedenın işleri vardır ve bir de rûhun işleri vardır. İnsanlar hangisini bugün daha çok çalıştırıyorlar ortadadır.

Bu nedenle "geç öfkelenir" ifâdesi bizi rûhun işlerini yapmaya teşvik eden bir sözdür.

Terzi Baba: Yeri gelmişken şu ifâdeye bir bakâlım, "Rûh'un yönetimindeyseniz, şeriat'a bağımlı değilsiniz." Bu ifâde İsevîyyet mertebesinin bir özelliğidir. Yâni İsâ a.s.'ın müntesiblerinin değil o mertebeye ulaşmış olan bir kimseye ait bir yaşamdır. O mertebeye doğru gidenler için şeriat vardır. İsâ a.s. Kudsi Rûh'tan gelme olduğu için yâni Cebrâil a.s. kaynaklı olduğu için onun mertebesi vahidiyyet mertebesidir. Bu mertebenin üzerindeki zât mertebesine bu mertebe zaman ve mekân îtibarıyla yâni tarihi seyir îtibarıyla ulaşmış değildir. Bütün bu bilgiler kaynağını her ne kadar zât mertebesinden alsa da Nûh mertebesinden aşağına doğru nazil olan bilgilerdir. Bu bilgilerin hakîkâti de beşeriyet anlayışına döndürülerek o şekilde anlatılmaya çalışılmaktadır.

İsâ a.s.'ın anahtar oluşu kendi mertebesi îtibarıyla. Yâni kendi getirmiş olduğu mukaddeslik hakîkâtini bildiren anahtardır. Bunun yanında Âdem a.s dahi bir anahtardır ve ilk anahtardır. Allah bilgisini yeryüzüne insan şuuruna indiren ilk kişi olduğundan Allah'ın ilk anahtarı odur. Ondandır gelen peygamberlerin hepsi de birer anahtardır. Fakat anahtar ile içeriye girilen şehir de Hz. Muhammed'dir.

Ahmet Bey: Âdem a.s ile ilgili olarak Romalılar babındaki âyetlere bakâlım isterseniz:

12- *Günah bir insan aracılığıyla, ölüm de günah aracılığıyla dünyâya girdi ise böylece ölüm de bütün insanlara geçti. Çünkü hepsi günah işlediler.*

13- Kutsal Yasa'dan önce de dünyâda günah vardı; ama yasa olmayınca günahın hesabı tutulmaz.

14- Oysa ölüm Adem'den Musa'ya dek, gelecek Kişi'nin örneği olan Adem'in suçuna benzer bir günah işlememiş olanlar üzerinde de egemendi.

15- Ne var ki, Tanrı'nın armağanı Adem'in suçu gibi değildir. Çünkü bir kişinin suçu yüzünden birçokları öldüyse, Tanrı'nın lütfu ve bir tek adamın, yâni İsâ Mesîh'in lütfuyla verilen bağış birçokları yararına daha da çoğaldı.

16- Tanrı'nın bağışı o tek adamın günahının sonucu gibi değildir. Tek suçtan sonra verilen yargı mahkûmiyet getirdi; oysa birçok suçtan sonra verilen armağan aklanmayı sağladı.

17- Çünkü ölüm bir tek adamın suçu yüzünden o tek adam aracılığıyla egemenlik sürdüyse, Tanrı'nın bol lütfunu ve aklanma bağışını alanların bir tek adam, yâni İsâ Mesîh sayesinde yaşamda egemenlik sürecekleri çok daha kesindir.

18- İşte, tek bir suçun bütün insanların mahkûmiyetine yol açtığı gibi, bir doğruluk eylemi de bütün insanlara yaşam veren aklanmayı sağladı.

19- Çünkü bir adamın sözdinlemeziği yüzünden nasıl birçoğu günahkâr kılındıysa, bir adamın söz dinlemesiyle birçoğu da doğru kılınacaktır.

20- Kutsal Yasa suç çoğalsın diye araya girdi; ama günahın çoğaldığı yerde Tanrı'nın lütfu daha da çoğaldı.

21- Öyle ki, günah nasıl ölüm yoluyla egemenlik sürdüyse, Tanrı'nın lütfu da Rabbimiz İsâ Mesîh aracılığıyla sonsuz yaşam vermek üzere doğrulukla egemenlik sürsün.

Âdem vâsıtasıyla ölüm insanlar arasına giriyor ve kalımsal olarak bütün insanlar günahlı doğuyorlar. Âdem'in mertebesini günah işleyerek yanlış kullandığını fakat İsâ'nın bu yanlışlığı düzelttiği burada belirtiliyor.

Terzi Baba: Bu bölümü bizim kabul etmemiz doğru değildir.

Ahmet Bey: Adem tanrı bilgisinin anahtarını maalesef kendisi iyi kullanmadı.

Terzi Baba: Hayır, kullandı ve çok güzel kullandı. Âdem a.s bütün hayatı boyunca bir hata işledi ve ondan sonraki hayatını ibâdet ve taat ile geçirdi.

Ahmet Bey: Şunu söyleyebilirim, Âdem'in bir günah dahi olsa işleyerek tanrı sûreti oluşunu ihlâl ettiğini görüyoruz.

Terzi Baba: Bâzı şeyler suç gibi görünür ancak suç değildir.

Ahmet Bey: Bilinmeyerek yapıldığından dolayı mı?

Terzi Baba: İlk olduğundan dolayı, tecrübesiz olduğundan dolayı. Ne kadar büyük suçlar vardır ki onlardan tövbe edilip bir daha yapılmadığında bizce o suç hiç işlenmemiş olur.

Ahmet Bey: Doğru size katılıyorum, insanlar için bu geçerlidir, ancak Âdem'in durumu ile bizim durumumuz arasında çok farklılar vardır.

Terzi Baba: Tabî onun peygamber oluşu yönüyle büyük farklılar var ancak insan olmamız dolayısıyla farklılık yok.

Şimdi elinizdeki kitapta geçen şu ifâdeleri biraz inceleyelim, *"Bu nedenle Mukaddes Kitabı tanrının sözü olarak kabul edenler, bir kişide üç kişiden yâni üçlü bir tanrıdan oluşan üçlüye tapınmazlar. Aslında üçlük sözcüğü Mukaddes Kitap'ta hiç geçmez."*

Ahmet Bey: Üçlük oluşumu Hıristiyan âleminde vardır.

Terzi Baba: Oysa inceledikçe üçlük hakîkâtinin Mukad-des Kitapta olduğu görülüyor. Yukarıdaki cümle ya îtibari olarak tutarlı değil veya onlara bir tepki olarak ve bir başka yolun açılması için düzenlenmiş bir anlayış olabilir.

Ahmet Bey: Veya bu konudaki gerçek olarak kabul edebiliriz. Çünkü üçlüğü belirten bir âyet varsa o zaman onu irdelemek gereklidir.

Terzi Baba: Batılıların kullandığı baba, oğul ve rûh'ül kuds üçlemesini beşeri mânâda anlamak mümkün değildir. Bu ifâde beşeri olarak anlaşıldığı zaman maddesel bir baba ve oğul ilişkisi ortaya çıkmış oluyor ki bu da putperestliğin ta kendisi olmaktadır. Bu ifâdenin izâhı ancak tek varlığın mertebeleri olarak anlaşılması yönüyle mümkündür.

Ahmet Bey: Allah'ın varlığı bir gerçek, Rûh'ül Kuds ise O'nun faal bir kuvveti, Îsâ ise O'nun bir yarattığı bir yaratıktır ancak Hıristiyan âleminde Îsâ'yı da bir tanrı olarak gösterirler.

Terzi Baba: Bu ifâdenin işte çok iyi açılması gereklidir.

Ahmet Bey: Üçlük konusu Hıristiyan âlemine Bâbil öğretilerinden gelmektedir. İznik konsülünden sonra bu üçlük kabul edildi zâten. İlk Îsâ'yı takip edenlerde böyle bir şey yok idi. İncil'de ve mektuplarda yoktur zâten. Îsâ kendisi baba benden büyüktür ben ondan öğrendiklerimle işlerim, hep ona göre hareket ederim diyerek kendisinin de yaratılmış olduğunu açıkça söyledi.

Terzi Baba: Mukaddes Kitap'ta geçen "Hakiki tanrı İsa Mesih'ten çok farklıdır" ifâdesinde üzerinde çok durulması lâzımdır. Bir çok yerlerde "baba ve biz biriz" ifâdeleri geçmektedir ki bu durumda baştaki ifâde ile bu ifâdeler çelişmektedir.

Ahmet Bey: Bu ifâdelerin şu şekilde söylenmiş olması lâzımdır, Allah herşeye kaadirdir, herşeyin sahibidir ancak İsa bu imtiyaza sâhip değildir.

Dikkat ederseniz Kitabı Mukaddes'te Hıristiyan âlemine ve kiliselerin öğretilerine çok terslikler vardır. İnsanlar İncil ve Mukaddes Kitap değişti dediği zaman uygulamanın değişmiş olmasından dolayı bu sözler söylenmektedir.

Terzi Baba: İseviyet üçe dayanıyor ancak bu üçe dayanma gerçekte nedir ve neyi ortaya getiriyor esas mesele bunun iyi anlaşılmasıdır.

Ahmet Bey: Bu tarih kitaplarında da vardır. İznik'te yapılan konsülde Roma imparatoru Konstantin ile gerçek İsa'nın takipçilerinin içinden ayrılan bir kısım kimseler Hıristiyanlığı devlet dini haline getirmek için bir takım anlaşmalar yaptılar. Bunların içinde Meryem'e tapınma da var, azizlere tapınma var, hac çıkarma var. Konstantin'de enteresan olarak putperestlikten gelmesi sözkonusudur.

Terzi Baba: Roma tanrıları.

Ahmet Bey: Evet, Roma tanrıları da diyebiliriz. Konstantin'in inançlarının içerisinde kral, kraliçe ve oğul olarak inanışlarda vardır ve hep bunlar tanrılaştırılmıştır. Hıristiyan âlemine o zaman ekilen tohum ile baba, oğul ve rûh'ül kudüs inanışı oradan gelmektedir.

Terzi Baba: Beşeri akıl anlayışı bunları kendi anlayışına göre yorumlamaktadır. İşin aslında üçlülük vardır ancak birimsel varlık anlayışı ile bunun anlaşılması mümkün değildir.

Ahmet Bey: Temelin neye dayandığını tam deliller ile de ortaya koyamıyorlar zâten.

Terzi Baba: Bu üçlülüğü Muhiddîni Arabi hazretleri çok güzel bir şekilde izâh etmiştir.

Ahmet Bey: Uygun görürseniz Îsâ ile ilgili konuya geçelim. Mukaddes Kitap yeryüzüne gelmeden önce Îsâ'nın gökte yaşadığını iddia eder. Fakat bunu bilmek için de mutlaka deliller lâzımdır. Ben size Îsâ'nın insan olmadan önce gökte rûhi bir yaratık olduğuna dair bir bilginiz var mıydı veya böyle bir anlayışa sâhip miydiniz?

Terzi Baba: Böyle bir bilgi bizde yok. Ancak bizdeki kaynaklarda varlığın ilk zuhura getirileni hakkında bilgiler vardır ancak bu bilgiler bunun Muhammed (s.a.v) olduğu yönündedir. Bir hadisi şerifinde hazreti Resûlullah (s.a.v) şöyle buyuruyor, "İlk halk edilen benim aklımdır, ilk halk edilen kâlemdir, ilk halk edilen benim rûhumdur."

"Eski vakitlerden, ezeli günlerden" diye bir ifâde geçiyor. Şimdi sıfat mertebesi itibarıyla Îsâ a.s'ın kaynağı orasıdır. Bu mertebenin üzerinde bir ahadiyyet mertebesi vardır.

Ahmet Bey: Burada geçen ezel kelimesi insanlığın varoluşundan önce anlamına gelmektedir. Bizim anlayışımızın odur. Mukaddes Kitap buna diğer rûhi yaratıkların yâni meleklerin yaratılmasından önceki zaman olarak dikkat çeker.

Terzi Baba: Îsâ'nın gökteki halinin anlaşılması için bu zamanın bilinmesi yâni âlemlerin oluşumunun bilinmesi lâzımdır. Efendimiz (s.a.v) kendisine sorulan "Bu âlemler yok iken

Allah nerede idi?" sorusuna, "O altında ve üstünde bulut olmayan bir a'mâda idi." Yâni feza ismini verdiğimiz bu sonsuz âlem daha var edilmemişti. Cenâb-ı Hakk (c.c) kendi zâtında kendi zâtı ile mevcûd iken olan haline a'mâ denilmektedir. İşte bu a'mânın ifâdesi hakîkâtlerin öz hakîkâtinden ibarettir. Burada zuhur yoktur ve Cenâb-ı Hakk (c.c) kendi varlığında sâdece zâtı ile kendi kendindedir. Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın buradan bir mertebe tenezzülü ile ahadiyyet mertebesi oluştu. Ahadiyyet mertebesinde Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın iki özelliği zuhura çıkmaktadır, inniyeti ve hüviyeti. İnniyeti benliği, hüviyeti ise bu benliğin özelliklerinin mücmel olarak ortaya gelmesidir. Ahadiyyet mertebesinde bir mertebe daha tenezzül ile vahidiyyet mertebesi meydana gelmektedir. İşte bu mertebe uluhiyyet olarak isim almaktadır yâni Allah isminin ifâde ettiği mertebedir. Ve faaliyet bu mertebede başlamaktadır. Bu mertebe aynı zamanda sıfat mertebesidir.

Uluhiyyetin târifi, tüm olarak varlığın gerçek yüzleri ile kendi mertebelerinde korunmasına, denilmektedir, şeklinde yapılmaktadır.

Ahadiyyet mertebesinin ifâdesi ise yüce Zât'ın tecellisinden ibarettir ve orada ne isimlerin ne de sıfatların sözü geçmez.

Vahidiyyet mertebesi dediğimiz sıfat mertebesi yüce Zât'ın bir tecellî yeri olmaktan ibarettir, orada zât sıfattır, sıfat dahi zâttır.

Vahidiyyet mertebesinden sonraki tecelliye ise Rahmâniyet denilmektedir. İşte Bismillahirrahmirrahim denilen mertebe burayı ifâde etmektedir.

Rahmâniyyet isimlerin ve sıfatların gerçek yüzleri ile meydana gelişinden ibarettir yâni Cenâb-ı Hakk (c.c)'ta var olan isimler ve sıfatlar gerçek yüzleri ile meydana geliyor ancak henüz hala mânâ âlemindeyler, madde âlemine inmiş değildirler. Bir mimarın, mühendisin bir binayı kafasında tasarlama gibi.

Rububiyyet yâni Rabb mertebesi ise bütün varlıklara verilen isimlerin zuhur ettiği mertebenin ismidir. Bunun devamı olan Melikiyyet mertebesinde ise bütün isim ve sıfatlar haklarını alarak faaliyet sahasına gelmektedir.

Allah'ın Âdem'i kendi sûreti üzerine halk etmiş olması bu vasıfların ona verilmesidir. Bu âlem her ne kadar madde âlemi olarak biliniyor ise de aslında bu âlem hayâl âlemidir. Çünkü bu âlem arızalar ile yaşayan bir âlemdir. Burada bahsedilen hayâl beşeri mânâda anlaşılabilir hayâl değil ilâhî hayâldir. Burada varlıklar daha fazla belirginleşiyorlar. Varlıkların kesafet kazanmasıyla fiiller âlemi ortaya çıkmış oluyor.

Bu anlatıklarımız içinde tespit etmemiz gereken yer İsâ a.s'ın makamı olan rûh mertebesidir ki yukarıda Rahmâniyyet mertebesi olarak belirtilmiştir. Bu nedenle Rahmâniyyet mertebesinin üzerindeki yerlerden sizde pek haber olmaz çünkü çıkış yeri Rahmâniyyet mertebesidir. Bu nedenle bu kaynaktan gelen bilgileri anlatış ancak üçlü bir anlatış ile mümkündür.

Şimdi, ezeli günlerin esas ifâde etmesi gereken a'mâiyyet halidir ancak bu hal geniş mânâda henüz o bilgilerin içerisinde olmadığından bu durum Kitabı Mukaddes bilgileri içerisinde kapalı vaziyettedir.

Ahmet Bey: Yeri gelmişken bir benzerlik dikkatimi çekti onu size aktarayım. Matta 28.bab,

18- *İsâ yanlarına geldi ve onlara şunları söyledi: "Gökte ve yeryüzünde bütün hakimiyet bana verildi.*

19- *Şimdi siz gidin, bütün milletleri öğrencilerim olarak yetiştirin; onları Baba, Oğul ve Kutsal Rûh'un adıyla vaftiz edin;*

20- *Size buyurduğum her şeye uymayı onlara öğretin. İşte ben, dünyânın sonuna dek her an sizinle birlikteyim."*

Buradaki mânâ Baba, Oğul ve Rûh'ül Kudüs'ün konumunu ve yetkisini ve faaliyetini kabul etmek anlamındadır. Dolayısıyla burada birisi Baba'yı kabul etmiyorsa yâni onun egemenliğini kabul etmiyorsa, Rûh'ül Kudüs'ü yâni onun kuvvetini kabul etmiyorsa ve anahtarı olan İsâ'yı kabul etmiyorsa vaftiz olamıyor. Bunlar kabul edildikten sonra suya daldırılma oluyor ve bu şekilde eski kişiliğini bırakıp yeni hayata, rûhani, yaşama başlaması sağlanıyor.

Terzi Baba: İşte sizin bismeleniz olan "Bismihi ebâ ve ebî, ve rûh'ül kudüs" tasdik olunmayınca o günkü mertebe itibarıyla dini bir özellik yâni Allah inancı ortaya çıkmamış oluyor. Bu deyiş dikkatinizi çekerim Rahmâniyyet mertebesi itibarıyla. Ve bu o gün insanının ulaştığı en üst mertebedir. Yerlerdeki taşlardan ve topraklardan kurtulup ötelede olan bir Allah'ın varlığını idrâk etmek ve bu Allah'a îmân ve itikad ettikten sonra da insan varlığında da Allah'ın mevcudiyetini anlatmaya çalışmaktır. Îsâ a.s'ın şahsi hakikâti, anahtarlığı buy mevzuyu anlatmasındadır. Yâni Allah sâdece Mûsevîlerin ötelede, yukarılarda aradığı Allah değildir, Allah varlıkta da yâni insanda da mevcuttur. İşte Âdem a.s'ın hilkati ile başlayan Cenâb-ı Hakk (c.c)'in insanlardaki zuhuru Îsâ a.s'da rûh mertebesi itibarıyla ortaya çıkmasının anahtarıdır. Bu nedenle Îsâ a.s da Mûsâ a.s da mertebeleri itibarıyla "beni inananların ilki yaz" diyerek niyaz etmişlerdir. Şu konuyu çok iyi anlar isek İsevîyyet mertebesinin kaynağını da anlamış oluruz.

Ahmet Bey: Bu konular ile ilgili bir âyet daha var, onu da okuyayım. Korintlilere Mektuplar, bab 8'de:

4- *Putlara sunulan kurban etinin yenmesine gelince, biliyoruz ki, "Dünyâda put bir hiçtir" ve "Birden başka Allah yoktur".*

5-6- *Yerde ya da gökte ilah diye adlandırılanlar varsa da -nitekim pek çok "ilah", pek çok "rab" vardır- bizim için tek bir Allah baba vardır. O her şey ondandır, biz O'nun içiniz. Ve bir Rab Îsâ Mesîh'tir. Her şey onun vâsıtasıdır ve biz onun vâsıtasıyız.*

Terzi Baba: Çok Rabb'ler var bu nedenle Rabb'lerin Rabb'ine ulaşmak gerekiyor. Bir kişi ben Muhammediyim de dese İsevîyyet mertebesini idrâk etmedikçe gerçek Muhammedi olamaz. Ancak İsevîyyet mertebesini idrâk etmek Hıristiyan olmak değildir. Zâten Kur'ân-ı Kerîm'in son kitap olması da bütün bu bilgilerin içinde bulunması itibarıyla. Ve

Muhammed (s.a.v)'e gelmiş olan vahidiyeti ahadiyyet ve a'mâ mertebelerini getirmiş olması îtibarıyla.

Ahmet Bey: O zaman insanların İsâ davranış tarzlarını tamamen tanrının yansıması olarak kabul etmeleri gerekiyor. Ne var ki Yahudilerin bunu yapmadıklarını açıkça biliyoruz.

Terzi Baba: İşte onlar mertebeleri îtibarıyla yapamadılar. Mertebeleri anlayışları şartlandıkları düşünce yapısı îtibarıyla bir üst mertebeden gelen bilgiyi kabullenemediği için inkâr ettiler.

Ahmet Bey: Mukadde Kitap onların tanrının sözleri yerine kendi adet ve göreneklerini ön plana aldıklarını anlatır.

Terzi Baba: İşte şartlanmalardan kastım odur. Kendi hayat tarzları ile şartlandıkları için yeni gelen doğru bilgiler onlara ters geldi. İsâ a.s'ın anahtar olması ef'âl mertebesinde insan varlığında Allah'ın zuhur edebileceğini ortaya getirmesidir. Bu şekilde daha evvelce göklerde aranan tanrı aşağıya indirilmiş oldu. Zâten gaye Cenâb-ı Hakk (c.c)'in insanı ayna edinerek ondan zuhur etmesi idi. İsâ a.s bu sırrı ssâdece kendi birimsel varlığı îtibarıyla zuhura getirdi yâni "ben Hakk'ın zuhurundan başka bir şey değilim", "Babam ile biz biriz" demesinin hakîkâti de budur yoksa genel anlamda İsâ a.s Allah demek değildir. Rûh mertebesinde açığa çıkan bütün esmâî ilâhîyyeyi İsâ a.s kendi bünyesinde en geniş şekilde kullanan ilk kimsedir. Körlerin gözünü açması, ölüleri diriltmesi Cenâb-ı Hakk (c.c)'in sıfatlarının İsâ a.s'da zuhur etmesidir.

Cebrâil ismini alan ve Rahmâniyetin bir gücü olan melek ile ortaya getirmiş olduğu Rûh'ül Kudüs ve bunlar meydana getiren ve baba diye ifâde edilen bütün bunların kaynağı olan Allah, işte İsevîyyet mertebenin esas sistemi budur. Bu nedenle İsâ diye yazılıyor. Arapça yazılışında olan (ayn) harfi göz mânâsınadır, (sîn) insan mânâsınadır yâni İsâ, gözü gö-

ren insan ifâdesinde olmaktadır. Yâni o güne kadar varlıkların henüz kendilerinde müşâhede edemedikleri ilâhî hakîkâti Îsâ a.s kendi bünyesinde müşâhede etmiş oluyor. İşte ilâhî varlığı kendi hakîkâtinde bulmasından dolayı Îsâ a.s bu mertebede fenâfillah olmuş oluyor. Yâni Hakk'ı kendisinde müşâhede ettiğinden dolayı kendisinde beşeri izâfetli bir Îsâ'nın kalmadığının sırrını getirmiştir Îsâ a.s.'ın kendi beşeri kimliği kalmadığından da kendi şahsı babında şeriata ihtiyacı kalmamaktadır.

Ahmet Bey: Yâni başka bir kanun getiriyor. İsrailoğullarının almış olduğu şeriati değil onun asıl amacını getiriyor. Bu şekilde bunu getirerek tanrının sâhip olduğu güzel nitelikleri sergileyerek ve uygulayarak bir şeriat getiriyor. Merhamet, bağışlama, sevgi, cömertlik gibi yerine göre yerine getirilmesi gereken yeni bir kanun getiriyor.

Terzi Baba: Îsâ a.s mertebesi îtibarıyla Cenâb-ı Hakk (c.c)'in bütün isimlerini zuhura getirmiyor. Rûh kaynaklı olduğundan sâdece Rahmâni isimleri ortaya getirmektedir. O mertebede gerçek olan bu iş hakîkâtte ise daha henüz eksiktir. Örneğin Îsâ a.s "size bir tokat atıldığında öteki yanağınızı dönün" demektedir oyda bugün batılılar ne sol ne de sağ dinlemekte tam tersini yaparak vurup geçmekte ve Îsâ a.s şeriatının tam tersini yapmaktadırlar.

Îsâ a.s'ın hakîkâti rûhi Rahmâni latîflik ile ortaya çıkmaktır. Ancak Cenâb-ı Hakk (c.c)'in isimlerinin içerisinde Azîz, Cebbâr, Mütekebbir gibi bir çok isimler vardır. İşte tam kemâl bütün bunların hepsiyle zuhura çıkılmasıdır ki o da hazreti Muhammed (s.a.v) de meydana gelmektedir. İşte bizde "Eşhedü en lâ ilâhe illâlah ve eşhedü enne Muhammeden resûlullah" diyoruz, buradaki "Muhammed resûl" kelimesi Cenâb-ı Hakk (c.c)'in tam kâmil ve mükemmel bir halifesi olarak yâni insanı kâmil olarak zuhura çıkması ve bütün isimleri meydana getirmesi dolayısıyladır. Çünkü hazreti Resûlullah (s.a.v) yeri geldiğinde savaşta yaptı, ancak Îsâ a.s'ın böyle bir savaşması yoktur çünkü rûh mertebesi Rahmâniyyet mertebesi îtibarıyla o isimleri yansıttı sâdece.

Ahmet Bey: Kitabı Mukaddes'te İsbâ'nın insan öncesi varlığı hakkındaki teferruata bir bakâlım. Süleyman'ın Özdeyişleri bab 8,

22- RAB yolunun başlangıcında kadim işlerinden evvel beni teşkil etti,

23- Dünyâ var olmadan evvel, başlangıçta, ezelden ben dikildim,

24- Enginler yokken, suları bol pınarlar yokken doğmuştum,

25-26- RAB dünyâyı, kırları ve dünyâdaki toprağın başlangıcını daha yapmadan, dağlar daha yerleştirilmeden, tepelerden önce ben doğmuştum,

27- RAB gökleri hazırladığı zaman ben oradaydım, Engin denizlerin üzerine kubbeyi koyduğu zaman,

28- Yukarıdan asumanı kuvvetlendirdiği zaman, enginin pınarlarına kuvvet verildiği zaman,

29- Sular buyruğundan öte geçmesinler diye, denize sınır koyduğu zaman, dünyânın temellerini pekiştirdiği zaman,

30- Yapıcı olarak O'nun yanındaydım. Ve her gün O'nun sevinciydim, her vakit O'nun önünde sevinirdim,

31- O'nun dünyâsında sevinirdik ve sevincim Ademoğulları ile idi.

Burada belirtilen kişi Davud peygamberin oğlu Süleyman'ın kendisi olamazdı çünkü ilhamatında bu sözleri kendisi yazıyordu. Demek ki Süleyman'dan milyarlarca yıl önce bir kişi mevcûd olarak yaratılmış.

Bu bahsedilen kişi acaba kim?

İsbâ'mı yoksa bir başkası mı?

Terzi Baba: Bu ifâdeleri Süleyman a.s kendi idrâki seviyesinde yazmış olabilir ancak bu ifâdeleri ilâhî bir kitab olarak tam bir mesned kabul etmek zordur.

Ahmet Bey: Süleyman on iki yaşında kral oldu. Allah ona "Ben'den ne istersin" diye sordu, Süleyman "kanun sayısı çoktur ben ise tecrübesizim bana bunları idare etmek için hikmet ver" dedi. Allah "madem ki sen zenginlik, mal mülk istemedin bu sana verilecektir" diyor ve sonrasında Süleyman'ın bu sözleri kâleme aldığı beyan ediliyor.

Terzi Baba: Eğer bu sözler İsâ a.s için söylenmiş ise yukarıda bahsettiğimiz mertebe yâni Rahamniyyet mertebesi itibarıyla bir başlangıçtır yoksa a'mâ ve ahadiyyet mertebesi itibarıyla olamaz.

Ahmet Bey: Ek olarak şunu söylemek istiyorum, Eyüp kitabında meleklerle hitap ederken, "Onlar Allah'ın önüne geldiler, kendilerini takdim etmeye geldiler" deniliyor. Şimdi orada meleklerin de sevindiğinden bahsediliyor. Başka âyetler de meleklerin yeryüzü yaratılırken sevindiklerinden bahsediliyor. Demek ki bir duygu var.

Terzi Baba: İşte bütün mesele buradan kaynaklanıyor. Beşeriyet akli ile ilâhî işleri çözmekten kaynaklanıyor yâni. İsâ a.s'ın kullanılması diye bir şey söz konusu olamaz çünkü o takdirde Cenâb-ı Hakk (c.c)'in sanki yanında ihtiyacı varmış gibi İsâ a.s'a ayrı bir kimlik vermek gerekir.

Ahmet Bey: Bunu ihtiyacı olduğu şeklinde kullanmıyorum.

Terzi Baba: Ancak ifâdeler düşünceyi o mecraya kaydırıyor.

Ahmet Bey: Allah'ı benzetmiş gibi olmayalım gibi ancak konuya uygun olduğu için şöyle bir örnek vermek istiyorum; Allah'ı bir mimar ve İsâ'yı da oradaki ustabaşı olarak düşün-

lim. Allah plan ve projeyi veriyor, ustabaşı olarak İsâ bunu uygulamaya koyuyor.

Terzi Baba: Bu nerede yâni madde âleminde mi mânâ âleminde mi kullanılıyor.

Ahmet Bey: Bunu mânâ âleminde diye söyleyebiliriz. Çünkü bahsettiğimiz zamanda dünyâda bir şey yoktu. Demek ki bunlar mânâ âleminde olmuştur.

Terzi Baba: Tabî Ümm'ül Kitap'ta bunların hepsi yazılıdır ancak bu faaliyetlerde İsâ olarak ayrı bir varlığın olması söz konusu değildir. O bahsettiğimiz anda sâdece İsâ a.s değil, bütün varlıklar Hakk'ın ilminde mevcûttur. İsâ a.s diye bir varlığın ortaya çıkıp barizleşerek Cenâb-ı Hakk (c.c)'a yardım etmesi diye bir şey sözkonusu olamaz mânâ âleminde.

Ahmet Bey: Öyle bir şey yok. İfadelerde bahsedilen şahsın yaratıldığından bahsediliyor.

Terzi Baba: Tamam ancak bu sâdece tek bir mertebeye has bir şey değil. Rahmâniyyet mertebesinde bütün bu varlıklar ortaya çıkmış haldedir.

Ahmet Bey: Doğru, aynı anlamdayız.

Terzi Baba: Dolayısıyla bir tek varlık olarak onu ortaya getirip onun üzerinde durmak mesele değildir. İsâ a.s'ın rûhlar âleminde madde âlemine geçildiği zaman diğer varlıklardan ayrı olan özelliği ortaya çıkıyor, ancak bu içinde bulunduğumuz âleme gelindiği zaman oluyor.

Ahmet Bey: Bir başka yerde Mukaddes Kitap Allah'ın yaratmaya başladığında ki ilk rûhi yaratık olarak İsâ'yı gösteri-

yor daha Allah amaç edinmiş olduğu şeyleri yaratmak için İsâ'ya imtiyaz veriyor, sorumluluk veriyor ve bundan da hoşlandığını söylüyor. Daha sonra insanlığı kurtarmak için Allah tarafından Rûh'ül Kudüs vâsıtasıyla beden alıp yeryüzünde insan olarak gelmesi tasarlanıyor. Ve bu tasarı gerçekleşiyor. Görevi bitince tekrar gökyüzüne gidiyor. Ve Allah'ın sağına yâni O'nun bereketine sâhip olan sağında oturuyor. Ve dolaşısıyla kıyamette tekrar rûhi bir yaratık olarak zuhur edeceği açıklanıyor.

Terzi Baba: İşte bunlar hep İsevîyyet alimlerinin diyelim İsâ a.s'ı kendi anlayışlarına göre ortaya getirip silüet verdirdikleri bilgilerdir.

Ahmet Bey: Bir başka ifâde ile Mukaddes Kitab'ın anlatış tarzına göre diyelim.

Terzi Baba: Ondan anlaşıldığına göre diyelim. Şimdi bakın hazreti Resûlullah (s.a.v)'in bir hadisi şerifi vardır, "Âdem daha su ile çamur arasında iken ben peygamberdim" buyuruyor. Hz. Muhammed (s.a.v) başlangıçtır ve biz onun başlangıcını da birimsel bir varlık olarak başlangıç demiyoruz hakîkâti Muhammedî olarak diyoruz. Bu âlemlerin rûh âleminde evvel bir akıl âlemi vardır. O ilim âlemi rûh âlemini meydana getiriyor, rûh âlemi misâl yâni hayâl âlemini ve hayâl âlemi de bu madde âlemini meydana getiriyor. İlk aşamda Hz. Muhammed (s.a.v) vardır ancak bu oluş bireysel bir kimlik olarak değildir. Bütün varlıkta mevcût olan hakîkati Muhammedî olarak. Bu anlatımlarda kimlik değil mertebe belirtilmektedir. İsâ a.s kaynaklarında hep kimliği üzerinde duruluyor. Oysa bu birimsellik değil bir mertebe ifâdesi ve yaşantısıdır. Bütün peygamberlerin mertebe olarak düzeyleri ve yaşantıları vardır. Âyeti kerimede "Biz peygamberlik özelliği olarak ayırım yapmayız" buyuruluyor ancak bir başka âyeti kerimde de "her peygamberin birbirinden üstün özellikleri vardır" diye de ifâde ediliyor ki bu da onların mertebelerini göstermektedir.

Şimdi İsa a.s'ın halk edilenlerin evveli olması kendi mertebesi itibarıyla Rahmâniyyet mertebesidir ve ezeli günler denilen yer oraya dayanır. Buranın üzerinde olan Allah'ın zâtı ise iki yönde ifâde edilir biri mutlak Zât biri mukayyed yâni kayıtlı Zât'tır. Kayıtlı Zât'tan kasıt isimleri ve sıfatları ile zuhura gelmesidir. Bu durumda her isim onu o isim içerisinde kayıtlamış demektir. Mutlak Zât ise isimden de, resimden de, rûhtan da münezzehtir. Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın ilk meydana getirdiği oluşum hakikati Muhammedî ismini verdiği, bir başka ifâde ile insanı kâmil olarak isimlendirdiği bütün bu âlemleri meydana getiriyor. İşte bu insanı kâmilin simge olarak zuhur kaynağında beşer insandır. Esas insanı kâmil bütün âlemlerin varlığı yâni Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın en geniş şekilde zuhuru ve dolayısıyla onun yeryüzündeki halifesi, zuhuru da Âdem ismi ile başlayan insan. Âdem a.s ile bu hakikât başlıyor Hz.Muhammed (s.a.v) ile de kemâle eriyor. Veda haccında gelen "Bugün artık dininizi tamamladım" âyeti ile bütün insalığa hitap edilmektedir.

Hadisi Şeriflerde hazreti Resûlullah (s.a.v) "Dünyânızdan bana üç şey sevdirdi" gibi ifâdeler ile başka bir âlemden olduğunu beyan ederken "Ben de sizin gibi bir beşerim" gibi ifâdeler ile de kendisinin aynı zamanda diğer insanlar gibi maddi bir yaşantısı olduğunu da ifâde ediyor ama "Bana vahiy olunur" diyerek ilâhî halini de belirtiyor.

Şimdi İsa a.s ile Muhammed (s.a.v) arasındaki farka gelirsek, mertebeleri itibarıyla fark görüyoruz, yanlış anlaşılmasın muhatapi karşı taraf diye karşılaştırma yapmıyoruz. İsa a.s'ın yaşantısı sâdece rûhani bir yaşantıdır, bakın o evlenmemiştir ve insan nesli için bir eksiklidir. Burada İsa a.s için eksiktir demiyorum yanlış anlaşılmasın. Hz.Muhammed (s.a.v) hem evlenmiştir hem de her türlü ibâdetlerini de yapmıştır çünkü Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın bütün sıfatlarının zuhuru en kâmil şekilde kendisinde zuhura çıkmıştır. Hz. Muhammed (s.a.v)'in mucizelerini sıralar isek eğer İsa a.s'ın mucizeleri onun yanında çok hafif kalır.

İsa a.s rûh mertebesinde olduğundan zâten evlenemezdi ve peygamberlik süresinin kısa oluşu da fenâfillah mertebesinde olduğundan dolayıdır. Ancak hazreti Resûlullah (s.a.v) onun üzerinde olan bakâbillah mertebesi ile yeryüzüne geldi-

ğinden Hakk'ta baki olarak uzun bir peygamberlik süresi ve bütün beşeriyetiyle yaşamını ortaya koydu. Bâzı kitaplarınızda hazreti Resûlullah (s.a.v)'in "Ben günde yetmiş defa istiğfar ederim" sözü nedeniyle onun dahi günahlı olduğu belirtiliyor. Bu şekilde İsâ a.s yeryüzünde günah işlemeyen tek kişidir anlayışına sâhip olmaya çalışıyorlar. İşte hazreti Resûlullah (s.a.v)'in en son gelişi, kitabının son kitap oluşu, bütün mertebeleri îtibarıyla Cenâb-ı Hakk (c.c) zuhurunu ortaya getirdiğinden dolayı ve ortaya gelecek başka bir şey kalmadığından dolayıdır.

hazreti Resûlullah (s.a.v)'in mi'racı çıktığı gecenin sabahı söyledi bir hadisi kudsi vardır, "Men reâni fekad real Hakk" yâni "Bana bakân Hakk'ı görmüştür" yâni Muhammed diye ayrı varlık yoktur Muhammed diye gördüğünüz varlıkta Hakk'ın varlığından başka bir şey yoktur, buyuruyor. Burada ne kadar açık bir şekilde Allah varlığının kendisinde olduğunu gösteriyor. İsâ a.s'ın "Biz baba ile biriz" sözü de bunu ifâde ediyor yalnız İsâ a.s bunu İsevîyyet mertebesi îtibarıyla sâdece kendisinde ortaya getiriyor, ancak hazreti Resûlullah (s.a.v)'in buyurmuş olduğu o söz ile ve Kur'ân-ı Kerîm'de belirtilen "Her ne yana dönseniz Hakk'ın vechini görürsünüz" âyeti kerimesi ile bu oluşumu bütün âleme yaymaktadır.

Ahmet Bey: Sizi çok iyi anlıyorum.

Terzi Baba: Tabî konu çok geniş ve bu anlatımlar da ancak genel hatları iledir. İsâ a.s hakkındaki sözlerde de bu şekilde mânâ âleminde böyle idi gibi ifâdeler kullanılırsa daha gerçekçi olacaktır.

Ahmet Bey: Konu ile ilgili birkaç âyete daha bakâlım,

Koloseliler, 1.bab

15 Görünmez Tanrı'nın görünümü, bütün yaratılışın ilk doğanı O'dur.

Vahiy 3. Bab,

14- "Laodikya'daki kilisenin meleğine yaz. Amin, sadık ve gerçek tanık, Tanrı yaratılışının kaynağı şöyle diyor:

15- 'Yaptıklarını biliyorum. Ne soğuksun, ne sıcak. Keşke ya soğuk ya sıcak olsaydın!

16- Oysa ne sıcak ne soğuksun, ılıksın. Bu yüzden seni ağzımdan kusacağım.

17- Zenginim, zenginleştim, hiçbir şeye gereksinmem yok diyorsun; ama zavallı, acınacak durumda, yoksul, kör ve çıplak olduğunu bilmiyorsun.

Burada hilkatın başlangıcındaki şahıs o cemaatin hallerini bildiriyor.

Terzi Baba: Şu kabul edilebilmesi için yorumu getirmek mümkün, hilkatın başlangıcından kasıt bütün âlemin hilkatinin başlangıcı olarak yâni İsevîyyet mertebesinin hilkatinin başlangıcı olarak kullanılmış olabilir.

Ahmet Bey: Hilkat sözcüğünün anlamı incelenebilir. Ancak anlayışımız şudur ki oradaki şahıs yeryüzünde hiçbir şeyin olmadığı zamandan bahsetmektedir.

Terzi Baba: Yine mertebe îtibarıyla işe bakmak gerekiyor çünkü bahsettiğimiz Rahmâniyyet mertebesinde de sizin söylediğiniz şekilde yeryüzünde hilkat yoktur, sâdece plan ve program vardır. Yâni akılda olan şeyler vardır.

Ahmet Bey: Bu program zuhura geldiğinde, zuhura gelen ilk şahsın İsâ olduğu anlatılıyor.

Terzi Baba: Tabî kendi mertebesi îtibarıyla. Muhammediyyet mertebesi için geçmesi gereken 571 yıl gerektiğinden, kendi mertebesinde zuhura gelen ilk ilâhî varlığı yansıtacak mahal olduğunu kabul ediyoruz zâten. Ancak ge-

nel ifâde ile ilk olduğu yönündeki ifâdeyi ise kabul edemiyoruz. Ve de İsâ a.s'ın mertebesi tenzih mertebesinden teşbih mertebesine geçişin ilkiğidir. Teşbih yâni müşâhede ettiklerini misâller ile tahakkuk sahasına koymak.

Ahmet Bey: Şimdi Yuhanna İncilinden birkaç âyete bakalım. 8. Bab,

23- İsâ onlara, "Siz aşağıdansınız, ben yukarıdanım" dedi. "Siz bu dünyâdansınız, ben bu dünyâdan değilim

Diyerek zâten semâvattan olduğunu gösteriyor.

16. babta

28- Ben Baba'dan çıkıp dünyâyâ geldim. Şimdi dünyâyı bırakıp Baba'ya dönüyorum.

Terzi Baba: Şimdi bakın bütün bunlar hep mertebeye itibarıyla anlaşılabilir şeylerdir. Bu mertebeye İsâ a.s'da belirgin hale geliyor. Zâten rûhların hepsi rûhlar âlemine gidiyor yerde kalan bir şey yok. Bunlar mahşer gününe kadar orada berzah denilen yerde bekleyeceklerdir. İsâ a.s'ın kaynağı Rûh'ül Kudüs olduğundan onun cesedi bizim anladığımız mânâda bir cesed değildi, onun cesedi rûhani bir cesed idi.

Ahmet Bey: Mukaddes Kitap'taki anlatıma göre bu konuda, o bir insan gibi yaşadı, deniliyor.

Terzi Baba: Orası öyle idi ancak ondan tam olarak bizim gibi olmayan değişik bir hal vardı. Hilkaati de bizim gibi değildi çünkü. Mesela bizlerde toprak, su, ateş ve havadan oluşan bileşim, onda da vardı ancak hava daha ağırlıklı idi. Kesîf tarafı az latîf tarafı fazla idi ki öyle olmasaydı İsâ olmazdı.

Ahmet Bey: Mukaddes Kitap'ta söz olarak bahsediliyor.

Terzi Baba: Evet, onu tasdik ediyoruz zâten, Kur'ân-ı Kerîm'de de Îsâ a.s'dan Allah'ın bir kelimesi olarak bahsediliyor. Ancak bu Îsevîyye kelimesidir yâni Îsevîlik mertebesini anlatan kelimedir. Mûsâ a.s'dan da kelime, kelâmullah, Muhammed (s.a.v) da bir kelimedir.

Ahmet Bey: O zaman sizin dediğiniz gibi zuhura çıkmamış halde bir yerlerde mevcût idi.

Terzi Baba: İşte Îsâ a.s mertebesi îtibarıyla zuhura çıkmasıyla ilk oldu. Yâni zâti yönden Allah'ı zuhura getiren ilk oldu.

Ahmet Bey: Tamam o zaman, Îsâ'nın insan öncesi varlığı konusunda mütaalada bulunmuş olduk. Bu Îsâ'nın yaşam evrenin birincisi idi.

Şimdi Îsâ'nın yaşamının ikinci evresine bir göz atalım.

İkincisi, *burada yâni yeryüzünde idi. Tanrı onun hayatını gökten Meryem adlı sadık Yahudi bakirenin rahmine aktardığında, bu düzenlemeye gönüllü olarak uydu. Yehova'nın kudretli mukaddes rûhu Meryem'in üzerine gölge saldı ve onun hamile kalmasına ve sonunda kusursuz bir bebek dünyâya getirmesine neden oldu. Hayatı kusursuz bir kaynaktan aldığı için Îsâ kusurluluğu miras almadı. Marangoz Yusuf'un üvey oğlu ve ailenin diğer çocuklarıyla beraber mütevazî bir aile ortamında büyüdü.*

Îsâ'nın Yehova tanrıya duyduğu derin bağlılık 12 yaşında iken bile belli idi. Îsâ büyüüp 30 yaşında hizmetine başladıktan sonra insanlara duyduğu derin sevgiyi de gösterdi. Tanrının mukaddes rûhu ona mucizeler yapma gücü verdiğiinde hastaları, topalları, sakatları, körleri, sağırları ve cüzzamlıları şefkat ile iyileştirdi. Îsâ binlerce aç insanı doyurdu, dostlarının güvenliğini tehdit eden bir fırtına dindirdi. Gerçekten ölüleri bile diriltti. Bu mucizeler sağlam şekilde kanıtlanmış tarihsel gerçeklerdir. Îsâ'nın düşmanları bile onun bir çok alametler yaptığını kabul etti. Îsâ memleketinde in-

sanlara tanrının gökteki krallığını öğretmek dolaştı. O aynı zamanda sabır ve makullük konusunda mükemmel bir örnek bıraktı. Talebeleri durumun gerektirdiği şekilde davranmadığı zamanlarda dahi bunu anlayış ile karşılayarak şunu söyledi, "gerçi rûh isteklidir fakat beden zayıftır." Bunun yanı sıra Îsâ hakîkâti küçümseyen ve çaresiz insanları ezenlere karşı cesur ve açık sözlü idi. Herşeyden önce babasının sevgi konusunda verdiği örneğe kusursuz şekilde uydu. Kusurlu insanlığın gelecek ile ilgili bir ümide sâhip olabilmesi için Îsâ ölmeye bile hazırды. O halde Îsâ'dan tanrı bilgisinin anahtarı olarak söz etmemiz şaşkırtıcı olmamalı. Evet o yaşayan bir anahtardır. Fakat neden yaşayan bir anahtar diyoruz, bu soru biz onun yaşamındaki üçüncü evreye götürür.

Îsâ'nın kusursuz bir bebek olarak doğmasının genellikle Rûh'ül Kudüs yâni faal kuvvet vâsıtasıyla olduğuna inanıyoruz.

Terzi Baba: Hakikati de odur zâten. Gerçekten Îsâ a.s'ın dünyâya gelişi çok dikkat çekici bir özelliğe sâhipdir. Bu özellikler bütün hayat safhasında kendisi üzerinde te'sirli olmuştur. Yâni Îsâ a.s'ın özel yaşamı daha ana rahmine düştüğünden İtibaren başlıyor. Bu düşünüş nasıl oldu, Cebrâil a.s nasıl bir oluşum yaptıda Meryem ananın rahmine böyle bir oluşumu verdi, bu nasıl bir sistem ile oldu. Bizdeki kaynaklarda Rûh'ül Kudüs'ün ilk olarak insan şekli ile Meryem anaya görüldüğü ve onun bundan korktuğu belirtiliyor. Cebrâil a.s ben Allah'ın resûlüyüm deyince o korkusu yatıştı.

Ahmet Bey: O dönemde Meryem ana nişanlı idi, bu şekilde nişanlı bir kızın hamile olması tepki görecekti, belki de nişanlı iken zina yaptı suçlaması ile kendisini öldürmelerinden de korkmuş olabilir.

Luka İncili 1.babta bu konuda âyetlerde şöyle deniliyor,

34- Meryem meleğe, "Bu nasıl olur? Ben erkeğe varmadım ki" dedi.

35- Melek ona şöyle yanıt verdi: "Kutsal Rûh senin üzerine gelecek, Yüceler Yücesi'nin gücü sana gölge salacak. Bunun için doğacak olana kutsal, Tanrı Oğlu denecek.

Terzi Baba: Burada geçen "Tanrı Oğlu" ifâdesinin de izâha ihtiyacı vardır. O günkü şartlar içerisinde bu kelime kullanılmak zorundaydı. Ancak bugün bu terim insanları başka yönlere alıp götürmektedir. Yâni anlatmak istediğim bu tâbirler o günün tâbirleri, bugün ise bunları insanlara bir başka şekilde gerçeği ile anlatmak gerekiyor.

Sadece Îsâ a.s için kullanılan "kusursuz" ifâdesi de dikkat çekicidir. Bütün varlıklar Hakk'ın varlığından geldikleri için kaynaklarını kusursuz varlıktan almaktadırlar. Yâni bu kusursuz kaynaktan alması sâdece Îsâ a.s'a bir üstünlük vermiyor onu anlatmak istiyorum. Bütün âlemde ne kadar mevcût varsa hepsi hakîkâtlerini kusursuz varlıktan almaktadırlar. Sonradan bâzıları kusur işliyor bâzıları işlemiyor bu ayrı bir mevzûdur.

Ahmet Bey: Doğru, aynı fikirdeyiz. Fakat Âdem'in sülbundan çıkan biz insanların kusurlu olması burada söz konusu olduğu için Îsâ bizler gibi bir anne ve babadan meydana gelmediğinden bu kusuru almamıştır.

Terzi Baba: Peki, Îsâ a.s'ın yarısı beşer yarısı rûh oysa Âdem a.s'ın ise tamamı rûhtan geldi.

Ahmet Bey: Îsâ'nın mucizelerine bakâlım biraz.

Terzi Baba: Tabî bu yön ile Îsâ a.s'ın hakkını vermek gerekiyor ancak bu durum sâdece Îsâ a.s'da gözükken bir durum değildir. Hz. Resûllullah (s.a.v)'in meydana getirdiği binlerce mucizeler vardır.

Ahmet Bey: Mucizelerin haricinde İsâ'nın gösterdiği niteliklerden bâzılarının özünü burada vermiş. Örneğin, sabır ve makullük konusunda mükemmel bir örnek bıraktığını görüyoruz.

Terzi Baba: Bu durum peygamber olması dolayısıyla tabî halidir zâten.

Ahmet Bey: Onunla beraber olan havarilerine anlayış ile davrandı. Onların rûhunun istekli fakat bedenlerinin zayıf olduğunu dile getirdi. Bedenlerindeki zayıflık durumu yâni İsâ gibi düşünememe ve onun gibi hareket edememe durumu söz konusu olduğunda onları anlayış ile karşıladı. Aynı zamanda Yahudi din adamları hakikâti küçümser bir şekilde davrandıklarında cesaret ve açıksözlülük ile onları kınadı. Matta İncil'inin 23.babında bu gösteriliyor zâten; iki yüzlüler, engerek nesli, diyerek onlara suçlamada bulundu. Çünkü onların öğretimi insanlara yardımcı olacak makullük, sevgi, anlayış göstereceği yerde sürekli katı kurallar ve belirli çerçeveye içerisine sığdırılmış şeylerdi.

O zamanki din adamları halkın üzerine çok ağır yükler koydular. Allah'ın sözlerine uymayan talimatlar koydular. Bunları yazılı kanunlar ile değil sözlü olarak yaptılar, İsâ bunun içinde azarladı onları.

Terzi Baba: Kur'ân-ı Kerîm'de de bir çok yerde geçer zâten, "onlar uydurma din yaptılar" diye.

Ahmet Bey: Bugün hala o kanunlar geçerlidir hatta.

Terzi Baba: Buna işte şartlanmışlık deniliyor. İnsanları belirli şeylere şartlandırıyorlar ve insanlarda korktukları için ondan kopup uzaklaşmıyorlar. Ancak bu şekilde Allah'tan uzaklaşmış oluyorlar.

Ahmet Bey: Bana bir kitap gösterildi ve içindekilerin Tevrat'ta yazdığı söylendi. Merak edip Tevrat'ın neresinde yazdığı sordum, bana gösterdikleri sözlü emirlere ait olan bir kitap idi.

Evet İŝâ'nın yerdeki yaşamını kısaca özetleyecek olursak, kusursuz bir şekilde dünyâya geldiğini, Allah'ın kudreti vâsıtasıyla mucizler yaptığını, memleketinde tanrının gökteki krallığını vaaz ederek dolaştığını, insanlara şefkat, makullük, sabır, sevgi gösterdiğini söyleyebiliriz.

Terzi Baba: "Gökteki krallık" ifâdesi ilk bakışta onun hükümlerinin göklere ait olduğu ve yeryüzünde olmadığı gibi bir ifâde akla getiriyor.

Ahmet Bey: Bu anlama çekilebilir, doğrudur, ancak İŝâ burada gökteki bir krallığı vaaz ederek, tanrının bu krallığı vâsıta olarak kullanmak sûretiyle amacını yerine getireceğini ifâde etti tüm yaşamı boyunca. Hatta Matta İncil'inin 4.babı 17.âyetinde "İŝâ vaaz edip, çünkü göklerin melekûtu yakındır" demeye o vakitte başladı. Burada yakın olan bir hükümetten bahsetti yâni Allah'ın kendisi yakındır demedi hükümeti yakındır, dedi.

Terzi Baba: Buradaki ifâdeyi iyi anlamak gereklidir. Göklerin melekûtundan kasıt bence burada kıyamettir. Yâni netice olarak yine bir ikaz ile kendinizi düzenleyin mânâsındadır.

Ahmet Bey: Zâten Allah'ın krallığı o kıyamet gününden sonra tam olarak yeryüzünde hüküm sürmeye başlayacaktır.

Terzi Baba: Peki ne olacak o zaman yeryüzünde?

Ahmet Bey: Yeryüzü o zaman Âdem'e ilk verilen bahçe gibi olacaktır.

Terzi Baba: Burada ittifak kurmamız mümkün değildir. Çünkü bize gelen kaynaklara göre böyle bir husus yoktur. Kıyamet ile dünyâ bitecek ve artık dünyâ yaşamı olmayacaktır.

Ahmet Bey: Şöyle bir şey vardır, tabî siz daha iyi bilirsiniz, Kur'ân-ı Kerîm'de bir çok âyetlerde, yeryüzünün insanların ebeden yaşayacağı bir mekân olduğu belirtiliyor. Bu bakımdan Mezmurlar ile İsâ'nın anlattığı ve krallığının hüküm süreceği yer ile bağlantı kurduğumuzda bunun yeryüzü olduğu ortaya çıkıyor.

Terzi Baba: Böyle bir âyet ben hatırlamıyorum. Şimdi kıyamet ile birlikte yeryüzünde bir coğrafi değişim olacaktır. Yeryüzü sarsıldıkça sarsıldığı zaman ve içerisinde gizlediği neler varsa dışarıya vurduğu zaman, zâhiri olarak yapılan işlerin bâtinleri ortaya çıkacaktır. Bizlerin her bir hareketimizin bir zâhir bir de bâtin yönü var yâni yaptığımız hareketlerin bir görünen tarafı bir de mânâ olarak rûhi silüetler olarak görünmeyen tarafları vardır. İşte bu taraflar ortaya çıkacaktır.

Ahmet Bey: Yeryüzünün insanlar için cennet olacağı ve gökteki melekûtun saltanat süreceği, diye belirtiliyor.

Terzi Baba: Yeryüzü cennet olursa eğer bu kadar insana yetmez.

Ahmet Bey: İsâ'nın gökteki tanrının hükümetini her yerde vaaz ettiğini görüyoruz, İncil'leri okursak. Dolayısıyla bu gökteki krallık hakkındaki bilgileri İsâ'nın üçüncü devresinde daha geniş görebiliriz.

Terzi Baba: Oraya geçmeden evvel buradaki kaynaktan İsa a.s hakkında baba-oğul hakkında belirtilen hükme bir göz atalım.

Ahmet Bey: İsterseniz üçüncü evreyede baktıktan sonra yapalım ki konu bu şekilde daha güzel pekişir.

Terzi Baba: Hay hay! Öyle yapalım.

Ahmet Bey: Üçüncü evreyi tekrar edelim,

Üçüncü evre, *Mukaddes Kitap İsa'nın öldüğünü bildiriyor ise de o şu anda yaşıyor. Aslında M.S ilk yüzyılda yaşamış olan yüzlerce insan onun diriltiilmiş olduğunun görgü tanığı idi. Önceden bildirildiği gibi daha sonra babasının sağında oturarak gökte krallık kudretini almak üzere bekledi. Öyleyse İsa'yı bugün gözümüzde nasıl canlandırabiliriz. Yemlikte yatan aciz bir çocuk olarak mı düşünelim yoksa ölüme terkedilmiş acılar içinde bir adam olarak mı ? Hayır, o hüküm süren kudret sahibi bir kraldır. Ve çok yakında sıkıntılar ile dolu olan yeryüzünde hükümdar olduğunu gösterecektir. Vahiy 19.bab 11-15.âyetler arasında kral İsa Mesih kötülerini yok etmek üzere büyük kudret ile gelen biri olarak canlı bir şekilde tasvir edilmektedir. Bu sevgi dolu semâvi hükümdar milyonlarca insanı etkileyen ızdıraba son verme konusunda ne kadar istekli olmalıdır. Yeryüzünde iken bıraktığı kusursuz örneğe uymaya çalışanlara, yardım etme konusunda da aynı derecede isteklidir. İsa tanrının semâvi krallığının yeryüzündeki temsilcileri olarak sonsuza dek yaşayabilsinler diye onları hızla yaklaşan ve genellikle armageddon olarak adlandırılan herşeye kâdir olan Allah'ın büyük gününün cengi sırasında korumak istiyor. İsa önceden bildirilen barış dolu bin yıllık yönetimi esnasında tüm insanlık uğruna mucizeler yapacaktır, İsa tüm hastalıklarını iyi edecek ve ölüme son verecektir. Milyarca insanı yeryüzünde sonsuza dek yaşama fırsatı elde etmeleri için diriltecektir. Gökteki krallığın egemenliği altında yaşamamızın ne kadar şahane olacağını şimdi hayâl dahi edemeyiz. İsa Mesih'i daha iyi tanımak çok önemlidir fakat*

sonsuz yaşama götüren tanrı bilgisinin yaşayan anahtarını, İsâ'yı hiçbir zaman unutmamalıyız.

Terzi Baba: Mukaddes Kitap öldüğünü bildiriyor ise de o yaşıyor ifâdesinden kasıt nedir?

Ahmet Bey: Bu ifâde İsâ'nın öldürüldüğünü açıkça gösteriyor. Aynı zamanda Mukaddes Kitap'ta İsâ'nın öldürüleceğine dair işaretlerde var. Aynı zamanda öldükten üç gün sonra diriltildiği belirtiliyor. Sadece İncil'de değil bütün kitapta öldükten üç gün sonra diriltileceğine dair işaretler vardır. Dolayısıyla diriltildikten sonra görgü tanıkları da mevcuttur.

Diriltildikten sonra önceden belirtildiği gibi babasının sağında kendisine vereceği o krallık yetkisini almayı bekledi. Bu durumda insanlara vaad ettiği gökteki krallıkta yönetici durumda olmaktadır.

Yâni öldükten hemen sonra diriltilmedi bir süre beklendi. Aynı şekilde hemen kralda olmadı onun içinde bir süre beklendi, o sürenin ne kadar olduğu da açıklanıyor. Bu süre yâni bin yıl içerisinde tıpkı peygamber iken yaptığı gibi ölüleri diriltecek, hastaları iyileştirecek yâni fiziksel olarak insanlığı tamamen sağlığa kavuşturacaktır.

Şimdi 1.Korintliler 15.baba bakâlım,

26- *İptal olunacak son düşman ölümdür.*

27- *Çünkü, bütün şeyleri onun ayakları altına koydu. Fakat, herşey ona tabî kılınmıştı, dediği zaman aşikardır ki herşeyi ona tabî kılan istisnadır.*

28- *Ve her şey ona tabî kılınca, o zaman oğul her şeyi kendisine tabî kılana tabî olacaktır. Tâ ki Allah her şeyde her şey olsun.*

Terzi Baba: Bunları yazanlar kimdir?

Ahmet Bey: Havarilerdir. O zamanda mevcûd olan cemaatlere yazılan mektuplardır.

Îsâ kendisine tabî kılınan şeyleri belirli bir zamandan sonra Allah'a iade edecek ve bu durumda Allah her şeyde her şey olmuş olacaktır. Yâni bu bin yılın sonunda Îsâ'nın görevi bitmektedir.

Daha sonrasında yaşamaya devam ediyor, ancak gökteki hükümette görevi bitmektedir. Yâni idareci artık Îsâ değil Allah olmaktadır. İnsanlık o zaman Allah ile birlikte gerçek bir baba-oğul ilişkisine sâhip oluyor, tıpkı Âdem'in ilk durumu ve Îsâ gibi. Yâni diğerleri gibi o da Allah'a hizmet eden bir melek durumuna gelecektir.

Terzi Baba: Bu konu üzerinde çok durulması ve iyi anlaşılması gereken bir konudur. Bâzı hakîkâtler eski şartlar içerisinde belirtildiği için gerçekliği tam olarak anlayamıyoruz. Bu şekilde hayâlde bir Îsâ portresi çiziliyor.

Ahmet Bey: Bundan ziyâde Îsâ'nın İncil'de 33 yıllık yaşamını incelediğimizde onun yaptığı mucizelerin anlamını daha iyi anlıyoruz. Hastaları iyileştirmesi sâdece bir merhamet gösterisi miydi yoksa gökteki krallığı geldiği zaman aynı şeyi yine yapacağına bir göstergesi midir. Ölüleri diriltiyordu, peki o zaman neden bütün ölüleri diriltmedide birkaç ölüyü diriltti. Bu durumda kendisinin yönetimi altında ölüleri diriltmesine bir örnek teşkil ediyordu. Aç insanları doyurdu, tabî bütün bunlar Allah'ın kudreti ile oluyor, bu durumda Îsâ'nın yönetiminde artık insanların açlık çekmeyeceğine ve kıtlık olmayacağına ve bolluk ile bereketin olacağına dair bir gösterge idi.

Terzi Baba: Tabî bunların hepsi yorum.

Ahmet Bey: Yorumdan ziyâde, bu ifâdelerin sonunda Vahiy 21.babta şöyle diyor,

3- Tahttan yükselen gür bir sesin şöyle dediğini işittim:
"İşte, Allah'ın çadırı insanlar ile beraberdir. Ve kendisi onlarla

beraber oturacaktır. Ve Onlar kendi halkı olacaklar ve Allah kendisi onlar ile olacaktır.

4- *Ve onların gözlerinden bütün yaşları silecek. Artık ölüm olmayacak. Artık ne yas, ne ağlayış, ne de ızdırap olacak. Çünkü önceki şeyler geçtiler” dedi.*

5- *Tahtta oturan dedi, “İşte her şeyi yeni yapıyorum”. Sonra, “Yaz!” diye ekledi, “Çünkü bu sözler güvenilir ve gerçektir.”*

Yeni pırıl pırıl bir yaşam yeryüzünde başlayacaktır. Burada “çadır ifâdesi himaye anlamındadır. Allah o zaman bütün insanlara tam anlamıyla ni’metler yağdıracaktır.

Îsâ’nın yaşamındaki en önemli hadise, şimdilik anlayabildiğimiz kadarıyla Allah’ın egemenliğini, haklılığını, doğruluğunu kanıtlamak yönüyle yapacağı şeyleri küçük çapta da olsa göstermektir.

Mukaddes Kitap’ta Îsâ’nın açık bir şekilde gökteki hükümetin başında kral konumunda olarak yerdeki bütün sorunları söküp atacağı vaad ediliyor. Bizlerde yâni Yehova’nın Şahitleri bu hükümete bel bağlamışız ve tamamen bu hükümete tabîyiz. Bu hükümetin herşeyi yapacağına îmân ediyoruz. İnsanların bu dünyâda yapacağı hiçbir şey yok fakat gel görelim ki kıyamette olacaktır. Kıyamette gökteki hükümet öncelikle bu yeryüzündeki hükümetlerin hepsini silip süpürecek tir.

Kendisini tam anlamıyla Allah’a teslim etmeyen ve ümidini gökteki hükümete bağlamayanlar, bu durumda ben Allah’ın yapacağı şeylere yâni yeni dünyâyâ îmân etmiyorum ve etmek istemiyorum, yeryüzünün cennet olması beni ilgilendirmiyor, hastalıkların kalkması, ölümün kalkması beni ilgilendirmiyor, diyen insanlara karşı gökteki krallığın melekleri vâsıtasıyla kıyamette bunların hepsi olacaktır.

Terzi Baba: İlk sohbetlerimizden îtibaren sizler hakkında bir intiba’ım var o da şudur ki, sohbetlere başladığımızdan beri marifetullah bilgisi ile yâni Cenâb-ı Hakk (c.c) ile hiç ilgilenilmiyor ve bütün odak noktası Îsâ a.s’dır. Oysa mühim olan nokta Allah’ın birliğinin, hakîkâtinin, sisteminin ne oldu-

ğunun dünyâda yaşar iken bilinmesidir. Ki Cenâb-ı Hakk (c.c) ona göre değerlendirilsin. Sizin ifâdelerinizde bakıyorum ki Allah'ın hakkındaki bilgiler hep tasvir, benzetme olarak geçiyor. Allah'ın hakîkâti hakkında bilgiler var fakat gizli kalmış ve açığa çıkmamış. Bunun sebebi de o günkü insanlara o günkü anlayış içerisinde bu ifâdelerin kullanılmış olmasıdır. Elimizdeki sizin kitabınız 3500-4000 sene öncelerine dayanıyor ve orada o günkü anlayış içerisinde bir Allah anlatımı ve benzetisi vardır. Ve bunun günümüze kadar devam etmiş olduğu gözüküyor. Yâni ilâhî varlığın benzetmeler ile anlatılmaya çalışılması özelliği var. O günkü insanlara anlatım için bu benzetmeler kullanıldı ancak günümüzde bu ifâdeler çok daha açık ve çok daha gelişmiş haldedir. Bütün dini kitapların hakîkâtini anlayabilmek için ilâhî varlığın mertebelerini bilmemiz gerekiyor. Peygamberler bizler gibi bir tek merteye yönlü yaşantısı olan insanlar değillerdir. Bu nedenle onların yaşantı mertebelerini bilmemiz gereklidir ki, gerçek yönüyle değerlendirebilelim. Örneğin İsâ a.s'ın mertebesi rûh mertebesidir ve rûh mertebesi denildiği zaman bunun Cenâb-ı Hakk (c.c)'in sonsuz varlığı içerisindeki yeri neresidir. Bu bilinmediği zaman ne İsâ a.s'ı tanımış oluruz ne de kendi varlığımızı tanımış oluruz. Bizlere Cenâb-ı Hakk (c.c) hazreti insan diye hitap ediyor. İşte açıklığa kavuşması gereken bu mertebelerdir.

Ahmet Bey: Matta İncil'i 4.bab 17.âyetinde şöyle deniliyor;

"Tövbe edin çünkü göklerin melekûtu yakındır" demeye o vakitten başladı.

Melekût, yönetim mânâsıdır.

Terzi Baba: Melekût'un bir başka ifâdesi de esmâ âlemi yâni Cenâb-ı Hakk (c.c)'in isimlerinin zuhura geldiği mertebedir ve rûhlar âlemi de denilir. İşte o mertebedir ki dünyâdaki oluşumları meydana getirmektedir. İşte İsâ a.s'ın anlatmak istediği özellik budur. O günün insana bu durumu anlatmak için en iyi kelime krallık olduğundan göklerin krallığı diye ifâde edilmiştir.

Şu an yaşadığımız âlemde ne kadar varlık varsa bir ilâhî ismin zuhur mahallidir. Eğer bir üst boyutumuzda melekût âlemi olmasa bu âlemde hiçbir faaliyet olmaz.

Ahmet Bey: Şu ifâdelere de bakalım şimdi konu ile ilgili olarak;

"Belki sizinde başınıza gelmiştir, bir alet satın alıyorsunuz ve sonra çalışmadığını görüyorsunuz ve bir tamirci çağırıyorsunuz. Ancak alet tamir edildikten kısa bir süre sonra bozuluyor. Sonuç büyük bir düş kırıklığı. İnsan yönetimlerinin durumu da buna benzer. Barış ve mutluluk getirecek yönetim her zaman insanların arzusu idi. Buna rağmen toplumdaki bozuklukların onarılması için yapılan yoğun çabalar gerçek-tende başarılı olamadı. Sayısız barış antlaşmaları yapıldı ve sonra bozuldu. Ayrıca hangi yönetim yoksulluğu, ön yargıyı, suçları, hastalığı ve çevresel yıkımları ortadan kaldıracak. İnsan yönetimleri onarılamaz durumdadır. İsrail'in hikmetli kralı Süleyman bile şu soruyu sordu; "İnsan kendi yolunu nasıl anlayabilir?" Umutsuzluğa kapılmayın istikrarlı bir dünyâ hükümeti düş değildir.

Bu İsâ'nın vaazının konusuydu. O bu hükümeti tanrının krallığı olarak adlandırdı ve takipçilerine onun için dua etmelerini öğretti. Tabî bazen dinsel çevrelerde de tanrının krallığından söz edilmektedir. Aslında milyonlarca insan örnek dua olarak adlandırılan "Ey göklerde olan babamız, ismin mukaddes olsun, krallığın gelsin, göklerde olduğu gibi yeryüzünde de iraden olsun" duasını tekrarlayarak her gün bu krallık için dua etmektedir.

Fakat tanrının krallığı nedir, diye sorulduğunda insanlar farklı cevaplar veriyor. Bâzıları yüreklerde olan bir şey diyor, başkaları ise onu gök olarak adlandırıyor. Göreceğiniz gibi Mukaddes Kitap buna net bir yanıt veriyor."

İsâ'nın yerdeki yaşamından bir tanesi gökteki krallığı vaz etmek idi. Gökteki krallık insanlara biraz farklı anlaşılabilir, mesela Hıristiyan âlemi ve İncil'e îmân eden başka gruplar gökteki krallık hakkında genellikle farklı düşüncelere sâhiptirler. Bu gökteki krallık denilince ne anlaşılıyor ve amacı nedir, ne yapacaktır, bunu şimdi ele alalım derseniz.

Terzi Baba: Bunun gerçek yüzünü ve hakîkâtinin ne olduğunu şöyle birkaç cümle ile belirteyim.

Şimdi, Îsâ a.s gelmezden evvel insanlar putlara tapıyorlardı. Mûsâ a.s ile beraber Cenâb-ı Hakk (c.c) maddeye tapan o günün insanlarını maddeden kurtarmak için "sizin Rabb'iniz göklerde" diyerek onların düşüncelerini göğe yükseltmeye başladı. Din lisanında buna tenzih denilmektedir. Yâni Cenâb-ı Hakk (c.c)'ı bütün noksan sıfatlardan tenzih ederek ve O'nu maddi bir şekle sokarak O'na yönelmemek. Bir müddet bu şekilde devam ettikten sonra insanlar bu seferde hayâli olarak bir varlık düşünmeye ve ona tapınmaya başladılar. Cenâb-ı Hakk (c.c) bu şekilde bir anlayıştan insanları kurtarmak ve kendi hakîkâtinin insanda da mevcûd olduğunu belirtmek için Îsâ a.s'ı gönderdi. İşte gökteki krallığın yeryüzündeki te'siri diye bahsedilen ifâdenin hakîkâti budur. Mûsâ a.s tenzihi getirmiş iken Îsâ a.s teşbihi getirdi. Teşbih ise misâller ile yâni benzetme yoluyla anlatım demektir. İşte İsevî hukuk bu teşbih üzerine kurulmuştur. Baba-oğul ve Rûh'ül Kudüs olarak belirtilen teslisi de bir teşbihtir ancak kendilerine has hakîkâtları vardır.

İşte insanlar kendi hayâllerinde bu hakîkâtları anlamaya çalıştıkların her bir kişi bu hakîkâtları o hayâli yönünden değerlendirdi.

Îsâ a.s bu teşbih hakîkâtini ilk olarak kendinde yaşayarak ortaya getirdi. Îsâ a.s Cenâb-ı Hakk (c.c)'in teşbihini ortaya koyan yâni Cenâb-ı Hakk (c.c)'in madde âleminde varlıklarda da mevcûd olduğunun sırrını ortaya koymuştur. O devredeki insanlar kendilerini yaratılmış ayrı bir mahluk olarak kabul ediyorlardı ki bu anlayış o devrede doğru idi ancak Îsâ a.s'ın getirmiş olduğu o hakîkâtlar insanda Allah'ın varlığının mevcûd olduğu ve daha geniş haliyle bütün âlemde Allah'ın varlığının mevcûd olduğunun sırrını ilk defa ortaya getirmiştir.

Ahmet Bey: Anlatmak istediklerini çok iyi anladım. Şimdi isterseniz Îsâ'nın gökteki krallık olarak bahsettiği ifâde hakkında Mukaddes Kitap'tan birkaç âyet aktaralım;

Luka İncil'i 11.bab;

1- *İsâ bir yerde dua ediyordu. Duasını bitirince öğrencilerinden biri, "Ya Rab" dedi, "Yahya'nın kendi öğrencilerine öğrettiği gibi sen de bize dua etmesini öğret."*

2- *İsâ onlara, "Dua ederken şöyle söyleyin" dedi: "Ey Baba, ismin mukaddes olsun. Melekût'un gelsin."*

Terzi Baba: Gökteki krallık yerine "melekût" ifâdesini aynen alsanız çok daha mantıklı olacak göktedki krallık ifâdesi çok yanıltıyor. Melekût kelimesi yerine krallık dendiği zaman kimlik ve kişilik ortaya çıkıyor ve düşünceye o hayâli veriyor. Ancak melekût kelimesinin gerçek ifâdesi bütün âlemi yâni çok geniş bir sahayı kaplamaktadır.

Ahmet Bey: Evet, demek ki burada İsâ bu melekûtun gelmesi için onları dua etmeye teşvik etti. Şimdi yine aynı Luka İncil'i 21.bab,

31- Aynı şekilde, sizde bu şeylerin gerçekleştiğini gördüğünüz zaman, bilin ki, Allah'ın melekûtu yakındır.

İsâ öncesinde bâzı şeyler sıraladı ve onlar olmaya başlayınca diyor, Allah'ın melekûtunun yakın olduğunu anlayacaklardır. Gökte bulunan ve tanrının meleklerinde oluşan bu krallığın amacı nedir, ona geçelim isterseniz.

"Yehova tanrı her zaman evrenin kralı, egemen hükümdarı idi. Her şeyin yaratıcı olması kendisini bu üstün konuma getirir. İsâ'nın vaaz ettiği krallık tanrının evrensel egemenliğine oranla ikincil ve alt derecede bir oluşumdur. Bu Mesîhi krallığın özel bir amacı vardır. Peki, söz konusu amaç nedir?"

Terzi Baba: Bizler belirttiğiniz bu yaratıcılık hükmünü ortadan kaldırıyoruz.

Ahmet Bey: Yerine ne koyuyorsunuz?

Terzi Baba: Bunun yerine zuhur ve tecelliyi koyuyoruz. Halk etme denildiğinde de "halk" kelimesinin çok iyi bilinmesi lâzımdır ki hakîkâti anlaşılsın.

Ahmet Bey: Şimdi, buradaki egemen hükümdar olarak, herşeyin yaratıcısı olarak Allah'ın herşeye hayat verdiği ifâde ediliyor.

Terzi Baba: Şurada bir ara verelim ve bizim anlayışımıza göre, şeriat, tarikat, hakîkât, marifet ve insan-ı kâmil mertebelerinin birimsel insanda karşılıkları hem de geniş âlemde karşılıkları vardır. Bunların yerlerini bilemez isek mutmain olarak bu âlemlerin çalışma sistemini idrâk edemeyiz. Edindiğimiz bilgi nakli bilgi olur, bir insan çok şey bilebilir ancak bu teybin kayıt yapıp tuşuna basınca anlatması gibi nakli bilgi olur. Ve bu bilgi teybin malı olmadığı gibi nakledicinin yaptığı bilgide onun değildir. Teyp nasıl ki taşıdığı yükün farkında değilse nakledici de aynı şekilde taşıdığı yükün farkında olmaz.

Bilgi müşâhedeli olan bilgidir. Kişi bu bilgiyi bünyesinde yaşmalıdır. O bilgi satırları kendi gönlünde yazılmalıdır.

Şeriat yaşantısı, dini sâdece suri bir şekilde yaşamaktır. Biraz daha araştırmacı olanlarda bu araştırma neticesinde duygular ve muhabbet meydana geliyor. Bu duyguların ve muhabbetin verdiği yaşamda tarikat mertebesidir. Bu mertebelerde kişinin daha henüz bireysel benliği mevcût olduğundan solayı bakış açısı da tenzih olmaktadır. Yâni kendisini ayrı bir varlık görerek ötelere bir Allah'ın varlığına yönelmektedir. Bu mertebelerde bu nedenle yaratma kelimesi düşüncede geçerlidir. Hakikat mertebesinde yâni tarikat mertebesindeki çalışmalarını ilerleterek yükselen ve Hakk'a yaklaştıkça kendi varlığındaki zuhurun Hakk'tan başka bir şey olmadığını anlayan kişinin buraya ulaşması işte İsevîyyet mertebesi olmaktadır. Burada ötelere atılan Allah'ın yeryüzüne inmesi gerekiyor. Bu mertebe işte yaratma düşüncesi bitiyor, artık zuhur ve tecelli sözkonusu oluyor. Hakikata ulaşan kişinin karşılığı kendini tanımasıdır. Bu mertebeden sonra gelen marifet mertebesi ise Cenâb-ı Hakk (c.c)'in geniş âlemdeki hakîkâtinin

idrâk edilmesidir. Marifet mertebesini yeryüzüne getiren ise hazreti Resûlullah (s.a.v)'tır ve ancak onun varisleri bu işleri idrâk edebilmektedirler.

“Men arefe nefsehu fekad arefe rabbehu” hükmü gereğince kim nefesine arif olup tanırsa ancak o Rabb'ine arif olup onu tanır. İşte ancak o zaman melekûtun ne olduğunu, oradaki yaşamın, oradaki sistemin, oradaki hayatın ne olduğunu ve oranın kaynağını ve orasının nereye meydana getirdiğini bilir. Cenâb-ı Hakk (c.c) buraya gelen kişiyi belirli bir süre bu bilgi içerisinde tutuyor ve o kişi bu durumda öyle bir halde oluyor ki ne âlemden, ne insanlardan ne kıyametten ne de kendinden, her şeyden habersiz kalıyor o anda. Çünkü Hakk'ın cezbesine tutulmuştur. İşte bu kıvama gelmiş ve bu mertebelere yükselmiş insanı Cenâb-ı Hakk (c.c) kendi temsilcisi olarak tekrar dünyâ âlemine gönderiyor. Bu durumda o kişi fiziksel olarak ölmese dahi ölü hükmüne girmiş oluyor. İşte insanı kâmil olarak o kişi bütün mertebelere cami olduğu için yanındaki kabiliyetleri kimselerin elinde tutarak, onları kendi geçtiği mertebelerden mi'racı doğru çıkarıyor.

İşte bu süreçte sürekli bahsettiğimiz melekût âlemi çok tehlikeli bir yerdir. Kişini beyni açılıp sinyaller ve çalışmalar artmaya başladığı zaman girdiği bu melekût âlemindeki cinler, şeytanlar o sinyallerden oraya giriş yapmaya başlarlar. Ve kendilerini sûreta Hakk'tanmış gibi gösterirler. Bu durumda kişi kendisinde olağanüstü haller varmış zanneder. İşte kişi yalnız başına gittiği zaman buralardan geçmesi mümkün değildir. İnsanı kâmil ile beraber sefere çıkmışlar ise o zamanda korku yoktur, emin olunur.

Şimdi fiiller âlemini meydana getiren melekût âlemi bir başka isimle esmâ âlemidir. Fiiller âleminde oluşacak herşeyin programı esmâ âleminde yapılıyor ve buradan aktarma oluyor. Ve burası öyle bir sistem ile çalışıyor ki an be an her kişinin yapacağı işler kişilerin beynine buradan aktarılacak yeryüzünde zuhura geliyor. Yâni yeryüzünü idare eden bu esmâ yâni melekût âlemidir. Cenâb-ı Hakk (c.c) bu bilginin insanlık âlemine geçisini o günün ifâde tarzı içerisinde gökteki krallığın yeryüzüne te'siridir diyerek ifâde ediyor. Îsâ a.s'ın haber verdiği yer bu mertebedir yâni esmâ mertebesidir. Fakat Îsâ a.s'ın kendi kaynağı sıfat mertebesi yâni

hakîkât mertebesidir. Mana zuhur yeri ise melekût mertebesidir. Daha evvel ki peygamberlere bu mertebe bildirilmemiştir.

Mûsâ a.s Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın sesini çok yakından duyunca, kendisini görmek istedi ancak kendisine "len terâni" yâni "sen beni göremezsin" denildi. Mûsâ a.s'a Cenâb-ı Hakk (c.c) tarafından dokuz levha verildi ancak Mûsâ a.s kavmine yedi levhayı açıkladı, iki nurdan levhayı açıklamadı, bu iki levhayı daha sonra Îsâ a.s açıkladı. İşte bu şekilde bu beden gözüyle sûret olarak Allah'ı görmek mümkün değildir. Cenâb-ı Hakk (c.c)'ı görüş ancak Îsâ a.s sırrıyla başlamaktadır.

İşte bu yolda Îsâ a.s yeri çok büyüktür. Ancak bu hali yeterli bularak oarada kalırsak eğer bu hal de Hakk'a ulaşmamıza mani olmaktadır.

Ahmet Bey: Ona birisi sordu "ne yapayım" dedi "emir olarak", işte o zaman o da iki emir verdi ve dedi "İlk olarak, Allah'ı bütün zihnin ile bütün canın ile bütün kuvvetin ile seveceksin. İkincisi de komşunu kendin gibi seveceksin."

Terzi Baba: Şimdi bakın burada ışık tutan çok güzel bir ifâde vardır. Komşu diye belirtilen ifâde zâhiren evinin yakınındaki birine yardım etme olarak anlaşılır ancak bunun hakîkât mertebesindeki ifâdesi komşuda da Hakk'ın zuhurundan başka bir zuhur olmadığının idrâk edilmesidir.

Ahmet Bey: Şimdi isterseniz, "*Îsâ'nın vaaz ettiği krallık tanırının evrensel egemenliğine oranla ikincil ve alt derecede bir oluşumdur*" ifâdesini biraz incelemeye çalışalım.

Şimdi Îsâ krallığına Mesîhi krallıkta deniliyor. Bu Mesîhi krallığın içeriği de gâyet geniştir. Bu krallığın başarması gereken bir amaç vardır, işte o amacın ne olduğuna bakmak lâzımdır.

Terzi Baba: Az öncede bahsettiğimiz İsâ a.s mertebesinin sıfat mertebesi zuhur yerinin melekût âlemi oluşu bu meseledir aslında.

Ahmet Bey: Çok doğru. İsâ zâten bunu vaaz ederek Allah'ın egemenliğinin yüceltileceğine dair vaazda bulunuyor. Şimdi Mesîhi krallığın özel amacına bakalım:

"İlk insan çifti tanrının otoritesine isyan etti. Ortaya çıkan davalar nedeniyle Yehova kendi egemenliğinin yeni bir ifâdesini oluşturmaya karar verdi. Tanrı yılanı yâni şeytani ezecek ve insanlığın miras aldığı günahın etkilerini ortadan kaldıracak bir zürriyet meydana getirmekle ilgili amacını duyurdu. Başlıca İsâ Mesîh'tir. Tanrı'nın gökteki krallığı da şeytani tümüyle yenilgiye uğratabilecek olan araçtır. İsâ Mesîh bu krallık aracılığıyla tüm yeryüzü üzerindeki yönetimi Yehova adına yeniden kuracak ve tanrının meşru olan egemenlik hakkının sonsuza dek doğrulanmasını sağlayacaktır."

Bakin dikkat ederseniz burada çok farklı mevzûlar ortaya çıkıyor. Burada tanrı neden kendi egemenliğinin yeni bir ifâdesini oluşturmaya karar veriyor. Onun egemenliğine bir leke mi sürülmüştü, egemenliği ile alay mı edilmişti ki, zamanı geldiğinde egemenliğinin haklılığı kanıtlanınsın.

Şimdi tanrının egemenliğine meydan okuyan biri vardır ve bu bizzât şeytandır yâni eskiden yılan olarak adlandırılan ve Âdem ile Havva'yı günah işlemeye sevk eden ve evrende Allah'a muhalif olan ilk varlık diyelim, diğeri de bizleriz.

Terzi Baba: Bu bahsettiğiniz ifâdelerin teker teker incelenmesi lâzımdır. Bu tür ifâdeler o günlerde bâzı şeyleri anlatmak için kullanılan ifâdeler olabiliyor ancak bugünün ifâdeleri artık çok değişiktir. Sanki o küçücük yılanın Hakk'ın karşısına çıkacak kadar güçleri varmış gibi ifâde anlaşılıyor. Bu anlatımlara hakîkati Muhammedî mertebesi itibarıyla baktığımız zaman İblis'in hakîkâti bambaşkadır.

Ahmet Bey: Çok kısa ve öz olarak şeytan Allah'ın egemenliğine nasıl meydan okudu onun içeriğini anlatmak istiyorum;

"Ve Allah yerin toprağından adamı yaptı ve onun burnuna hayat nefesini üfledi. Adam yaşayan can oldu. Veren Allah şarka doğru Aden'de bir bahçe dikti ve yaptığı adamı buraya koydu. Veren Allah görünüşü güzel ve yenilmesi iyi olan her ağacı verdi. Bahçenin ortasına hayat ağacını ve iyilik ile kötülüğü bilme ağacını yerden bitirdi."

"Veren Allah onu korusun ve baksın diye Aden bahçesine koydu. Veren Allah adama emredip dedi: "Bahçenin her ağacından istediğın gibi ye! Fakat iyilik ve kötülüğü bilme ağacından yemeyeceksin çünkü ondan yiyeceğın günde mutlaka ölürsün."

Terzi Baba: Bizim ifâdelerimizde geçen "ve nefahtü" ifâdesi de bu tarzda bir oluşumu anlatmaktadır.

Ahmet Bey: Âdem'in görevi bu bahçeyi korumak idi. Âdem eğer bu iyiliğı ve kötülüğü bilme ağacından yerse neyin iyi ve neyin kötü olduğuna dair yaşam standartını kendisinin koymasına gerekecekti. Ancak bu ağaçtan yemez ise Allah'ın koymuş olduğu standartlar kabul edilmiş ve bu şekilde ebediyen yaşam söz konusu olacaktı. Başka sözlerde de ağaçtan yemez ise O'nun egemenliğini tanımış ve O'nun egemenliğine kabil olmak istediğini göstermiş olacaktı.

Terzi Baba: Âdem a.s yemese idi cennette kalacaktı ki bu durumda dünyâ yaşamı nasıl olacaktı, gibi bir soru karşımıza çıkıyor. Yâni bütün insanlar cennette mi kalacaklardı hep birlikte.

Ahmet Bey: Mukaddes Kitapta cennetin nerede olduğunu gösteren âyetler vardır, ve Fırat, Dicle civarında yâni Türkiye'nin doğusunda bir yer olarak belirtilir. Orası herşeyin

mükemmel olduğu, meyvenin, sebzenin mükemmel olduğu yerdir.

Terzi Baba: Âdem a.s ile Havva valide ağaçtan meyveyi yemeselirdi çocukları nasıl olacaktı, peki.

Ahmet Bey: Yine aynı şekilde olacaktı. Çünkü Havva yaratılmazdan önce Âdem'e şunu söyledi Allah;

"Onları mübarek kıldı ve Allah onlara dedi, "semereli olun, çoğalın ve yeryüzünü doldurun ve onu tabî kılın. Denizin balıklarına ve göklerin kuşlarına ve yer üzerinde hareket eden her canlı şeye hakim olun."

Burada Âdem ile Havva'nın çoğalması emri veriliyor. Çocukları olmaya başladıktan sonra cennet bahçesinin sınırları çalışılarak, çiftçilik yaparak genişlemeye başlıyor. Ve bütün dünyâ o bahçenin numunesi gibi oluyor. İnsanlık ölümden, günahattan, hastalıktan, savaşıardan muaf ve tanrı ile tam bir iletişim içindedir.

Ve başka âyetlerde ise Allah'ın Âdem'i yaratmasındaki amacın yeryüzünde ebediyen yaşaması olduğu söyleniyor.

Ancak bunlar için neyin iyi neyin kötü olduğu standartlarına Âdem ile Havva'nın kendileri karar vermemeliydi. Yâni kendi istediği şekilde yaşamamalı ve Allah'ın yanlış dediklerine itaat etmeli, doğru dediklerini kabul etmeli idi.

Burada yeri gelmişken şeytanın durumuna da bakalım, Tekvin 3.bab;

1- *RAB Tanrı'nın yarattığı yabancı hayvanların en kurnazı yıldı. Yılan kadına, "Tanrı gerçekten, 'Bahçedeki ağaçların hiçbirinin meyvesini yemeyin' dedi mi?" diye sordu.*

2- *Kadın, "Bahçedeki ağaçların meyvelerinden yiyebiliriz" diye yanıtladı,*

3- *"Ama Tanrı, 'Bahçenin ortasındaki ağacın meyvesini yemeyin, ona dokunmayın; yoksa ölürsünüz' dedi."*

4- *Yılan, "Kesinlikle ölmezsiniz" dedi,*

5- "Çünkü Allah biliyor ki, o ağacın meyvesini yediğinizde gözleriniz açılacak, iyiyi kötüyü bilerek Allah gibi olacaksınız."

Burada Allah'ın egemenliğine meydan okuma vardır. Şeytan onlara, "Allah sizden kendisi gibi olmanızı sakladı yâni Allah bunu istemiyor" dedi. Yâni şeytan insanların Allah'a eşitlik sağlayacaklarını, Allah gibi olacaklarını savunuyor.

22.âyette, "Sonra, Allah dedi "Adem iyiyi kötüyü bilmekle bizlerden biri gibi oldu". Burada yanında İsâ vardır. İsâ tam anlamıyla yaratıcısına tabî olduğundan aynı fikirdedir. Yâni Allah'ın standartlarını kabul edebilir durumdadır. İsâ ne için neyin kötü olduğuna karar verme hakkına Allah'ın sâhip olduğunu kabul ediyor ve bu hakkını da savunuyor. Yâni hadiselerin sonrasında Âdem de Allah ve İsâ ile aynı fikirde oluyor ancak işin neticesinde ölecektir. Âyetlerde Âdem'in rûh olarak yaşayacağına dair hiçbir belirti yoktur, onun hakkında "Topraksın toprağa döneceksin" denilmektedir.

Bu olaylar sonrası Allah ile Âdem arasındaki iyi ilişki ortadan kalkmıştır ancak Âdem'in mükemmel yaratılmış olan bedenini onu 930 yıl taşımıştır. Âdem'den sonra Nûh 600 yıl İbrâhîm 125 yıl yaşadı ve sonrasında insanlık nesli bozula bozula günümüzdeki şartlara geldi.

İşte Mesîhi krallık yılanı yâni şeytanı ezecek ve insalığın miras aldığı günahın etkilerini ortadan kaldıracaktır.

Terzi Baba: Bunların hepsi güzel yorumlardır ancak, belki sizin sisteminiz içerisinde yerine oturmuş yorumlardır. Me-seleye daha yukarıdan bakıldığında ise bu yorumların hiçbirisi yerine oturmamaktadır. Bize gelen bilgiler doğrultusunda ve yukarıdan bakış ile bizdeki Âdem ile Havva sistemi bambaşka bir sistemdir.

Hadisi Şerîf'te "Bütün insanlar İslâm fıtrâtı üzere doğar, ancak ailesi onu Yahudi veya Hıristiyan veya mecûsi yapar" buyrulmaktadır. Bu ifâdede insanın doğuşunda bir letâfet yâni günahsızlık olduğu anlaşılmaktadır. Bu günah insanlar üzerinde çevre etkileriyle sonradan oluşmaktadır.

Âdem a.s ile Havva valide varsayalım ki bir suç işlediler ancak ömürlerinin diğer bütün kısmını Cenâb-ı Hakk (c.c)'a ibâdet ile yaşadılar ve hatta Âdem a.s'a suhuf lar verildi. Bu durum gösterir ki Âdem a.s bir suç işlemesi ile Cenâb-ı Hakk (c.c)'a tamamen asi olması arasında büyük fark vardır.

Ahmet Bey: Burada bir âyet okumak istiyorum;

"Bunun için nasıl günah bir adam vâsıtasıyla ve ölüm günah vâsıtası ile dünyây a girdi ise böylece ölüm de büyü n in sanlara geçti çünkü hepsi günah işlediler."

Âdem'in işlediği suçun, günahın mahiyetinin ne kadar büyük olduğu gösteriliyor.

Terzi Baba: Hepsi güzel ancak hepsi tek yönlü yorumlardır. Bu konuda olan başka sistemlerde başka değerlendirmeler ve yorumlar da mevcuttur. Yâni iş in başka yönleri de vardır.

Ahmet Bey: Günah nesillerden nesillere kalıtımsal olarak geçmiştir.

Terzi Baba: Ancak bu kalıtımsal geçiş sâdece günah geçişi değildir iyilik yönüyle geçenlerde vardır.

Ahmet Bey: Başlangıçta Allah'ın amacı dünyâyı kusursuz insanlar ile cennet yapmaktır.

Terzi Baba: Allah'ın amacı da sâdece bu değildir. Sizin sisteminizde yerine oturan bu yorumlar aynı şekilde diğer sistemlerde de yerine oturtulmuştur.

Ahmet Bey: Bizim kabul ettiğimiz bilgiler, inandığımız hakîkâtl er tanrı sözlerine dayanmalıdır. Eğer dayanmıyorsa bunların içinden ayıklamalar yapmak gereklidir. Bizlerin yaptığı yorumlar sâdece Kitab-ı Mukaddes'in içindedir.

Terzi Baba: Benim dediğim sistem de budur zâten. O alınan veriler ile bir sistem oluşturuluyor. Ben zâten size bunlar şahsi fikirlerinizdir demedim. Ancak kitabınızdaki âyetleri yorumlayanlar acaba ne kadar isabet sağladılar, benim demek istediğim budur. Meselenin en kritik tarafı da burasıdır.

Ahmet Bey: Bu konuda çok geniş bilgiler mevcuttur. Yehova'nın Şahitleri genellikle meselenin temelleri hakkında çalışırlar. Elimdeki Kitab-ı Mukaddes'in büyük bir kısmı ibrânice yazılmamıştır. Ve ibrânicedeki orijinal sözcüklerin anlamı ile değerlendirilmiştir. Ve büyük bir araştırmacı kitlesi bu âyetleri yoruma dökmektedir.

İnsanlığın yaşadığı sorunlardan uzak yepyeni, tertemiz bir dünyânın yakında kurulacağından bahsediliyor, bizim kabul ettiğimiz inanç budur. Bu gökteki yönetim vâsıtasıyla dünyâ bu hale gelecektir.

Terzi Baba: Bizim ise dünyânın ebedi olmadığı hakkında kayıtlarımız vardır.

Ahmet Bey: Şu an hayattayız ve önümüzde bir yaşam var. Bu nedenle şu an doğru kabul ettiğimiz gerçeği araştırarak karar vermeliyiz.

Terzi Baba: Evet, dünyâ bizler için tek şanstır zâten. Kişi dünyâ yaşantısında hangi düzeye ulaşmış ise ahiretteki yaşantısını da o düzeyde sürdürecektir. İslâmiyette sekiz cennet mertebesinde bahsedilir. Alt mertebede olan üst mertebeye çıkamıyor ancak üst mertebedekiler alt mertebedekilere inerek onları ziyaret edebilmektedir.

Bir de şu gerçek vardır ki burada insanın irfâniyeti ne kadar açılmış ise cennetinin büyüklüğü de o derecede geniş olacaktır.

Ahmet Bey: Bugün Yahudiler cennete sâdece kendilerinin gideceklerini iddia ediyorlar, Hıristiyan âlemi de aynı şekilde cennette biz olacağız diyor. Müslüman âlemi de cennette biz olacağız diyor.

Terzi Baba: Dünyâyı idare etmek ahireti idare etmekten daha zordur. Çünkü dünyâ sistemi o kadar grift bir yapıdır ki iyilik ile kötülük, doğru ile yanlış gibi kavramlar birarada ve o kadar iç içedirler ki kesin çizgiler ile ayıramamaktadır. Ancak ahiret yaşantısı böyle değildir. Kötülük, hırs, kin gibi süfli duygular dünyâ âleminde kalacağı için ve istenilen her şey anında bulunacağından ihtiyaçta olmayacaktır.

Ahmet Bey: Kişiler olarak kalıtımsal aldığımız zayıflıklar ile şimdi mücadele etmemiz gerektiği gibi o yeni dünyâya da ahirette layık görülürsek o zaman da mücadele etmek zorunda kalacağız ancak Mesîhi krallık bu zayıflıklarımızı yenmemize yardım edecektir. Ve bu bin yıllık sürecektir. Bu sürenin sonunda tüm insanlığı kâmil durumuna getirecek, o zaman yönetimi tanrıya iade edecektir.

İnsanlık ise kâmil duruma gelince, kısa yeni bir deneme olacaktır. Yine Âdem gibi sapanlar olacak ve yine İsa gibi sapmayanlar olacaktır. Bu denemede Âdem gibi hareket edenler cinler ve şeytan vâsıtasıyla ebediyen yok olacaktır. Ancak bu cinler gökteki insanlara ve meleklerle ve ulvi yaratıklara zarar veremeyeceklerdir.

Bu bin yıl henüz başlamadı, ancak yakında başlayacaktır ve buna da milenyum denilmektedir. O zaman işte ebedi yaşam bu bin yılın sonunda bu dünyâda başlayacaktır.

Ancak o zamanda Allah ile insanlar arasında nasıl bir ilişki olacaktır şimdiden bunu düşünmüyoruz. Bu bin yıllık sürede zâten Allah ile ilişkilerimizi en üst düzeye getireceğiz, en iyi şekilde O'nun sûretini yansıtacağız. Sevgi, kudret, hikmet, adalet, alçak gönüllülük, sabır bütün bu O'nun nitelikleri konusunda insan olarak en üst seviyeye geleceğiz.

Kur'ân-ı Kerîm'de de geçen bir ifâde vardır, "Allah dünyâyı altı günde yarattı" olarak. Tevrat'ta ise yedinci günde

istirat etti denilmektedir. İstirahat etmesi tabî ki Allah'ın yolulması anlamına gelmiyor. Âdem'e Havva ile birlikte bir görev verilmişti. Bu görev sonucu dünyâ eşit derecede insanlar ile dolacaktı ve o zaman yedinci gün bitmiş olacaktı. Yedinci günden sonra ise Allah tekrar yaratma işine başlayacaktı belki, bilmiyoruz.

Mukaddes Kitap dünyânın sonunda da Nûh tufanında olduğu gibi bir ayırım olacağından bahseder. Nûh'un zamanındaki tanrı tanımaz, zevkine düşük insanların su vâsıtasıyla ortadan kaldırılmış olduğu gibi, aynısı bu sefer ateş ile alınacaktır, denilmektedir. Bunun yanında elli kiloya varan dolu tanelerinin yağacağı ve doğal afetlerin olacağı, ancak bundan kurtulan insanlar da olacağı ve bundan kurtulacak insanların vasıfları da Mukaddes Kitap'ta anlatılmaktadır.

Îsâ'nın 3,5 yıllık peygamberliği süresince vaaz ettiği konu gökteki krallık idi. O zamanlarda krallıklar hüküm sürdüğünden dolayı bu şekilde tercüme edilerek günümüze kadar gelmiştir. Ancak burada önemli olan bu ifâde ile neyin anlatılmak istendiğidir.

Krallık dediğimiz zaman Allah her zaman kraldır. Yâni yöneten, her şeye sâhip olan evrenin kralı, egemen hükümdar diyebiliriz. Bu nedenle en üst konumda olan O'dur. Mesîhi krallık olarak adlandırılan ikincil krallığın ise özel bir amacı vardır. Bu özel amacından daha önce biraz bahsetmiştik.

Âdem ile Havva'nın kaybettiği cennetin kazanılması için Allah bir zürriyet geleceğini vaad etti. Bu zürriyet Âdem'in günahı işlemesinden hemen sonra vaad edildi ve daha sonra İbrâhim'e İshâk'a, Ya'kub'a ve Ya'kub'un oğullarına Yahuda'ya ve Yahuda'nın sıbtının içerisinde gelecek bir aileden ortaya çıkacağı belirtildi. Bu zürriyetin Îsâ Mesîh olduğu ortaya çıktı, Mesîh yâni kurtarıcı olduğuna dair bütün işaretler onun üzerinde gerçekleşti.

Mesîh gelip gökyüzündeki krallığı vaaz ettiği zaman kendisinin yeryüzündeki sorunları kaldıracak krallığın başında olacağını ifâde etti.

Bugün artık krallık ifâdesiyle aklımıza neler geliyor, nasıl anlaşılıyor, bunu okumak istiyorum;

“İsâ kötü Ferisi’ler ile konuşurken türkçe tercümesiyle şunları söyledi: *“Allah’ın melekûtu, krallığı içinizdedir.”* Aca-ba İsâ tanrının krallığının, yozlaşmış durumdaki o kimselerin içinde olduğunu mu söylemek istedi? Hayır, orijinal yunancasının daha doğru bir tercümesi şöyledir: *“Tanrının krallığı aranızdadır.”* Onların arasında bulunan İshâk böylelikle bu krallığın gelecekteki kralı olarak kendisine işaret ediyordu. Tanrının gökteki krallığı bir kimsenin yüreğinde bulunan bir şey değil, bir hükümdara bir tebeana sâhip olan gerçek işbaşındaki bir hükümdardır. O gökte bulunan bir hükümdardır çünkü hem göklerin krallığı hem de tanrının krallığı olarak adlandırılmıştır. Peygamber Daniel bu krallığın hükümdarını, her şeye kaadir tanrının önüne getirilen ve bütün kanunlar, milletler ve dinler ona kulluk etsinler diye kendisine saltanat ve izzet ve bir krallık verilen insanoğluna benzer biri olarak gördü. Bu kral kimdir? Mukaddes Kitap İsâ Mesîh’i insan olarak adlandırır. Evet, Yehova kral olarak oğlunu İsâ Mesîh’i atadı.

İsâ tek başına hüküm sürmüyor. Onunla birlikte ortak krallar ve kahinler olmak üzere yeryüzünden satın alınmış olan yüz kırk dört bin kişi vardır. Tanrının gökteki krallığının tebâları Mesîh’in önderliğine tabî insanlardan oluşan küresel bir aile olacaktır.”

Tanrının krallığı varsa o krallıkta yer alan kişiler olması gerekiyor. İsâ’nın zamanındaki Yahudilerin içerisinde bir grup olan Ferisiler, İsâ’nın sözünü “Allah’ın krallığı içinizdedir” diye anladılar. Oysa onlar Mûsâ tarafından kendilerine verilen kanunlara karşı çok yanlış ve farklı bir anlayış içerisinde idiler. Bu nedenle İsâ’nın “içinizdedir” ibaresini kullanmış olması çok mantıklı ve doğru değildir. Bu nedenle onun içlerinde olması mümkün değildir, bunun doğru tercümesi yunanca tercüme ile “aranızdadır” ibaresi olmalıydı. .. bu ibare ile gökteki krallığın hükümdarı olarak onların arasında olmasını ifâde ediyordu yâni kral olarak kendisine işaret ediyordu.

Mukaddes Kitab’ın Daniel bölümünde ise şu şekilde bahsedilmektedir;

13- *“Gece görümlerimde insanoğluna benzer birinin görün bulutlarıyla geldiğini gördüm. Eskiden beri var olanın yanına doğru ilerledi, O’nun önüne getirildi.*

14- *Ona egemenlik, yücelik ve krallık verildi. Bütün halklar, uluslar ve her dilden insan ona kulluk etsinler diye. Egemenliği hiç bitmeyecek sonsuz bir egemenlik, krallığı hiç yıkılmayacak bir krallıktır."*

Daniel bu ruyeti aldığı zaman anlamadığını sonraki bölümlerde belirtmektedir.

Bunun için ise Matta İncil'i 12.bab 40.âyete bakalım;

40- *Yunus, nasıl üç gün üç gece o koca balığın karnında kaldıysa, İnsanoğlu da üç gün üç gece yerin bağrında kalacaktır.*

İsâ burada üç yerin bağrında yâni toprakta kalacağını söylemektedir. Burada dikkatimizi çekecek olan ifâde "insanoğlu" ibaresidir. Ve Luka İncil'i 17.bab 22-27.âyette insanoğlunun kendisi olduğunu belirtmektedir;

22- *İsâ öğrencilerine şöyle dedi: "Öyle günler gelecek ki, İnsanoğlu'nun günlerinden birini görmeyi özleyeceksiniz, ama görmeyeceksiniz.*

23- *İnsanlar size, 'İşte orada', 'İşte burada' diyecekler. Gitmeyin, onların arkasından koşmayın.*

24- *Şimşek çakıp göğü bir ucundan öbür ucuna dek nasıl aydınlatırsa, İnsanoğlu kendi gününde öyle olacaktır.*

25- *Ama önce O'nun çok acı çekmesi ve bu kuşak tarafından reddedilmesi gerekir.*

26- *"Nuh'un günlerinde nasıl olduysa, İnsanoğlu'nun günlerinde de öyle olacak.*

27- *Nuh'un gemiye bindiği güne dek insanlar yiyip içiyor, evlenip evlendiriliyorlardı. Sonra tufan gelip hepsini yok etti.*

Ayrıca İsâ 24.âyette dünyevi bir beden olarak değil gökteki konumuyla rûhani bir beden ile geleceğini belirtmektedir. Yine bir başka âyette İsâ kendisinin kurban edileceğini de söyledi. Matta, 20.bab, 28.âyet,

28- *Nitekim İnsanoğlu, hizmet edilmeye değil, hizmet etmeye ve canını birçokları için fidye olarak vermeye geldi."*

Terzi Baba: Bunların hepsi yoruma giren ifâdelerdir. “İnsanoğlu” ifâdesinden kasıt, kim veya kimlerdir veya bütün insanlardır. Çünkü bu ifâdeler özel olarak bir şahısa ait olabilirler ancak bunların bir de genel hükümleri vardır.

Bakış açısı o kadar önemli bir meseledir ki, şu ana kadar konuştuğumuz konulardan çıkan sonuç henüz gerçek hakîkâti ile İsâ a.s’i tanımamış olduğunuzdur. İtham olarak söylemiyorum, benim şahsi kanaatim olarak görün, sizler biz bu işi tam gerçeği ile anlıyoruz diye düşünebilirsiniz, ancak bu durum bir zıtlık olarak anlaşılmasın.

Niye İsâ a.s’i gereği gibi tanıyamıyorsunuz? Bizdeki kaynaklar İsâ a.s’ın dünyâyâ gelişine, gidişine ve hakîkâtine bir üst kaynaktan bakmaktadır. Sizler İsâ a.s’ın mertebesine İsâ a.s’ın iki bin sene evvel verdiği bilgilere dayanarak alttan meseleyi çözmeye çalışıyorsunuz. Aradaki fark budur. Bizim kaynaklarımız Cenâb-ı Hakk (c.c)’in zâtına Kur’ân-ı Kerîm’e ve hadis-i şeriflere dayanmaktadır.

İsâ a.s’ın mertebesi fenâfillah mertebesidir ve sizlere gelen bilgiler buradaki bilgilerin altındadır. İsâ a.s’ın fiziksel şeriatı yoktur çünkü kendisi rûhani bir hayat yaşadığından ve Hakk’ta fâni olduğundan ve kendisine ait ayrı bir kimlik bulunmadığından dolayı yaşantısını düzenleyecek bir şeriata ihtiyacı yoktu. Ancak fiziksel şeriatı olmamasına rağmen ilmi şeriatı vardı.

Bu mertebenin üzerindeki gelişim ise bakâbillah mertebesidir. Fenâfillah’tan sonra yâni uluhiyyeti kendisinde bulan bir kimse bakâbillah hükmü ile yeryüzüne iner. Bu kişi meselelere külli akıl ile bakmaya başlar ve bu şekilde akli cüz’ ve onun biraz üzerindeki diğer akıllara yönelik olarak benzetmeler ile verilen bilgilerin gerçeğine ulaşır ve yaşar.

Tanıyamamış olmanız dememden kasıt budur işte yâni sizlerdeki akıl belirli şartlanmalar ile şartlanmış bir akıldır. Ancak akli külle ulaşmış akıl bu meselelere daha yukarıdan ve daha derinden idrâk ederek bakâr.

“Allah’ın krallığı içinizdedir” sözünde geçen “içinizdedir” ifâdesine sizlerce konulan “aranızdadır” teşhisi bizce çok yan-

lış bir teşhistir. Ve o bahsedilen insana benzer sretin Hz. Muhammed (s.a.v) olmadığı nereden bellidir?

Bu nedenle bu meseleler çok incelikle incelenmesi gereken meselelerdir.

Ahmet Bey: Bizim İsa'ya olan inancımız Kitab-ı Mukad-des'e dayanmaktadır. Sizin İsa ile ilgili sahip olduğunuz anlayış nereye dayanıyor?

Terzi Baba: Kur'an-ı Kerim'e dayanıyor.

Ahmet Bey: Kur'an-ı Kerim'de İsa'nın yaşamı bu kadar detaylı anlatılıyor mu ki?

Terzi Baba: Daha fazlasını gerektirmeyecek yeterlilikte anlatılıyor zâten.

Ahmet Bey: Seyri sülûkta on iki mertebeden bahsediyorsunuz ancak bu mertebeleri bizlere Kur'an-ı Kerim'den gsterseniz daha iyi olur.

Terzi Baba: Sizde nasıl bazi peygamber ve yazarlar bazi yazıları yazdılar, deniliyor. Aynı şekilde bizde de evliyaullah vardır ve onların kurduğu sistemler vardır.

Ahmet Bey: Kur'an-ı Kerim'de son peygamber olarak Hz.Muhammed (s.a.v) den bahsediliyor bu durumda ondan sonra gelen birilerinin söylediklerini kabul etmek ne kadar doğru olur.

Terzi Baba: O kişiler peygamber olarak değil, kaynaklarını hazreti Resûlullah (s.a.v)'tan alarak bu konuları anlatan kimselerdir. Ve bu süreç kıyamete kadar gidecektir.

Ahmet Bey: Bizim söylediklerimiz içinde yoruma dayanıyor dediniz.

Terzi Baba: Hepsi Kur'ân-ı Kerîm kaynaklıdır. Yerine gelince hepsini göreceğiz.

Ahmet Bey: Burada yazılanlar geçmişte yazılmış olsa da hepsi birbiri ile bağlantılı gözüküyor.

Terzi Baba: Gregorian Kilisesi ile yaptığımız görüşmede onlarda aynı kitaba dayanarak istavroz hakkında "Şu dünyâ, şu cennet. Dünyâ ile cennet arasında istavroz denilen o yol bir yoldur, üstündeki de Îsâ'dır, kim ki buna îmân ederse Îsâ bu yoldan cennete götürecektir" diyorlar, sizler ise istavroz hakkında put olarak düşünüyorsunuz

Ahmet Bey: İstavroz'un şekli eski Mısır tanrılarının şeklidir.

Terzi Baba: Şimdi, bu tür farklılıklar bizde de var. Ancak bu farklılar İslâm'da normaldir. Çünkü Âdem a.s'a verilen ilk suhuftan itibaren gelen bütün kitaplar özleri itibarıyla Kur'ân-ı Kerîm'de mevcuttur. Benim gördüğüm kadarıyla Kitab-ı Mukaddes teferruata boğulmuş bir kitaptır. O günün insanına konunun ifâde edilmesi için aşırı bir kelime kullanımı gözüküyor oysa bu ifâdeler bu günün insanına anlatım için gereksiz kalıyor.

Kur'ân-ı Kerîm'deki küçük gibi gözüken âyeti kerimelerin büyük ve geniş çapta yorumları yapılmaktadır.

Kur'ân-ı Kerîm'de nerede Îsâ a.s'dan Meryem anadan bahsediliyor ise bizim İncil'imiz odur. Nerede Mûsâ a.s'dan bahsediliyor ise orası Tevrat bilgileridir. O bilgilerin dışındaki bilgilerin belki kendi buldukları mevkide değerleri vardır, orası ayrı, hürmet ediyoruz ancak bizce artık kullanım dışıdır.

Bizim aldığımız rûhaniyet zât bölgesindedir.

Ahmet Bey: Mukaddes Kitab Daniel bölümü 44.âyette şöyle deniliyor:

44- *"Bu krallar döneminde Göklerin Tanrısı hiç yıkılmayacak, başka halkın eline geçmeyecek bir krallık kuracak. Bu krallık önceki krallıkları ezip yok edecek, kendisiyse sonsuza dek sürecek"*

Îsâ yokken bu sözler Daniel vâsıtasıyla yazıldı. Allah'ın bu hükümeti kimdir ve ne zaman diğer hükümetleri parçalayacak ve ne zaman yeryüzünde duracaktır?

Terzi Baba: Yeryüzünde Mehî a.s ile Îsâ a.s'ın gelişi ile otuz senelik bir süreç olacaktır. Ancak Îsâ a.s'ın bu hükümdarlığı Muhammedi şeriat üzerine olacaktır. Sonrasında Îsâ a.s gerçek ölümü tadacaktır.

Ahmet Bey: Evet.

Terzi Baba: Yeni sohbetimize başlarken, evvela akıl nedir onun üzerinde biraz konuşalım.

Âdem a.s ile başlayan insanlık macerası hazreti Resûlullah (s.a.v)'a kadar gelmiştir. Bu süreçte gelen peygamberlerin ve ifâde etmek istedikleri hakîkâtlerin anlaşılabilmesi için salt ve saf bir akla ihtiyacımız vardır. Tarafsız, yönlendirilmemiş ve gerçek öz cevher halinde. İlim ehlinin yapacağı en iyi şey salt bir akıl sahibi olabilmektir. Bu akla külli akıl denilmektedir. Akıllı küll denilen bu gerçek bütün âlemi kapsamı içine almıştır ve âlemde bir zerre yoktur ki bu akıl tarafından yönetiliyor olmasın. Eğer âlemde külli yâni tek akıl olmayıp, parçalanmış akıllar olsa ve o parçalanmış akıllar başka başka yerlerden emir ve komutlar almış olsalar bu âlemin sistemi bu şekilde devam etmez. Alemin çok uzun senelerdir seyrediyor olması bu şekilde tek akıldan yönetildiğinin bir göstergesidir.

Bütün varlıklar külli aklın te'siri, kudreti ve bilgisi altındadırlar ve bu şekilde varlıklarını devam ettirmektedirler. Her bir varlık a'yân-ı sabite olarak belirtilen ezelde kendisinin programı olarak kendisine verilen özelliği devam ettirmektedirler. Bir nohutun, bir fasulyenin on binler ile ifâde edilen senelerdir öz olarak aynı özellikte devam ettiğini görüyoruz. Bu da onun hakîkâti bozulmadan bir sonrakine aktarılan programının göstergesidir. Ve âlem bu şekilde müthiş bir sistem içerisinde çalışmaktadır.

Bütün varlıkların her birinde olan akla ise akılı cüz' denilmekte ve bu akıl sâdece kendi muhitindeki düzeni sağlamaktadır. Akılı külli ise bütün cüz'leri kontrol altında tutmaktadır.

Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın insan vasfı ile vafettiği bizler değerimizi bilemiyoruz. Bu dünyâ yaşamımız bizim tek şansımızdır çünkü bir sonraki aşamada artık çalışma yoktur. Bu nedenle bu dünyâ yaşamını en güzel şekilde değerlendirmemiz gerekmektedir. Bu da tabî ki ilim yoluyla olmaktadır.

Hadisi şerifte şöyle buyrulmuştur, "Bir insan dünyâda ne hal üzere yaşadı ise öyle ölür ve ne hal üzere ölmüşse ahirette öyle dirilir."

Kutsal kitapları okuduğumuz zaman onlardan ne kadarını idrâk etmiş isek onlardan bize nazil olan o kadardır. Bu nazil oluşu genişletebilmek ise ancak güzel bir akıl ile mümkündür. Bu işlem için beşeri akıl yeterli değildir çünkü o akıl zâten orayı boşaltacağına, dışarıdan gelen etkiler ile orasını doldurmaktadır. Bu durumda orada olan gereksiz bilgilerin dışarıya çıkarılması lâzımdır ki yer açılsın. Bu durumda bu akılı çalıştıracak başka bir akla ihtiyaç vardır. Ve o başka aklın diğer düşük akılı çalıştırabilmesi için enerji üretilmesi gereklidir. Seyri sülûkta bunun için yapılan işleme zikir denilmektedir. Bizim yolumuzda zikrin başlangıcı istiğfar ile olmaktadır. Kişi daha önce işlediği günahlardan bir daha yapmamak üzere Cenâb-ı Hakk (c.c)'tan af dilemektedir.

Efendimiz (s.a.v) istiğfar konusunda zâhiri olarak ümmetine örnek olsun diyerek, bâtını olarak ise, Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın yaşantısı içerisinde hazreti Resûlullah (s.a.v)'ın o kadar sonsuz bir yaşantısı vardı ki dün yaşadığı halin bugün daha üzerinde bir hale çıktığı için dünkü kaldığı yerden istiğ-

far ediyordu. Yâni sürekli yükseliş halinde olduğundan bir önceki mertebede neden kaldım diyerek istiğfar etmektedir. Zâten Kur'ân-ı Kerîm'de Fetih Suresinde Efendimiz (s.a.v) hakkında gelmiş ve gelecek bütün günahların affolundu diyerek hüküm vardır.

İstiğfar çekilmesi ile kişi bir şuurlanma devresine girmektedir. Bu şekilde dünyadaki yaşamını kontrol mekânizmasını kendisinde oluşturmaktadır. Bu durum kişi için farkında olmasa da hayatında bir inkılap niteliğindedir. Çünkü kişinin geriye gidişâtı durmuştur. Efendimiz (s.a.v)'in "İki günü bir olan ziyadadır" şeklinde buyurduğu gibi ileriye doğru gidiş başlamış oluyor.

İkinci zikirde salavatı şerife getiriliyor. Bu konuda Efendimiz (s.a.v) "Kim bana salavat getirirse ben de aynen mukabale ederim" buyuruyor. Cenâb-ı Hakk (c.c) dahi Kur'ân-ı Kerîm'de

33/AHZÂB-56

İnnallâhe ve melâiketehu yusallûne alen nebiyyi, yâ eyyuhellezîne âmenû sallû aleyhi ve sellimû teslîmâ.

Muhakkak ki Allah ve melekleri, Nebî'ye salat ederler. Ey îmân edenler, siz (de) ona salat edin! Ve teslim olarak salat edin!

Buyurmuştur. Salavatı Şerife ile nefsin geriye dönüşü engelleyecek duvar örülmektedir.

Üçüncü zikir olarak kelime-i tevhid çekilmektedir. Bu bütün insanlara ait bir kelimedir. Ve bu kelime Cenâb-ı Hakk (c.c)'in gerçekliğini en güzel şekilde anlatan bir kelimedir.

Bu zikirlerde mühim olan onları şuursuzca çekmek değil de bu zikir sonucu oluşan hasıla ne ise onu elde etmektir. Bu zikirlerden elde edilen hasılayı akla ve yaşantıya geçiremiyor isek sâdece kelime olarak söylenmiş oluyor.

Bu şekilde genişlemeye başlayan akılda akı külle doğru bir seyir başlamaktadır.

Kişinin her gittiği mertebede bu üç zikir çekilmektedir.

Burada İrfan Mektebi kitabımızın "Nefsi Emmare" isimli birinci bölümünü aktaralım:

"NEFS-İ EMMÂRE"

Nefs-i Emmâreyi tanımağa çalışalım.

NEFS-İ EMMÂRE'nin zikri. "LÂİLÂHE İLLÂLLAH" tır.

İdrâki: Bu mertebenin şuuru ile ileriye doğru gitmeğe gayret etmesidir. Kûr'ân-ı Kerîm A'râf Sûresi, (7/23) Âyetinde, bu mevzua işaret vardır.

"Kâle; " Rabbenâ zâlemnâ enfüsenâ ve in lem teğfirlenâ veterhamnâ

le neküenne minel hasirin."

Meâlen; "Ey Rabb'î miz biz nefislerimize zûlmettik, eğer sen bizi bağışlamaz-

san ve bize merhamet etmezsen hüsrana uğrayanlardan oluruz."

Hâli: Bu mertebenin hâliyle hâllenmeye çalışmaktır.

Kûr'ân-ı Kerîm, Yûsuf Sûresi, (12/53) Âyetinde; bu hâle işaret vardır.

"Vema uberriu nefsi innenefse le emmâretün bissui illâ mâ rahime inne Rabb'î gafururrahîm."

Meâlen: "Ben nefsimi temize çıkarmak istemem, çünkü nefis dâima kötü- lüğü Emredicidir. Meğer ki Rabb'im'in esir-gediği bir nefis ola. Gerçekten Rabb'im bağışlayan ve esirge-yendir. "

Yaşantısı: Haktan gafildir, kötülüğe meyyaldir, isyan ve fenâliğin menşeidir. Kötü ahlâk sahibidir, tabiatı zûlmani ve süflidir.

Nefs-i emmârenin belirgin ahlâk ve sıfatları şunlardır:

Hırs, tama, şehvet, gadap, kendini beğenme, emretme hırsı, ve zûlm etme arzusu'dur.

Bu mertebeden kurtulup yükselmenin anahtarı, "Lâ ilâhe ilâllah" Kelime-i Tevhidi dir. Mürşidinin sâlik'e yaptığı bu telkinle zikre başlar, nûrunu, sırrını ve halini müşâhede edinceye kadar çalışmasını sürdürür.

Rengi: *Gök ve kül rengi tonlarındadır. Mürşidinin himmeti irşadidir. Şeriat mertebesidir.*

Bu hususta kısa bilgi sunmağa çalışalım.

HAKK'ın zâtından ayrılıp (on sekiz bin) âlem arasında yer alan, "akl-ı kül, nefs-i kül, arş, kürsi, yedi kat gök, ay, hava, ateş, su, toprak, maden, nebat, hayvan, gibi yollar katederek İnsân sûretinde dünyâ ya gelen varlık, şekli olarak o görünüm de olmakla beraber, mânâ olarak henüz o seviyeye ulaşmamıştır. Burası; doğduğu andan itibaren insân'ın fiziki olarak hayat bulduğu yer olmasına rağmen, aslında mânen öldüğü yerdir. Çünkü o, mânâ olarak Hakk'ın zâtından ayrılmış gayrılığa ve birimselliğe düşmüştür. Tebâreke sûresinin ikinci Âyetinde belirtildiği gibi. "Ellezi halâkal mevte vel hayate" Meâlen: "ALLAH (c.c.) evvelâ ölümü sonra hayatı halketmiştir."

Dünyâyâ gelmekten maksat, kişinin gerçek ve ebedi hayatına ulaşması için elindeki büyük imkânları kullanıp tekrar geldiği yollardan geri dönüp aslına ulaşması itibariyle (İnsân-ı Kâmil) mertebesinde kendini Hakk'ani sıfatlarıyla bulmasıdır. Böylece (Îlâhi seyr) tamamlanır gaye hasıl olur.

"(Ben gizli bir hazine idim bilinmekliğimi sevdim ve bu âlemleri meydana getirdim." Hadis-i kûdsisi'n de belirtilen hüküm gerçekleşmiş, kendini ve halkını, (İnsân-ı Kâmil) gözünden her mertebede seyretmiş olur.

(Nefs-i emmâre) şuuruna gelemeyen kimse, ALLAH'dan (c.c.) en uzak noktadadır. Bu bilinçten noksan olan her nefes

HAKK'tan daha da uzaklaşmaktadır. Eğer bir kimse araştırmacı olursa, (Fecr Sûresi, 89/28 Âyetinde) "**İrci i ilâ Rabb'î ki**" Meâlen; (Rabb'î na dön) emrini derinden hafif, hafif duyar ve onu araştırmaya başlar. Bu safhada, Hakk yolunda giden âşıklar kervanına rastlarsa oraya dahil olma arzusu duyar. Kendini kervan halkına dahil ettirebildiğinde, kabiliyeti olduğu da görülürse kervanla birlikte yola devam eder. İşte o kimse, o andan itibaren gerçek İNSÂN olmağa namzettir. Gayreti nispetinde o da yoluna devam eder. Himmeti yüce ise sonunda, evvelâ kendine oradan da RABB'î na ulaşır. Çünkü (nefsini bilen Rabb'î nı bilir) denmiştir. Dünyâdan geçip Rabb'î na dönmeğe çalışan kimse işte böylece (nefs-i emmâre) bilincine varmıştır. Daha evvelce de kendinde (nefs-i emmâre) gücü vardı, fakat bunun farkında değildi. İşte bunun farkına varması, onu terbiyeye dönük çalışmalara başlaması geriye gidişi durduran en büyük etkendir.

Yukarıda bahs edilen on iki mertebe iç içe on iki daire olarak düşünülürse en dış daire ve dışı (nefs-i emmâre) dir. O nun kalınlığı sonsuzdur. Bu mertebe de kalındığı sürece, eğer gidişi durdurulmassa Hakk'a yaklaşılamaz, uzaklaşılır. Geriye gidiş durdurulup, merkeze doğru dönülebilinirse aslına ulaşılır, (KÂMİL İNSÂN) olunur. İşte bu yüzden (nefs-i emmâre) bilinci ve mertebesi çok önemli bir başlangıçtır. Bir irfan ehline "(nefs-i emmâre) den nasıl geçilir" sorusuna karşılık, o da "evvelâ (nefs-i emmâre) ye nasıl gelinir,? onu anlamak lâzım dır," diye belirtmiştir. Bu mertebenin içi "İnsânlığa" yükseliş, dışı ise "Hayvanlığa" iniştir.

Ey İnsân görüntüsünde olan varlık! Sakin ve tarafsız olarak kendini eleştir, araştı, tart, açıkça değerlendir, yerini tespit etmeğe çalış. Bu dünyâ hayatı bir daha ele geçmez. Akıllı İnsân, daha ziyâde yarınını düşünen kimsedir. Kendine merhametin varsa İnsân'ca düşün, değerlendir, dengeli karar ver. Ne yapman gerektiğini, gerçekten dünyâ ya niçin geldiğini düşün. Hedefini tâyin et ve yolunda devamlı yürü. Bu, kendine yapabileceğin en büyük lütuftur. Kimsenin kimseye fayda sağlayamayacağı günden sakın. Nefs-i Emmâre'ne hakim olmağa çalış. Güçlü bir pehlivan ol. Dünyâ sahnesinden nefsinin muzafferini olarak git. Gereksiz boş şeylerle vakit geçirme. SEN SENİ BİL. Kendini tanı. Hakk'ın indin de değerini

artsın. Ârifler defterinde kaydın olsun. Ebedi hayat senin olsun.

Ahmet Bey: Yeni sohbetimizin ismi "Mutlu bir geleceğe sâhip olabilirsiniz."

"Sevdiğiniz biri ile candan bir kucaklaşma, dostlar ile yenen güzel bir yemek sırasında yürekten gelen bir kahkaha, çocuklarınızın neşe içerisinde oynamasını seyretmenin verdiği keyif, bunlara yaşama renk katan anlardır. Bununla beraber bir çoklarına yaşam ardı ardına gelen ciddi sorunlar ile dolu görünür. Sizin de yaşam ile ilgili izlemeniz bu ise cesareti elden bırakmayın. Tanrının iradesi sizin harikulade bir ortamda en iyi koşullar altında kalıcı mutluluğu tadmanızdır. Bu bir düş değildir çünkü tanrı size böyle mutlu bir geleceğin anahtarını sunuyor. Bu anahtar bilgidir."

Bu satırlarda yaratıcımızın tüm insanlar ile ilgili iradesinin ne olduğu sorusu gündeme geliyor. Yaratıcımız bizler ile ilgili olarak ne istiyor acaba? Yukarıdaki satırlarda bunun kalıcı mutluluk olduğu belirtiliyor.

Mukaddes Kitab'ın kısa ve öz olarak amacı bu şekilde bildiriliyor. Tabî şimdi böyle bir şeyi insanlar ütopya olarak düşünebilirler. Aslında bunun düş olmadığını yaratıcımız bize bir anahtar vererek anlamamızı sağlıyor ki bu anahtar bilgidir. Bilgiyi alırsak eğer bunun düş olmadığını anlayabiliriz. Şimdi bu bilgi neye dayanmaktadır, onu izâh edelim;

"Burada insan hikmetinden kat kat üstün özelliklerde bir bilgi türünden söz etmekteyiz. Bu tanrı bilgisidir. Bir Mukaddes Kitap yazarı yaklaşık iki bin yıl önce şöyle dedi: "Her ev bir adam tarafından yapılır fakat her şeyi yapan Allah'tır." Her şeyi yaratanın sâhip olması gereken bilgiyi düşünün, Mukaddes Kitap tanrının bütün yıldızları sayıp onlara ad verdiğini söyler. Bu düşünce insanı şaşkına düşürür, çünkü bizim galaksimizde yüz milyarca yıldız vardır ve gök bilimcilerinin söylediğine göre bunun dışında yaklaşık yüz milyar galaksi daha bulunmaktadır. Tanrı bizim hakkımızda her şeyi biliyor öyleyse yaşam ile ilgili sorunlara daha iyi cevabı başka kim sağlayabilir."

Burada da şöyle bir soru yöneltiyor, "Hangi bilgi mutluğun anahtarıdır ve tanrının bu bilgiyi sağlayabileceğinden neden emin olabiliriz?"

Bu anahtar bilginin tanrı bilgi olduğunu görmekteyiz. Bu bilgi sonsuz yaşamın anahtarıdır. Her şeyi yapan yaratıcımızın bilgisi insanların sâhip olduğu bilgiden kat kat üstündür. Öyleyse mutlu bir geleceğe sâhip olmanın anahtarı tanrı bilgisine bağlıdır. O'nun bu bilgisi alındıkça mutlu bir yaşamın nasıl olduğu ortaya çıkacaktır.

"Arabalarını tamir etmeye çalışan iki ayrı kişiyi gözünüzde canlandırın. Onlardan biri tamir takımlarını bıkkınlık içinde fırlatıp atıyor. Diğeri ise telaşa kapılmadan arızayı giderdikten sonra marşa basıp motoru çalıştırıyor ve sorunsuz çalıştığını görerek gülümsüyor. Bu iki kişiden hangisinde üreticinin talimatlarını içeren bir ek kitabın bulunduğunu tahmin etmekte herhalde zorluk çekmezsiniz. Tanrının da bize yaşamda yol gösterecek talimatlar vermesi akla uygun değil midir. Belki sizinde bildiğiniz gibi Mukaddes Kitap tam böyle bir kitap olduğunu iddia eder, yâni yaratıcımızdan gelen öğretimleri içeren ve tanrı bilgisini kazandırma amacıyla tasarlanmış bir kitap."

Tanrı'nın bize yol göstermek üzere talimatlar vermesini beklemeliyiz. Yukarıda örnekte olduğu gibi bugün zorluklar ile dolu yaşamın içerisinde yaratıcımızın bire bir rehberlik sunması mantıklı ve ma'kûldür. Ancak bu şekilde bizlerde bu yaşamda tanrının bize sunduğu iradesine uygun olarak yürü-yebilelim.

Mukaddes Kitab'ın sunduğu iddiayı ancak onu inceleyerek öğrenebiliriz.

"Bir düşünün eğer iddiası doğru ise Mukaddes Kitabın içinde ne büyük bilgi hazinesi olmalı. Süleyman eserleri 2.bab 1'den 5'e kadar olan âyetleri bize hikmeti aramaya önemle teşvik ediyor. Onu bulmak üzere saklı bir hazine ararcasına derine inmemizi, ancak bunun insan düşünüşü üzerinde değil tanrının kendi sözünde yapmamızı söylüyor. Eğer bu araştırmayı orada yaparsak tanrı bilgisini bulacağız. Tanrı bizim sı-rırlarımızı ve ihtiyaçlarımızı bildiğine göre barış dolu mutlu bir

yaşam sürdürmemize yardım edecek yönetimi verecektir. Üstelik tanrı bilgisi bize heyecan veren iyi bir haber sunuyor."

Buraya kadar olan kısımları konuşalım, devamına sonra geçeriz.

Terzi Baba: Şu kısma bakalım;

"Tanrının iradesi sizin harikulade bir ortamda en iyi koşullar altında kalıcı mutluluğu tadmanızdır."

Burada bahsedilen irade kısmi iradedir, genel irade değildir.

Ahmet Bey: Bu teferruata ben girmek istemem fakat Mukaddes Kitabın bilgisi, yaratıcımızın iradesi insanlar ile ilgili öyle bir dünyâda yaşamasıdır. Yaşadığımız dünyâdaki zorlukları düşünelim, yaratıcımızın insanlar ile ilgili amacı bu değildir. Zâten Âdem ile Havva'nın yaratılmasındaki amaçta bu değildi, ne zamanki günah işlediler öyle bir ortamın içinde yaşamaya başladılar.

Terzi Baba: Burada sizin Mukaddes Kitabınızın sistemi ile bizim Kur'ân-ı Kerîm'imizin sistemi arasında biraz farklılıklar oluşuyor. Bizdeki bilgilere göre bu dünyânın hali sizin düşündüğünüz şekilde değildir. Çünkü Kur'ân-ı Kerîm'in ifâdelerine göre bu dünyânın geçici bir yer olduğu ve burada birliğin oluşamayacağı, birliğin ahirette ortaya çıkacağı belirtiliyor. Yâni insanların tam olarak huzur bulmasının ahirette mümkün olacağı belirtiliyor. Mevlânâ hazretleri de "Burası fark âlemidir burada birlik olmaz" diyerek buna işaret eder. Bu dünyâda tek yönlü bir düşünceye ermek mümkün değildir. Çünkü gördüğümüz gibi insanların bir çok değişik yapıları vardır. En küçük yapı olan bir ailde dahi düşünce farklılıklarının giderilmesi mümkün değilken bunun milletler arasında ve bütün insanlar arasında yapılması hiç mümkün değildir. Bu durum dünyânın kuruluşu icabı böyledir.

Ahmet Bey: Bu ifâdelerde hem fikiriz. Mukaddes Kitaba göre de dünyânın bu ortamında böyle bir birliğin sağlanması mümkün değildir. Fakat tanrının genel olarak amacı insanların yeni bir dünyâda yaşamalarıdır.

Terzi Baba: Cenâb-ı Hakk (c.c)'in genel iradesi "Küntü kenzen mahfiyyen.." yâni "Ben gizli bir hazine idim bilinmekliğimi sevdim ve bu âlemleri halk ettim" hadisi kudsisinde belirtilen durumdur. Sizin kitabınızda ezeli kelam olarak bahsedilen ifâde Cenâb-ı Hakk (c.c)'in ilâhî isimleridir. Cenâb-ı Hakk (c.c) "Allah var idi ve başka bir şey yok idi" hadisi kudsisinde belirtilen kendi halinde bulunuyorken, kendi sonsuz özelliklerini ortaya çıkarmayı diledi ve bu âlemleri halk etti. A'mâ âleminden, ahadiyyete, oradan vahidiyyete oradan rahmâniyyete oradan rubûbiyyete oradan melikiyyete ve netice yaşadığımız âlemin meydana gelmesi ile de Cenâb-ı Hakk (c.c)'in gerçek iradesi ve yeryüzünde yaşadıkları süreçte insanlara kitaplar ve peygamberler göndererek kendisinin nasıl bir insan türü istediğini insanlara anlatması ve bu dünyâda yaşayan insanların serbest ve hür irade ile diledikleri şekilde hareket etmeleri ve hareket edişin sonunda ceza veya mükafata nail olmaları bizim sistemimize göre yaşamıdır. Ölüm ile dünyâ yaşamından ayrıldıktan sonra kabir yaşamı denilen bir ara ve sonrasında mahşer ve hesap vardır. Bunun sonrasında cennet ve cehennem hayatı başlayacaktır.

Bu ifâdeler zâhiri ve öz olarak anlatımlardır yine de bunların bâtını yönleri de vardır.

Bizlerin bu ilmi konulara bakışımız dört merteye üzerine olmaktadır.

Fiiller yâni şeriat mertebesi, yâni akli cüz'î ile yaşanan bir hayat sistemidir. Cenâb-ı Hakk (c.c) bu cüz'î akla göre bir takım talimatlar vermiştir ve onun yolu ve tatbikatı o şekilde olur. Bu mertebede kişi üzerinde olan benlik elbisesinde yavaş yavaş sıyrılmaya başlamalıdır.

İsimler yâni tarikat mertebesi ise, fiiller mertebesindeki uygulamalar ve bilgiler kendilerine yeterli olmayan ve kendilerini geliştirmek isteyen kimselerin aldıkları özel eğitim ile

aşama kaydederek muhabbet ile bu mertebeye geçer. Benliğinden sıyrılmaya başlayan ve duygusallık ile bu mertebede çalışmalr yapan kişi, bu duygusallığından da sıyrılarak ancak bir sonraki mertebeye geçebilir. Duygular çok güzel bir oluşumdur ve bu mertebede gereklidir ancak Hakk'a giden yolda perde olur.

Hakikat mertebesindeki kimseler artık gerçek akla ve ilme doğru gidenlerdir. Cenâb-ı Hakk (c.c)'in hakîkâtlerini anlamaya çalışan bir kimse en azından bu mertebeye gelmelidir. Fiiller mertebesinde beşeri akla bulaşmış olan kirliler bu mertebede artık atılarak temiz bir akla ulaşılır. Bu mertebeye ulaşmak için daha evvelce bu seyri yapmış kişilere ihtiyaç vardır.

Kur'ân-ı Kerîm'in ve diğer kitapların veri olarak üst boyuttan verdiği verileri her mertebedeki kişiler buldukları mertebenin idrâki ile anlayarak açmaya çalışmaktadırlar.

Her âyet Cenâb-ı Hakk (c.c)'in iradesini ortaya koymaktadır ve bizler bu âyetlere o kanaldan bakârsak ancak âyetlerin gerçek hallerini idrâk edebiliriz.

Bir binanın bodrum katından görünen manzara ile üst katlardan bakılınca görünen manzara bambaşkadır.

Ahmet Bey: Tanrının insanlar ile ilgili iradesinin genel olarak dağıldığını görüyoruz çünkü yaratıcımız böyle bir bozulmuş, adaletsizce bir dünyâda yaşamamızı değil sürekli olarak kalıcı mutluluğu tadmamızı istediğini belirtiyor.

Terzi Baba: Bu belirttiğiniz hal bu dünyâ ile ilgili bir hal değildir. Âdem a.s dünyâda çoğalmaya başladıktan sonra bu hal hep devam etti.

Ahmet Bey: Bu konu daha sonra gelecek o zaman konuşalım derseniz.

Terzi Baba: Kitabınızda belirtilen Şu ifâdeleri işaretlemiŐim Şimdi onlara bakâlim biraz;

"Mutlu gelecek ne cennette ne cehennemdedir. Mutlu gelecek ve ebediyet insanın kendindedir. Cennet ve cehennem nefse ait mahallerdir. İÇinde Allah bilgisi olan kimse fiziksel zevklere muhabbet etmez."

Bizde de genel olarak gaye Allah'ın rızasına ererek cennete gitmek diye söylenir. Ve cehennem ateŐinden sakınmaktır ki bu durum ef'âl âlemi için geçerli olup yerli yerindedir. Ancak daha yukarılara çıkıldıkça irfan ehli ne cennette ne de cehenneme bakâr. Çünkü cehennemden kaçış ve cennet arzusu tamamen nefsi bir oluşumdur. Gerçek irfan ehli sırf Allah'ın rızası ve muhabbetine bakâr.

Cenâb-ı Hakk (c.c) dilimizdeki tad duygusunu alsa, gözümüzdeki görücülüğü alsa cennetteki ni'metler bize ne ifâde eder.

Bu nedenle cennet ile ilgili ifâdeler hep kişilerin fiziksel hallerine göre söylenmiş ifâdelerdir.

Cenâb-ı Hakk (c.c)'in gerçek gayesi ise kendi varlığını zuhura getirecek kimliklerdir. Bu kimlikler ise mücadeleler ve çabalar ile kendilerinde var olan bu fiziksel hükümleri yok görerek onların te'sirlerinden kurtulmuş ve salt akla ulaşmış olanlardır. Kişiler bu oluşumların te'siri altında oldukları süreçte gerçek salt akla ulaşmaları mümkün değildir. Tarikat çalışmalarında riyazât ile kişi artık kendi nefesine hakim olacak hale gelmektedir.

Anlatmak istediğim Cenâb-ı Hakk (c.c)'in külli iradesi insanları ne cennete ne de cehenneme koymaktır ancak bu insanlar içinde bir mahal gereklidir ki bu ortam dahi cennet ve cehennem diye tâbir edilen ortamlardır. Ancak Cenâb-ı Hakk (c.c)'in öyle kulları vardır ki ne cennet ile ne de cehennem ile ilgilenirler ki gerçek insan da bunlardır.

Bütün bunları daha kalıcı ve bilinçli alabilmek içinde hakîkât mertebesine çıkmak gereklidir.

Ahmet Bey: Mutlu bir gelecek, sizin görüşünüze bu şekilde midir?

Terzi Baba: Mutlu gelecek ancak Allah bilgisiyle dünyâda gönül cenneti ahirette cennet oluşumuyla ifâde edilmektedir. Esas cennet ariflik olarak yâni kişinin kendini tanıması olarak anlatılmıştır. Bugünkü irfan cennetine dahil olmayan aşık yarın ki cennete huri, gılmanı neylesin, denilmiştir.

Kişinin bütün benliği ile Allah'a yönelmesi ve onda yok olması fenâfillah mertebesidir ki burası İsevîyyet mertebesidir ve sonrasında bakâbillah hükmüyle insanı kâmil olarak geri dönerek diğer insanlara yol gösterir. Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle belirtilir:

89/FECR-27: *Yâ eyyetuhen nefsul mutmainneh.*

Ey mutmain olan nefis!

89/FECR-28: *İrcî ilâ rabbiki râdıyeten mardıyyeh.*

Rabb'ına dön razı olarak ve rızasını kazanmış olarak!

89/FECR-29: *Fedhulî fi ibâdî.*

O zaman, kullarımın arasına gir.

89/FECR-30: *Vedhulî cennetî.*

Ve cennetime gir.

Kendini idrâk ederek, kendisine dönmüş, dışarıdaki teferuatları bir tarafa bırakmış ve Rabb'ını kendisinde müşâhede etmiş kişiye olan hitap; "Ey mutmain olan nefis"tir.

Demek ki kişiler bir başka yerlere yâni nefislerine dönük ki "Rabb'ına dön" hitabı geliyor. Raziye ve mardiye mertebelerine ulaşarak Rabb'ına dön.

Burada bahsedilen cennet diğer cennetlerden olmayıp Zât cennetidir.

"Men aref nefsehû fekad arefe rabbehû" hükmü gereğince anahtar bilgi kişinin kendisini tanımasıdır. Bu tanıyış sonrası Rabb'ı ve Allah'ı tanıma mümkün olabiliyor.

Ahmet Bey: Kendimizi tanımamız için ne yapmalıyız?

Terzi Baba: Kendimizi tanımanın çok mühim olan bir eğitimi vardır.

Ahmet Bey: Mukaddes Kitap'ta bu eğitimi bunun üzerinde yapmaya teşvik ediyor. Yâni iddia ediyor. Dolayısıyla tanrı bilgisi O'nun sözlerinde ancak araştırılarak bulunabilir.

Terzi Baba:

38/SÂD-72;

(Fe izâ sevveytuhu ve nefahtu fihi min rûhî)

"Böylece onu tesviye ettiğim ve onun içine rûhumdan üflediğim zaman..."

Önemli olan bu üflenen rûhun sâdece Âdem a.s'a mahsus olmadığı her birerlerimize bu rûhun üflendiği hakîkâttir.

Şimdi ben size sorayım, hikmet nedir?

Ahmet Bey: Hikmet tanrı bilgisinin alındıktan sonra uygulanışı, anlamına gelmektedir. Kişi tanrı bilgisini aldıktan sonra buna uygun şekilde hareket ettiğinde hikmetle hareket etmiş olur. Örneğin sizin terzilik mesleğinizi öğrettiğiniz çırağınız, gösterdiğiniz şekilde işi yapmaz ise hikmetsizlik etmiş olur.

Terzi Baba: Bu hikmetin tezahurudur, hikmetin hakîkâti nedir?

Ahmet Bey: Doğrusunu isterseniz bunun teferruatına girmiyoruz çünkü ihtiyaç olmuyor.

Terzi Baba: Hikmet o kadar önemli bir meseledir ki, hikmetler olmasa ne bu konuştuklarımızın konuşulması ne de bu dünyâda yaşamak mümkündür. Bunların hepsi hikmete bağlıdır ve hikmetin hakîkâti nedir?

Ahmet Bey: Onu da sizden dinleyelim.

Terzi Baba: Bizde bir hadisi şerif vardır, "Hikmetin başı Allah korkusudur" buyrulur. Yâni bir insanın hikmet sahibi olması için ilk olarak Allah'tan korkması, sakınması lâzımdır. Yâni emirlerine isyan etmeden ne belirtilmiş ise bunları en güzelde şekilde yapmaya başlaması lâzımdır. Bu da nefis tezkıyesidir ki kişinin hikmeti alabilmesi için işe bu şekilde başlaması gereklidir.

Ahmet Bey: Mukaddes Kitap'ta da aynı âyet bulunmaktadır. Bir kişinin Allah korkusuna sâhip olabilmesi için hikmetin kaynağından bilgiyi alması gereklidir. Durduk yerde Allah korkusu gelişmez, ancak O'nu tanıdıkça, bildikçe gelişir.

Terzi Baba:

2/BAKARA-269: Yu'til hikmete men yeşâu, ve men yu'tel hikmete fe kad ûtiye hayran kesîrâ, ve mâ yezzekkeru illâ ulûl elbâb.

(Allah) hikmeti dilediğine verir. Kime ki hikmet verilmişse böylece ona çok hayır verilmiştir. Ve ulûl elbâbtan başkası tezekkür edemez.

Ulûl elbâbtan kasıt, kâmil akıl sâhipleridir. Bir başka ifâde ile de kapı sâhipleri mânâsınadır.

Demek ki hikmet sıradan bir şey değildir. İlk başta belirttiğimiz şekilde belirli bir faaliyet gerektiriyor ve bu faaliyet sonucu Cenâb-ı Hakk (c.c) onda bu faaliyeti görmüş ise o hikmeti ona vermeye başlıyor.

Ahmet Bey: Kitab-ı Mukaddes yine Süleyman Özdeyişlerinde 2.bab âyetlerinde Allah bilgisini aldıktan sonra hikmetin yol göstereceği belirtiliyor. Bilgi alınmadan hikmet bize yol göstermiyor.

Terzi Baba:

3/ÂLİ İMRÂN-48: Ve yuallimuhul kitâbe vel hikmete vet tevrâte vel incil.

Ve (Allah) ona Kitab'ı, hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğretecek.

İsâ a.s'a hikmetin verildiği burada belirtiliyor. Bu nedenle hikmet meselesi çok mühim bir meseledir.

Şimdi, "Her ev bir adam tarafından yapılır fakat her şeyi yapan Allah'tır" ifâdesine bakalım.

Ahmet Bey: Burada Allah'ın herşeyi yapmış olduğundan dolayı sâhip olduğu bilginin insan bilgisinden kat kat üstün olduğu gösterilmektedir. Yaratıcımızın her şeyde yaptığı bilgisi müthiş derecededir. Bu durumda tanrı bilgisi ön plana alınırsa biz de hikmeti öğreneceğiz ve sonsuz yaşamın bir düş olmadığını öğreneceğiz.

Terzi Baba: Herşeyi yapan Allah'tır ifâdesinin kapsamına, insandaki oluşumları yapan da Allah'tır hükmü de giriyor mu?

Ahmet Bey: Evi bir adam yapıyor, fakat o evi yapan adamın beynini veren Allah değil mi? Sonuç olarak Allah yapmış oluyor.

Terzi Baba: Bu bölüm çok hassas mevzûdur. Bu şekilde bakış ile bütün insanların fiilleri aynı şekilde mi oluşuyor?

Ahmet Bey: Hepsinin değişik karakter özellikleri vardır.

Terzi Baba: Var tabî ancak bu bütün fiiller, evin yapılması örneğinde olduğu gibi mi yapılıyor. Yâni kişiler bu fiilleri kendisinden mi yapar yoksa Cenâb-ı Hakk (c.c)'in yaptırması ile mi yapar?

Ahmet Bey: Şöyle diyebiliriz, her insan beynindeki akıl kapasitesine göre yaşamda bir niteliğe sâhip oluyor.

Terzi Baba: Bu anlatım güzel, ancak esas konu bu fiilleri kişi bizâtihi kendisi mi yapıyor yoksa ona Hakk'mı yaptırıyor.

Ahmet Bey: Mukaddes Kitap'ta bir sözde "bir kimseye verilmedikçe ondan bir şey bekleme" deniliyor. Kime çok verilmiş ise ondan çok beklenir. Satıcı elinde ne varsa onu satar, sözü de vardır.

Terzi Baba: Bu sattığı şey de yâni yaptığı fiilde suç veya mükafat olabiliyor mu?

Ahmet Bey: Tabî olabiliyor. Yaptığı işe bağlıdır. Adam hırsızlık yapıyor mesela mal mülk sahibi oluyor, Allah ona hırsızlık yaparak bunlara sâhip ol demedi ancak yapma salâhiyetini onun özgür iradesine verdi ve o kişi o özgür iradeyi kötüye kullandı. Yâni özgür iradeyi iyiye veya kötüye kullanmak kişiye bağlıdır.

Temel olarak her yapılan şeyin Allah'ın eseri olduğu söylenebilir.

Terzi Baba: Bu husus mertebeler ile ilgili bir meseledir. Her mertebeden bakıldığında değişik bir uygulama karşımıza çıkmaktadır. Eğer bütün varlıkta mutlak olarak Hakk'ın kudretinin geçerli olduğunu düşünürsek hiç kimse bir şey yapmıyordur.

Ahmet Bey: Fakat Őu da var, aklı insanlara verilen akıl olarak dűŐündűğümüzde, ressam kendisindeki ressamlık nitelikleri ile ressamlık yapabiliyor. Gelecekteki yeni dünyada ise örneğın herkes ressamlık yapabilecek, mimarlık yapabilecek çűnkű o zaman O'nun iradesi altında beyinde kapasite açılacak ve genişleyecektir. Mukaddes Kitap herkes kendi evini yapacaktır, bağıını dikecektir, diyor. Bugűn bağıcılıktan anlamayan adam o gün bağıcılık yapabilecektir çűnkű yeryűzű Rabb bilgisi ile dolu olacaktır. Bugűn dünyevi, insani bilgiler çoktur, o zamanda Rabb bilgisi insana herŐeyi yapabilme hikmetini verecektir.

Terzi Baba: Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın bűtűn bu âlemlerde faaliyette olan esmâ-i hüsnası vardır. Âdem a.s kıssasında "Biz Âdem'e bűtűn isimleri öğrettik" diye ifâde geçer. İşte bu ilâhî isimlerin bilgisidir ki insanlardaki bilgi özelliklerini ortaya çıkarmaktadır. Her insanda Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın bűtűn ilâhî isimleri mevcűttur. Bunlar değıŐik oranlarda karıŐımlar olarak her kiŐide bulunur. Cenâb-ı Hakk (c.c) ne kadar ilâhî isimleri varsa insanlara verdi ve bunlar bu dünyada kullanılacaktır. KiŐinin doğıumu ile bunların özellikleri kendini göstermeye baŐlıyorlar, birinin musikiye, birinin bilime meyilli olması gibi çűnkű o meyil ettikleri Őeyi ortaya çıkaran isim onda daha fazladır.

Ahmet Bey: Şu da vardır, kişinin doğıup büyümesi sırasındaki çevresi de buna yardımcı oluyor.

Terzi Baba: Yine de o çocuğın içerisinde olanı alıp çoğaltıyor aileler. Nice aileler görűyoruz ki çocuk ailenin istediğı Őekilde değıl bir baŐka Őekilde yetiŐiyor. Tabî aileden gelenler çocuğın iç yapısına da uygunsa ona çok daha faydalı oluyor.

Bu nedenle hiçbir insan birbirine benzemiyor ve bu durum da Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın birliğıni açık olarak ortaya getiren bir durumdur.

Ahmet Bey: Fakat onun değerli niteliklerini insanlar ne kadar görmezlikten gelerek yaşarlarsa o kadar çok Allah'ın bu vasıflarını körletiyorlar. Bu körletme neticesinde artık duygusuz, vicdansız bir insan oluyor. Yâni insani olmayan vasıflar içerisinde tanrının sûreti olmayan bir kişilik ortaya çıkar. Kişi ne kadar çok ve tanrısal nitelikleri geliştirirse de o kadar çok Allah'a vasıf olarak benzemeye başlar.

Terzi Baba: İşte gaye de budur.

Ahmet Bey: Îsâ'da bunu söyledi zâten, "Beni gören Allah'ı görmüştür" diyerek. Neden O'nu görmek istiyorsun, O beni gönderdi bana öğretti ben de bunu yapıyorum, a beni görmüştün a Allah'ı görmüştün hiç farketmez, dedi. Çünkü o nitelikleri yaşarken tam anlamıyla geliştirdi, besledi ve onun körlenmesine müzahede etmedi.

Terzi Baba: Tasavvuf eğitiminden gaye, beşeri sıfatları bir kenara bırakarak bu ilâhî vasıfları kişinin kendi üzerinde tümüyle ortaya çıkarmasıdır. İşte hikmetin hakîkâti de budur. Kim ki bugün kü ömründe ilâhî varlığa ulaşmışsa işte o Hakîm isminin zuhuruyla tekrar insanlar arasına geriye döner ce Hakk'ın varlığını, birliğini belirli kişilere tebliğ ederek onları Hakk'a doğru götürür.

Ve gerçek mânâda hikmet kişinin özünü tanıması ve bilmesidir. Bir kişi kendi özünü tanımamış ise söylediği bütün sözler nakil olur. Bunların bizzât hakîkâtlerinin yaşanarak idrâk edilmesi gereklidir ki sizlerin şahitlik olarak dediğiniz şeyin de buraya dayanması lâzımdır. Kur'ân-ı Kerîm'in çizdiği insan profili "eşhedü en lâ ilâhe illallah" ifâdesine dayanmaktadır. Ne yazık ki bu ifâde kelam olarak söyleniyor ancak bir türlü yaşama getirilemiyor. İslâm, teslim demektir ve belirli bir topluluğun ismi olmayıp bütün âlem yayılmış bir hakîkâttir. Teslimden kasıt, kendi nefsânî varlığını terk ederek Hakk'a teslim olmuş mânâsınadır. Bu merteye işte İbrâhîmiyyet mertebesidir. Cenâb-ı Hakk (c.c) ona "Teslim

ol!" buyurunca o da "ben âlemlerin Rabb'ına teslim oldum" buyurdu.

Kişinin tam olarak Hakk'a dönmesi bütün varlığı ile yönelmesidir ki işte ona ihsan olunur. Kim bu ihsanı almaya başlarsa bu şekilde hikmet alınmaya başlanmaktadır. Ve kim bu ihsan olunan etrafına gelirse onlara ihsan olunmaya başlanmaktadır.

Allah bilgisinin başlangıcı da İbrâhîm a.s'a verilen hikmettir. Seyri sülûk yolunda kişinin kendisinin müşâhedeli olarak Hakk'ın ne olduğunu idrâk etmesi gerekmektedir ki bu mer-tebe de İbrâhîmiyyet mertebesidir.

Bütün peygamberler İslâm yâni teslimiyet içerisinde bu hale gelmişlerdir ve herbirisi Hakk'a giden yolda istinad noktalarıdır. Hakk yolunda seyirde olan kişiler her bir peygamberin makamına geldiklerinde o makamdan ihtiyaçlarını temin ediyorlar ve oradan aldıkları güç ile de daha ileriye doğru gidiyorlar. Tâ ki Hakk'a varıncaya kadar, bir başka ifâde ile kendine ulaşıncaya kadar. Hakk'a varmaktan kasıt, kişinin kendine ulaşmasıdır.

Mûsâ a.s'ın mertebesi tenzih mertebesi yâni Cenâb-ı Hakk (c.c)'ı ötelede arama mertebesidir, Îsâ a.s'ın mertebesi ise teşbih mertebesidir.

Ahmet Bey: Bugünkü sohbet konusu sonsuz yaşam:

"Çok iyi bilinen tarihsel bir kişi olan Îsâ Mesîh, tanrı bilgisinin bu yönünü net sözcükler ile târif etti. Ebedi hayat tek hakiki tanrı olan senin ve gönderdiğin Îsâ Mesîh hakkında sürekli bilgi edinmeler demektir. Düşünün sonsuz yaşama götüren bilgi. Sonsuz yaşam düşüncesini düştür başka bir şey değil diyerek hemen reddetmeyin. Bunun yerine insan vücûdunun nasıl yaratılmış olduğuna bakın. Tadmak, işitmek, görmek, koklamak ve hissetmek üzere görkemli bir şekilde tasarlanmıştır. Lezzetli yiyecekler, kuşların şakıması, mis kokulu çiçekler, hoş manzaralar, güzel arkadaşlıklar gibi yeryüzünde duyularınıza hoş gelen o kadar çok şey var ki. Şaşırtıcı beyniniz ise bir süper bilgisayardan kat kat üstündür. Çünkü hem bütün bu şeylerin değerini anlamamızı hem de bunlar-

dan sevinç duymamızı mümkün kılar. Acaba yaratıcımızın ölmemizi ve bütün bu şeyleri yitirmemizi istediğini mi düşünüyorsunuz. O'nun mutlu yaşamamızı ve sonsuz yaşamdan sevinç duymamızı istediği sonucuna varmak daha akla yakın değil mi? Evet tanrı bilgisi sizin için bu anlama gelebilir."

Şimdi cennette yaşam başlıklı ana noktaya geçiyoruz:

"Mukaddes Kitabın yeryüzünün ve insanlığın geleceği hakkında söylediği cennet; İsa Mesih yeryüzünde bir adam ile konuşurken bundan söz etti, "Sen benimle beraber cennette olacaksın." Cennetten söz edilmesi kuşkusuz o adamın beyininde ilk ana babamız olan Âdem ile Havva'nın durumunu canlandırdı. Tanrı onları yarattığında kusursuzdular. Ve yaratıcının tasarlayıp yaptığı bahçeye benzer yeşil bir alanda yaşıyorlardı. Orası yerinde olarak Aden bahçesi olarak adlandırıldı. Bu isim ne ifâde eder?

O bahçe öyle güzel bir yerd ki gerçek bir cennet idi. Güzel ağaçlar arasında lezzetli meyveler vardır. Âdem ile Havva yaşadıkları evi yeni yeni tanırken, nefis suyundan içerken ve ağaçlarından meyve toplarken kaygı ve korku duymalarına hiçbir neden yoktu. Hayvanlar bile bir tehlike oluşturmuyordu, çünkü tanrı adama ve karısına hepsinin üzerinde sevgi dolu bir egemenlik vermişti. Ayrıca ilk insan çifti tam anlamıyla sağlıklıydı. İtaât ettikleri sürece önlerinde sonsuz, mutlu bir gelecek vardı. Kendilerine doyum sağlayan bir iş, evleri olan cennete bakma işi verilmişti. Ayrıca tanrı Âdem ile Havva'ya "yeryüzünü dolsurun ve onu tabî kılın" emrini vermişti. Onlar ve çocukları gezegenimizin sınırlarını hoş bir yer haline gelinceye kadar genişletmeliydiler.

Bununla birlikte İsa cennetten söz ettiğinde, ölmekte bir adamdan gerilerde kalmış bir zamanı düşünmesini istemiyordu. Evet İsa gelecekte söz ediyordu. Yeryüzü evimizin bir gün cennet haline geleceğini biliyordu. Böylece tanrı insanlık ve yeryüzü ile ilgili başlangıçtaki amacını gerçekleştirecektir. Evet, cennet yeniden kurulacak. Peki, burası nasıl bir yer olacak. Tanrı'nın sözü olan Mukaddes Kitap buna cevap versin."

Terzi Baba: İsâ a.s yaşadığı çağda ve o çağın insanlarına bu hali bu şekilde bildirebildi. İsâ a.s bir ebedi hayatın varlığından bahsetti. Daha sonra gelen hazreti Resûlullah (s.a.v) da bundan bahsetti, ancak bu ebedi hayattan önceki peygamberlerden farklı bir şekilde ve daha ayrıntılı olarak bahsetti.

Yehova Şahitleri araştırmacıları ise İsâ a.s'dan gelen bilgiler sonucunda ebedi hayatın dünyâda olacağı sonucu çıkartmışlardır.

Ahmet Bey: Burada dediğiniz doğru ancak Mukaddes Kiptap birde gökte yaşamaktan da bahseder. Belirli sayıda olacak bu kişilerin sayısı da belirtiliyor. Bu kişilerin rûhi bir bedene sâhip olacakları anlatılıyor. Bunların İsâ ile birlikte gökteki hükümette saltanat sürecekleri anlatılır. Bu süreç bin yıllık olacaktır ve daha sonra bu sıfatları kalkacaktır.

Terzi Baba: Sonuçta bitecekse ebedi hayat değildir.

Ahmet Bey: Sonrasını bilmiyoruz tabî. Onlar için ölüm söz konusu değildir artık, devam edeceklerdir ancak ne şekilde bilemiyoruz.

Terzi Baba: İsâ a.s dünyâda olacağı düşünülen cennette mi yaşayacak yoksa gökyüzünde bahsedilen o oluşumda mı yaşayacak?

Ahmet Bey: Gökyüzünde yaşamını sürdürecektir. Çünkü kendisi "Ben gökten geldim" dedi.

Terzi Baba: O zaman onlar yokluğa gitmiş oluyorlar.

Ahmet Bey: Bunun haricinde yeryüzünde de bir yaşam olacaktır.

Terzi Baba: İsâ a.s bu yaşamın içerisinde olacak mı?

Ahmet Bey: Hayır, gökteki yaşamın içinde olacak ve bundan daha fazla bir açıklık yoktur bu konuda.

Terzi Baba: O halde bu belirtilmediğine göre demek ki yokluğa karışacaklar.

Ahmet Bey: Mukaddes Kitap'ta İsâ'nın bu bin yıllık saltanı bittikten sonra yine tanrının sözcüsü olarak devam edeceği belirtiliyor.

Terzi Baba: Kime söz söyleyecek? Yâni dünyâ cennet olmuş ise bu hayatta İsâ a.s onları nasıl yönlendirecek ve onlara ne diyecek? Çünkü düşünülen şey tahakkuk etmiş olduğundan söylenecek bir şey kalmıyor artık.

Ahmet Bey: Yeryüzünün cennet olmasını sağlayacak olan gökteki hükümet olacaktır yâni İsâ ve yeryüzünden alınan yüz kırk dört bin kişi. Bu durumda insanlık tam anlamıyla kusursuz duruma gelecek ve yaşam sonsuz olarak devam edecektir.

Terzi Baba: Hangi bedenler ile?

Ahmet Bey: Şu an sâhip olduğumuz bedenler ile.

Terzi Baba: Kıyametten bahseden ifâdeler var mıdır sizde?

Ahmet Bey: Tabî, kıyametin kopacağı açık bir şekilde söylenir ve o zaman olacak felaketler anlatılır.

Terzi Baba: Ebedi hayat bu bedenler ile devam edecek, deniliyor.

Ahmet Bey: Mukaddes Kitap Âdem ile Havva'nın ilk yaratılışında sonsuz bir yaşam bedenine sâhip olduğunu gösteriyor.

Terzi Baba: Bizdeki kaynaklara göre Cenâb-ı Hakk (c.c)'in Âdem a.s hakkında sonradan nasıl bir hayat süreceği hakkında bir bildirgesi yoktur. Onları halk ediyor ve cennete koyuyor. Bu cennet sizdeki kayıtlara göre dünyâ üzerinde olan cennettir. Bizde ise genel kabul gören düşünce bu cennetin dünyâda olmadığı hakkındadır.

Ahmet Bey: Benim incelemelerimde Kur'ân-ı Kerîm'de cennetin yeryüzünde olduğuna dair açık kanıtlar vardır.

Terzi Baba: Hepsine bakarız. Şimdi, Âdem a.s'ın hilkatı Kur'ân-ı Kerîm'de üç değişik şekilde belirtiliyor. Biri dünyâda olmayan bir başka cennette var edilip oradan yeryüzüne indirildiği anlatılıyor ve genel kabul gören sistem budur. Bir başkasında, Âdem a.s'ın hayatın sudan başlaması sûretiyle ve belirli bir silsile ile dünyâda var edilmesi anlatılıyor. Bir başka şekilde Cenâb-ı Hakk (c.c)'in "Ol!" dedi "hemen oldu" hükmüyle belirtiliyor.

Âdem a.s dahil bütün peygamberler a'yânı sabite yâni program olarak mevcût idiler. Cenâb-ı Hakk (c.c) kendisinde var olan sıfatları ve isimleri zuhura getirmek ve seyretmek için bu âlemleri halk etti. Zâti tecellisini seyretmek için de insanı halk etti. İnsan kavramı içerisine Âdem a.s'dan başlayarak bu neslin sonuna kadar gelecek olan insanların hepsi dahildir. Âdem a.s'ın yeryüzündeki asli görevi Allah varlığının bilincini ortaya getirmektir.

Ahmet Bey: Ben sizin bu bilgilerinize çok değer veriyorum ancak konuyu çok dağıtmadan isterseniz Âdem'in yaşadığı yer neresi idi bunu tespit edelim. Bu bahsettiğiniz Âdem'in durumuna bir başka zaman geçelim.

Terzi Baba: İşte konu kısaca çevrilip anlatılamıyor.

Ahmet Bey: Konumuz ebedi yaşam ile ilgili olduğu için bunu teklif ediyorum. Rûh âlemini inceleyelim deseydiniz, bu ifâdeler ile devam edebilirdik.

Terzi Baba: İşte konuya tam adapte olabilmek için bunları bilmek gerekiyor.

Ahmet Bey: Âdem'in yaşamı ve ondan meydana gelen insanlığın tekrar yeryüzünde yaşayacağına dair kanıtları gözden geçirelim. Ondan sonra Âdem ve diğer insanlar nerede programlanmıştı bu konuya bakâbiliriz.

Terzi Baba: Olur tabî.

Ahmet Bey: Benim bâzı hazırlıklarım vardır. Dilerseniz Kur'ân-ı Kerîm'den bâzı âyetlere bakâlım:

20/TÂHÂ-55: Minhâ halaknâkum ve fihâ nuîdukum ve minhâ nuhrîcukum târeten uhrâ.

Sizi, ondan halk ettik. Ve sizi, oraya (geri) döndüreceğiz. Ve sizi, oradan bir kere daha çıkaracağız.

Bizdeki ile aynı ifâde vardır burada.

Terzi Baba: Tabî aynı ifâde derken yorum olayı devreye giriyor.

Ahmet Bey: Burada insanın yaratıldığı yerin yeryüzü olduğu ve oraya döndürülecekleri belirtiliyor.

Terzi Baba: Bu ifâdeler cennetin yeryüzünde olduğu ispatlar ifâdeler değildir.

Ahmet Bey: Yok, yerden yaratılmayı kast ediyorum yâni rûhtan veya bir başka program içerisinde olmadığını, beden yerden yaratıldığını anlatıyor, bunu demek istiyorum.

Terzi Baba: Bu âyet bize genel insanların yeryüzünde var edildiğini gösteriyor. Âdem a.s'ın ilk hilkatı ayrı sonrasındaki insanların yaşadıkları ise ayrı bir meseledir. "Oradan bir kere daha çıkaracağız" sözü burada yaşayacaksınız demek değildir.

Ahmet Bey: Bu âyet onu anlatmıyor zâten.

Terzi Baba: Evet, anlatmıyor ve bu âyet sizin görüşünüze bir mesned değildir.

Ahmet Bey: Şimdi bir başka âyete bakalım. Şimdi tanrının yeryüzünü meydana getirirken cennetin yeryüzünde olacağına dair bilgilere doğru akıp gideceğiz.

13/RA'D-3: *Ve huvellezî meddel arda ve ceale fihâ revâsiye ve enhârâ, ve min kullis semerâti ceale fihâ zevceynisneyni yuğşil leylen nehâre, inne fî zâlike le âyâtin li kavmin yetefekkerûn.*

Yeryüzünü uzâtıp, yayan O'dur. Orada dağlar ve nehirler kıldı. Orada bütün ürünlerden ikili çiftler kıldı. Geceyi, gündüze örter. Muhakkak ki; bunda tefekkür eden kavim için elbette âyetler (deliller) vardır.

13/RA'D-4: Ve fil ardı kıtaun mutecâvirâtun ve cennâtun min a'nâbin ve zer'un ve nahîlun sınıvânun ve gayru sınıvânin yuskâ bi mâin vâhidin, ve nufaddilu ba'dehâ alâ ba'dın fil ukuli, inne fî zâlike le âyâtin li kavmin ya'kılûn.

Yeryüzünde birbirine komşu kıtalar ve üzüm bağları, ekinler ve budaklı ve budaksız, hurma ağaçlarından bahçeler vardır. Aynı su ile sulanır ve Biz onların bâzısını bâzısına, yenmesinde üstün kılarız. Akıl eden kavim için muhakkak ki bunda, âyetler vardır.

Burada çok güzel bir ifâde ile yeryüzünün tabî durumu anlatılıyor. Şimdi 35.âyette anlatılan cennetteki yaşama bakâlim ve benzerlikleri görelim:

13/RA'D-35: Meselul cennetilletî voidel muttekûn, tecrî min tahtihel enhâr, ukuluhâ dâimun ve zilluhâ, tilke ukbellezînettekav ve ukbel kâfirînen nâr.

Muttakilere vaadolunan cennet, altından nehirler akan ve onun meyvesi ve gölgesi dâimî olan (bahçe) gibidir. İşte bu, takva sâhiplerinin sonudur. Kâfirlerin sonu ise ateştir.

Terzi Baba: Bakara 25. Âyeti kerimesinde cennet yaşan-tısından bahsedilirken;

"İşte bu bizim daha önce de rızıklandırıldığımız (yediği-miz) şeydir." Dediler."

İfadesi kullanılır.

Ahmet Bey: Şunu diyebilirmiyiz Kur'ân-ı Kerîm'de bir ta-kım farklı cennetlerden bahsedilir.

Terzi Baba: Cennet, kelime anlamı olarak bahçe demek, bildiğiniz gibi. Ancak bu bahçenin sâdece dünyâyâ ait bir bahçe olduğunu kabullenmekte çok doğru bir değildir. Cennet kelimesi ile dünyâdaki insanların gelecekteki gerçek cenneti anlaması amaçlanır. "Altından ırmaklar akan cennet" ifâdesi kullanılır, dünyâda bunun karşılığı yok, hurilerden, gılman-

lardan bahsedilir burada bunun karşılığı yoktur. Ne oldukları ifâde ediliyor ancak dünyâda onların yaşanan bir objeleri yoktur.

Kur'ân-ı Kerîm'de cenneti ifâde eden bütün bilgileri incelememiz gerekir ve ilk olarak cennet fiziksel midir yoksa rûhsal mıdır bunu anlamamız gerekiyor. Ve sizdeki değişik düşünce sâdece fizik beden baz alınarak düşünülmüş bir sistem oysa ilâhî bilgide yaşam sâdece fizik yaşamdan ibaret değildir. Mana âlemi dediğimiz, bir sonraki aşama dediğimiz cennette de bir fiziki yaşam var ancak oradaki fizik yaşam buradaki fiziksel yaşamın şartları gibi olmayıp daha latîftir. Yâni orada kişilere yeni vücûtlar verilecek ve orası da oraya göre fizik yaşam olacaktır, sâdece rûhi bir yaşam değildir. Düşünelim ki Cenâb-ı Hakk (c.c) on sekiz bin âlemi halk etti ve bugün kü bilim adamları milyarca ışık yılı uzaktaki mekânlardan ve varlıklardan bahsediyorlar, işte bu göklerin içerisinde dünyânın yeri nedir acaba, ne kadar yer tutar. İnsan bedeninde bir hücre kadar yer tutmaz. O zaman niye bu sistem Allah'ın ebedi yaşamını bu dünyâ ile sınırlasın.

Ahmet Bey: Sizin düşünceniz bu ancak tanrının amacının da bu olduğuna dair kanıtlarda gerekiyor. Bir âyet daha okumak istiyorum:

"Semâvi bedenler ve dünyevi bedenler. Fakat semâvilerin izzeti başka dünyevilerin ki başkadır. Güneşin izzeti başka ve ayın izzeti başka ve yıldızların izzeti başkadır. Çünkü izzette yıldız yıldızdan farklıdır...Tabî beden olarak ekilir rûhani beden olarak kıyam eder. Tabî beden olduğu gibi rûhani beden de vardır."

Burada iki bedenden bahsediliyor. Semâviyatta hayat alanı bulan bedenler bir de tabî yâni cismani bedenler. Yâni şu an sâhip olduğumuz beden de var olacağını söylüyor. Dolayısıyla semâvilerin izzeti başka dünyevilerin izzeti başka deniliyor.

Sizin az önce bahsettiğiniz semâviyatta bir hayat olduğu konusunu ben çok iyi anlıyorum. Fakat tanrı bu yaşamı iki duruma ayırıyor ve yeryüzünde belirli bir süre yaşayarak göğe naklolunacağımıza dair hiçbir belirti yoktur.

Terzi Baba: Sizde olmayabilir o ayrı. Şimdi bakın, ilâhî haberler İncil ile birlikte kesilmiş değildir. Bunu biraz iyi anlamamız lâzımdır. İncil'den sonra gelen haber onun içindekileri düzenliyor ve tamamlıyor. "Allah birdir" ancak bilmemiz gereken gerçekler de vardır, kendi kendimizi kapatmayalım. İnsanız, hep birlikte insanız ve mahlukatın en şerefliyiz. Bu nedenle biz bunun kıymetini bilerek kendi geleceğimiz için bunun en iyisini ortaya çıkarmalıyız. Tabî sonuç olarak herkesin yapacağı kendi hürriyetine kalmıştır ancak Cenâb-ı Hakk (c.c) bir çok hakîkâtlere bildirmiştir. Bu nedenle son gelen haberle önem vermemiz gerekiyor.

Ahmet Bey: Ben sizi çok iyi anlıyorum. Fakat Kur'ân-ı Kerîm Mukaddes Kitap'taki bir takım gerçeklerin tam tersini belirtmektedir. Bu durumda ufkumuz açılacağına köreliyor.

Terzi Baba: Onlar neler ise onlara da bakarız. Belki bunlar değerlendirmeden meydana gelmiş olabilir. Veya hakîkâatine ulaşamamış olmasından meydana gelmiş olabilir.

Ahmet Bey: Mukaddes Kitap'ta mevcûd üç kitapta da tanrının yeryüzünü cennet olarak tasarladığına dair bağlantılar vardır. Sadece yüz kırk dört bin kişi için semâvatta hayat olduğu belirtiliyor. Bu durumda insanların ebediyen burada yaşayamayacağı ve yeryüzünün cennet olamayacağı fikrini nasıl kabul edelim.

Terzi Baba: Bu düşünce, az önce söylediğimiz gibi herkesin hür düşüncesidir. Benim bu düşünceye katılmam mümkün değildir. Mantık olarak dahi o kadar insanı neden bu kadar dar yerlere sığdıralım. Kitabınızdaki ifâdeye göre herkese on dönümlük yer belirtiliyor.

Ahmet Bey: Mukaddes Kitap'ta "Rabb'ın yeri Âdemoğullarına verdi" deniliyor.

Terzi Baba: Verdi, ancak belirli bir süre orada yaşasınlar diye verdi, ebedi olarak sâhip olsunlar diye vermedi.

Ahmet Bey: Bir başka âyette ise "Yeri temelleri üzerine kurduk, elbet yeri sarsılmayacaktır" deniliyor. Yâni yeryüzünün ebediyen kalacağı söyleniyor. Kitabın sonunda ise "Bütün gözyaşlarını silecek ve artık ölüm olmayacak. Ve artık matem, ağlayış ve acı da olmayacak çünkü evvel ki şeyler geçtiler, dedi. Tahtta oturan dedi, işte herşeyi yeni yapıyorum."

Terzi Baba: İşte o ifâdeler gerçek cennetten bahsediyor.

Ahmet Bey: İşte bu yeryüzünde kurulacak. Âdem ile Havva'nın yeryüzündeki cennetten kovulduğunu kabul edersek, küçük bir bahçe olduğunu kabul edersek eğer onların günah işlemelerinden dolayı cennetten kovuldukları Kur'ân-ı Kerîm'de yazıyor. Şimdi kaybolan bir cennet var, yeryüzündeki kayboldu. Tanrı yeryüzünün cennet olmasını tasarladığına göre bu tasarımın tekrar yerine geleceğini söylüyor. Yâni Allah bu amaçtan vazgeçmedi ve biz kalkıp neden bir başka yerde cennet arayalım. Kur'ân-ı Kerîm şu âyete bakın:

21/ENBÎYÂ-105: *Ve lekad ketebnâ fîz zebûri min ba'diz zikri ennel arda yerisuhâ ibâdiyes sâlihûn.*

Andolsun ki; zikirten (Tevrat'tan) sonra Zebur'da, arza salih kullarımızın varis olacağını, yazdık.

İyi kullar yeryüzünü miras alacaktır. Zebur'da bu ifâde şöyledir: "*Salihler yeryüzünü miras alır ve orada ebediyen otururlar.*" Bakın burada ebediyen oturulacağı belirtiliyor.

Terzi Baba: Şu âlemde mevcûd olan her varlığın bir hayat süresi vardır.

Ahmet Bey: İsâ'da "Ne mutlu onlara, çünkü onlar yeri miras alacaklar." Bu ifâdenin dışına çıkamıyoruz ve çıkmamızda mümkün değildir.

Terzi Baba: Bakın, bunlar o günün insanına verilen bugüne göre dar çerçevede oluşan düşüncelerdir. Kur'ân-ı Kerîm'in genel yapısına bakıldığında o kadar açıklık vardır ki içerisinde bu sıkışıklıktan kurtarmaktadır ve cennetin göklerde olacağını ve dünyâ yaşamının geçici bir yaşantı olacağından bahsetmektedir.

Ahmet Bey: Bunun yanında Kur'ân-ı Kerîm yeryüzünün cennet olacağını da söylüyor.

Terzi Baba: Yeryüzü zâten cennet hükmünde çünkü cennetteki oluşum dünyâdaki anlayışa bağlıdır. Cennet kelime olarak bahçe demektir ancak bu bahçenin ahiretteki oluşum ifâdesi başka cennetteki ifâdesi başkadır.

Ahmet Bey: Cennetin nasıl bir yer olduğunu anlayabilmemiz için Âdem'in ilk yaşadığı yeri incelemek lâzım. Orada aynı zamanda Âdem ile Havva'da ölüm yoktu yâni ölüm henüz miras alınmamıştı.

Terzi Baba: Bakın orada da değişik bir değerlendirme vardır. Âdem ile Havva ölümsüz olarak halk edilmediler. Onların ölümsüzlükleri rûhaniyetleri itibarıyla, kendilerine verilen beden itibarıyla ölümsüz değillerdir. Ve bu hususta açıklanmış bir delil yok zâten. Âdem a.s halk edildiğinde Cenâb-ı Hakk (c.c) onu melekler ile karşı karşıya getiriyor oysa bu dünyâda melekleri tabî bir yaşantı içerisinde gören var mı? Yok çünkü meleklerin tabî yaşam sahası burası değildir.

Ahmet Bey: Mukaddes Kitap'ta da cennet yapıldığı zaman melekleri olduğu yazılıdır.

Terzi Baba: Şu âyeti kerimeye bakalım:

2/BAKARA-30: *Ve iz kâle rabbuke lil melâiketi innî câilun fil ardı halîfeh, kâlû e tec'alu fihâ men yufsidu fihâ ve yesfikud dimâ, ve nahnu nusebbihu bi hamdike ve nukaddisu lek, kâle innî a'lemu mâ lâ tâ'lemûn.*

Ve Rabbin meleklerle: "Muhakkak ki Ben yeryüzünde bir halife kılacağım." demişti. (Melekler de): "Orada fesat çıkarcak ve kan dökecek birisini mi yaratacaksın? Biz Seni, hamd ile tesbih ve seni takdis ediyoruz." dediler. (Rabbin de): "Muhakkak ki ben, sizin bilmediklerinizi bilirim." buyurdu.

Burada melekler Âdem'in kan dökücü ve fesat çıkarıcı olacağını nasıl biliyorlardı. Görülüyor ki Âdem'in oluşumunda sâdece iyi hal yoktur, bu bahsedilen durumlar da vardır.

2/BAKARA-31: *Ve alleme âdemel esmâe kullehâ summe aradahum alel melâiketi fe kâle enbiûnî bi esmâi hâulâi in kuntum sadikîn.*

Ve (Allah), Âdem'e, isimlerinin hepsini öğretti. Sonra onları meleklerle arz ederek dedi ki: "Haydi sadıklardan iseniz bunları isimleri ile bana haber verin (söyleyin)."

Ahmet Bey: Özür dilerim, bendeki kitapta "isimleri öğretti" ifâdesinin farklı bir anlatımı var, bu konuda ne dersiniz acaba?

"Allah her tür hayvanını ve göklerin her küşünü topraktan yaptı ve onlara ne ad koyacağını görmek için adamı getirdi. Ve adam her birinin adını ne koydu ise canlı mahlukun adı o oldu. Ve adam bütün sırlara ve göklerin kuşlarına ve her tür hayvana ada koydu..."

diyerek devam ederek.

Terzi Baba: Buradaki oluşum şöyledir; Âdem a.s yeryüzüne indikten sonra onlara kendisi birer isim verdi. Kur'ân-ı Kerîm'de bahsedilen isimleri öğretti ifâde başka bir şeydir. Cenâb-ı Hakk (c.c) Âdem a.s'a kendi zâtî isimlerini öğretti. İşte Âdem'in diğer varlıklardan ve meleklerden üstün olması buna dayanmaktadır. Meleklerin bilmediği bu isimleri Cenâb-ı Hakk (c.c) Âdem'e yâni insan nesline öğretti.

Ahmet Bey: Âdem meleklerden üstündür, diyorsunuz.

Terzi Baba: Gâyet tabî, sâdece Âdem değil insan meleklerden üstündür.

Ahmet Bey: Bizdeki kitapta ise meleklerin insandan üstün olduğundan bahsedilir.

Terzi Baba: Belki belirli meleklerin belirli bir takım vasıfları ile insanların bir takım vasıflarının belirtilmesi için o özellikleri hakkında meleklerin üstün olduğu anlatılmış olabilir.

Bizler gerçek hakîkâtimizi idrâk edemediğimiz sürece meleklerden de aşağıyız, affedersiniz hayvanlardan da aşağıyız. Hakk ile olan bağlantısını ve gerçek halini unutan kişi bu durumda mes'uliyetini yerine getiremediğinden dolayı hayvanlardan da aşağı olarak nitelenmiştir. Ancak insan var ediliş hakîkâti itibarıyla mahlukatın en şerefliisidir. Bu yüzdendir ki Cenâb-ı Hakk (c.c) meleklerle Âdem'e secde emrini verdi.

Ahmet Bey: Bizim kitabımızda secde edilme olayının sâdece Allah'a mahsus olduğu anlatılır.

Yeri gelmişken anlatayım: Bir melek geldi ve İsâ'nın takipçilerinden birine vahiy verdi; *"ve bu şeyleri işiten ve gören ben Yuhanna'yım. İşitip, gördüğüm zaman bu şeyleri bana gösterenlerin ayakları önünde secde kılmak için kapandım. Ve bana dedi, "sakın etme! Ve ben seninle, peygamber kar-*

*deşlerimin ve bu kitabın sözlerini tutanların kapı yoldaşım,
Allah'a secde et!"*

Melek burada kendisine secde edilmesini kabul etmiyor ve Allah'a secde edilmesini söylüyor.

Terzi Baba: Mesele zâten oraya geliyor şimdi. İblis denilen varlığın anlayamadığı hakîkât zâten bu oldu. Âdem Cenâb-ı Hakk (c.c)'in bütün vasıflarını zuhura getirdiğinden dolayı orada ona yapılan secde aslında Âdem'in sûretine değil Âdem'de var olan ilâhî hakîkâte idi.

Ahmet Bey: Bu yine de insana izzet verilmesi anlamına gelir. Ancak tanrı böyle bir izzetin kendisinde başka birisine verilemeyeceğini açıklıyor.

Terzi Baba: Ne yazık ki biz insanın değerini bilemiyoruz ve Kur'ân-ı Kerîm'den önce gelmiş olan kitaplarda da insanın değeri belirtilmiyor. Çünkü o gün bunlar belirtilmiş olsa o günün insanlarında henüz bunları idrâk edecek kapasite yoktu. Peygamberlerin bu şekilde silsile ile gelmesinin sebebi de budur. Âdem a.s'dan başlayan süreç ile her peygamber ile yavaş yavaş yükselerek Cenâb-ı Hakk (c.c)'in kendini bildirme özelliği ortaya çıkarılıyor. Ve son olarak hazreti Resûlullah (s.a.v) ile mi'rac gerçekleşiyor. Yâni Cenâb-ı Hakk (c.c) kendi zâtından meydana getirdiği Âdem ile insanlığa bir seyri sefer vermiştir. Bu seyri sefer içerisinde ise İsâ a.s fenâfillah mertebesini ortaya getirmiştir.

Ahmet Bey: Peki siz, bu şekilde insanların yeryüzünde deneme içerisinde tanrı ile bütünleştiği zaman ebedi bir yaşamı olacağını söylüyorsunuz, bu durumda dirilme ne olacak?

Terzi Baba: Bütün insanlar öldükten sonra kıyametin kopmasından bir müddet evvel dirileceklerdir. Kıyamete yakın bir zamanda doğudan Mehdî a.s çıkacaktır. O güne kadar dünyâda kötülükler çok daha artmış olacaktır. Daha sonra İsâ

a.s'da gökten inecektir. Mehdî a.s ile Îsâ a.s birlikte kâfirlere karşı savaşıacaklardır. Birlikte Deccal'ı öldüreceklerdir.

Îsâ a.s fenâfillah halinde göğe çıkmıştı. Bakâbillah olarak yeryüzüne gelince kırk sene kadar Muhammedi şariat üzerine bir yaşam sürecektir. Îsâ a.s'ın insanlara üstünlüğü asli olarak peygamber ve ahir zaman nebisinin ümmeti olmasıdır. Ve Îsâ a.s'ın görevi Kur'ân-ı Kerîm'in hakîkâtlerini anlatmak olacaktır.

Ahmet Bey: Bütün bunlar Tevrat ve İncil'e çok ters. Îsâ'nın bir başka birisiyle olmasına hiç gerek yoktur. Melek ordusu ile gelir ve dünyânın sonunu getirir ve kendisine îmân edenler kurtulur.

Terzi Baba: Kendi döneminde Îsâ a.s en üst halde idi ve merkez oydu.

Ahmet Bey: Ancak Îsâ kendisinden sonra bir peygamberin geleceğini ifâde etmedi.

Terzi Baba: İfâde ediyor.

Ahmet Bey: Bunları uyduruyorlar. Kitapta bir kimsenin geleceğinden bahsediliyor ancak onun tanrının rûhu olduğu söyleniyor.

Terzi Baba: Geçmiş kitaplar hakkında zâten genel olarak bâzı bölümlerinin yorum değişikliklerine uğradığı hakkında bilgiler vardır. Bu şekilde olması da mümkündür çünkü nesilden nesile binlerce sene geçmiş ve bu şekilde değişiklikler olması mümkündür. Bu anlattıklarım tabî çürütme anlamında değildir.

Ahmet Bey: Eğer çürütürseniz sizin tarafınıza geçeriz, gerekirse.

Terzi Baba: Yok, ben sâdece size değil hiç kimseye benim tarafıma gelin, yoluma girin diye söylemem. Ben anlatırım ve kararı kendi gönlüne bırakırım. Çünkü kimseye te'sir edilmez. Anlatmak istediğim reddetmek mânâsına değil bu meselelerin kökenlerine inmek istiyoruz.

Sizler Kitabı Mukaddes'in tamamına inanıyor musunuz?

Ahmet Bey: İnanıyorum.

Terzi Baba: İşte, kusura bakmayın ama inanmıyorsunuz.

Ahmet Bey: Neden?

Terzi Baba: Tatbik etmiyorsunuz ki.

Ahmet Bey: Mesela neyi yapmadık?

Terzi Baba: Bir sürü oruçlar ve değişik özellikler var, bunların hepsi yapıyor mu?

Ahmet Bey: Evet, biz bunların hepsini yapıyoruz yâni yapmaya gayret ediyoruz.

Terzi Baba: Gayret etmek başka, yapmak başka bir şeydir. Kur'an-ı Kerim'de İsa a.s'ın mü'min olduğu ve oruç tuttuğu belirtiliyor. Bugün takipçilerinden kim oruç tutuyor.

Ahmet Bey: Ama Allah'ın oruç tutacaksınız diye bir emri yok ki.

Terzi Baba: İşte bunların hepsi yorumlanmış ifâdeler.

Ahmet Bey: İsâ kimseye oruç tutacaksınız demedi ki, sâdece oruç tutulduğu zaman nasıl tutulması gerektiğini anlattı. Buna mecbursunuz diye bir emir yoktur.

Terzi Baba: *"Peygamberimiz Aleyhissalâtü Vesselam Medine'ye hicret buyurduktan sonra orada yaşayan Yahudilerin oruçlu olduklarını öğrendi."Bu ne orucudur?" diye sordu. Yahudiler, "Bugün Allah'ın Musa'yı düşmanlarından kurtardığı Firavun'u boğdurduğu gündür. Hz. Musa (a.s.) şükür olarak bugün oruç tutmuştur" dediler. Bunun üzerine Resulullah Aleyhissalâtü Vesselam da, "Biz, Musa'nın sünnetini ihyaya sizden daha çok yakın ve hak sahibiyiz" buyurdu ve o gün oruç tuttu, tutulmasını da tavsiye etti."*

Ahmet Bey: Yahudiler tutuyor olabilir.

Terzi Baba: Bu kitap bütün bir kitap değil midir? Neden ayırıyorsunuz.

Ahmet Bey: Böyle bir emir yok ancak orada.

Terzi Baba: Peygamberiniz bu orucu tutmuş mu? Ve bunu kendi birimsel düşüncesi ile mi yapmış?

Ahmet Bey: Kendi birimsel düşüncesi ile yapmamış olduğunu kabul etsek bile kendisini takip eden kişilerin oruç tutmak zorunda olduklarına dair hiçbir söz belirtilmiyor.

Terzi Baba: Kusura bakmayın, işte bunlar zaman içinde kaydırılmış ibarelerdir.

Ahmet Bey: Varsa gösterin o zaman.

Terzi Baba: Şu elinizde olan kitap şüphelidir.

Ahmet Bey: İsâ'nin oruç ile ilgili sözleri sâdece bir yerde var onu size okuyayım:

"Oruç tuttuğunuz zaman iki yüzlüler gibi surat asmayın. Firavunlar oruç tuttuklarını insanlar görsünler diye suratlarını asarlar. Fakat sen oruç tuttuğun zaman başına yağ sür ve yüzünü yıka. Ta ki insanlara değil gizlide olan babana oruç ile görünesin. Gizlide olan baban sana diyecektir."

Bu kadar.

Terzi Baba: Ne kadar güzel, işte emir var burada.

Ahmet Bey: Gerektiği zaman oruç tutabiliriz ancak burtada tutacaksın diye bir emir yoktur. Yâni mecburiyet altında değiliz. İsâ'nın kırk gün oruç tutması bizler için bir örnek değildir. Biz onu İsâ tuttu biz de oruç tutacağız zihniyeti ile almayız.

Terzi Baba: Bütün sözlerini alıp kabul ediyorsunuzda, fiillerini niçin kabul etmiyorsunuz, nasıl ümmetlik bu?

Ahmet Bey: Çünkü öyle bir emir yok.

Terzi Baba: İşte genel olarak eksik taraf burasıdır. Sizlerde fiziksel çalışmalar bir tarafa bırakılmış sâdece düşünce ve akıl ile idrâke çalışıyorsunuz. Ancak sâdece beşeri bir akıl ile bu işler çözülmaz. Beşeri akıllı belirli bir eğitimden, mücahedelerden geçirmedikten sonra bu işlerin genişliğine ermek mümkün değildir. Dikkat ediyorum meselelere sürekli

birimsel akıl ile bakıyorsunuz. Bu nedenle ilâhî hakîkâtlerin içinden çıkılamıyor çünkü çok geniş boyutludur.

Ahmet Bey: Şöyle bir şey var, bir takım zikirler yaptığınızı belirttiniz. Biz bunlar ile çok karşılaştık, bu şekilde aynı kelimeler sürekli tekrar edildiği zaman cinler insana gelir.

Terzi Baba: Doğrudur, bu varken bir de mânâ âleminin açılması ile meleklerden alınan haberlerde vardır.

Ahmet Bey: Bu şekilde haber alma devri çoktan bitti.

Terzi Baba: O iş öyle değil, Allah insanlar ile hiçbir zaman ilgisini kesmez. Kıyamete kadar da devam eder sonrasında da devam eder. Niye kessin ki, bendeki varlık O'nun rûhunun varlığı, O'nun yaşantısı. Şu anda ben size Îsâ rûhullah'tan konuşuyorum desem, inanır mısınız?

Ahmet Bey: Siz bu şekilde Kur'ân'ın dışına çıkıyorsunuz.

Terzi Baba: Hayır, Kur'ân'ın dışına çıkmak değil.

Ahmet Bey: O zaman Kur'ân-ı Kerîm'de rûhullah'ın Allah'ın melekleri vâsıtasıyla ilham vereceği yazılı mıdır?

Terzi Baba: İnsanda iç içe var olan yedi nefis mertebesi bulunmaktadır. Bunların daha başlarında üçüncü sırada nefsi mülhime vardır. Mülhime sözü ilham almak demektir ancak bunun ne olduğu bu mertebedeki kişi daha henüz tespit edemez. Kendisine mânâ âleminde bilgiler gelir ve kişi bunu yalnız başına tespit ederek bu mertebeyi aşamaz. Burayı ancak daha önce buradan geçmiş bir kişinin nezareti altında geçebilir. Bu mertebe tehlikelidir işte, cinler olarak bahsetti-

ğiniz oluşumlar burada tahakkuk eder. Burayı geçtikten sonra artık o kişiye cinler musallat olamaz.

Ve bunların hepsi kişinin kendisini Allah'a teslim etmesi için geçilmesi gereken hallerdir. Benim bir meleğim vardı ve her sabah uyandığımda bana taze haberler getiriyordu, ancak bu durum bana perde oluyordu. Bu hali devam ettirse idim melekût mertebesinde kalırdım yâni o hal ile şartlanmış olurdum. Onları da terk ettim ki terk etmek gereklidir, saf ve temiz bir hal oluşsun, diye. Bir hadisi şerifte hazreti Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmuştur: "Benim Rabb'im ile öyle bir vaktim olur ki oraya ne bir melek ne de bir nebîyi mürsel giremez."

Anlatmak istediğim bu işler gerçekten çok geniş ve çok mühim mevzulardır. Bu işlerin sâdece beşeri akıl ile idrâk edileceği zannedilerek akla külle ulaştırılmadığından o akıl dar çerçevede kalıyor.

Ahmet Bey: Gerçi biz halimizden memnunuz.

Terzi Baba: Yok, zâten kimseye şunu yap diyecek halim yok.

Ahmet Bey: Îsâ'dan sonra hiçbir peygamberin gelmeyeceğini ve daha ziyâde aldatıcı rûhların Allah'a hizmet ettiğini zannettirerek insanları etkileyeceğini açıklıyor kitap. Ne var ki kitap tanrının Îsâ'yı tâyin ettiği gökteki hükümeti açıkça gösteriyor. Bu hükümet geldiğinde bu ortamı silip süpüreğine inanıyoruz.

Terzi Baba: Ancak bizdeki ifâdelerde Îsâ a.s geldikten sonra geçici bir süre rahatlama olacağını ancak insanlık seyri buraya bitmeyeceği sonrasında insanların çok daha kötü bir hale bürünüp sonrasında insanların yeryüzünden kaldırılarak, hesap ve kitabın görüleceği günün geleceği belirtiliyor.

İslâm'da çok geniş bilgiler vardır, sizdeki bilgiler tamamen dünyâ yaşantısı üzerine yoğunlaşmış bilgilerdir. Cenâb-ı

Hakk (c.c) bütün bu âlemleri ve sistemi halk etti, biz niçin sınırlıyoruz

Ahmet Bey: Biz demiyoruz, kitap diyor.

Terzi Baba: Bu fikirlerin hangisi gerçekçi, bunu derûnunuzda bir düşünün. İslâm müntesipleri olarak bizlerde bunları çok iyi anlayıp kullanamıyoruz çünkü gerçek İslâm'da nefis mücadelesi vardır. Bu nefis mücadelesi insanlara biraz zor geliyor ve işin kolayına kaçarak bu işleri sâdece akıl ile fiziksel hiçbir yön olmadan idrâk etmeye çalışıyorlar. Tabî ki biz akla çok değer veriyoruz, çünkü Efendimiz (s.a.v) "en büyük ibâdet tefekkürdür" diyor. Ancak bunu gerçek haline koyabilmek için fiziksel yaşantıdaki ibâdetlerin de yapılması gereklidir.

İslâmi bilgiler az öncede bahsettiğim gibi o kadar geniş bilgilere sâhiptir ki, cennete en son girecek kişi ismi ile tespit edilmiştir.

YHOVA ŞAHİTLERİ KİMDİR?

Önceleri Russel'in tarikatı durumunda iken, 26 Temmuz 1931'den itibaren Yehova Şahitleri adı ile kendilerini tanıtmaya başlamışlardır. Yehovalar Hıristiyanların bir koludur. İncil'in içine kendilerine göre birtakım sözler sokmuşlardır ve çok sözleri de kendilerine göre açıklamışlardır. Diğer hıristiyanlar bunlara çok kızmaktadırlar. Bu Yehovalar, Hz. İsa'dan 1931 sene kadar önce neredeydiler de isimlerini açıklamadılar?

Hıristiyanlığın kutsal kitabı İncil'i kendi yaptıkları yeni tercümede, metnin içine 200'den fazla Yehova adını katmışlardır.

Hiç mukaddes sayılan bir kitaba, kullar tarafından ek yapılır mı?

Demek ki bu kitap eksikmiş ki, içine 200 tane Yehova eklemişler. İçine sonradan ek yapılan bir kitap, nasıl, olur da mukaddes kitap olabilir? Yehova, Yahudilerde tanrının ismidir. Bizde ise Tanrının ismi, Allah'tır. İncil'in içine, 200 tane Yahudilerin tanrılarının ismini koymalarından, bunların Yahudiler tarafından Hıristiyanlığı bölmek için kurulan bir mezhep olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim, her yerde Yahudileri desteklemektedirler.

Yehova Şahitleri teşkilâtı yöneticilerinin düşüncelerini yansıtan yorumlar ve görüşler, 1917-1928 yılları arasında 148 noktada değişiklik göstermiştir. Onların dünyevî krallıklarının kurulduğunu, kendi anlayış çerçeveleri içinde devletlerin ve hükümetlerin sonunun başladığını ilan ettikleri tarihler daima fiyasko ile neticelenmiştir.(261) İsa'nın krallığının başladığı ve milletlerin, hükümetlerin sonu olduğunu iddia ettikleri tarihler, 1914-1918-1925-1975 tarihleridir.

Bu söyledikleri tarihlerde ne İsa'nın krallığı başladı, ne de diğer hükümetlerin sonu oldu. Hıristiyanlığın kutsal kitabı, 66 kitaptan ibarettir. Bunların 39'u aynı zamanda Yahudilerin de kutsal kitabıdır. Yahudiler 39 kitap dışında, hıristiyanlarca eklenen 27 kitabı kutsal saymazlar, reddederler. Onları uydurma olarak görürler. Bazı taraflarının yalan yanlış kendilerinden kopya edildiğini söylerler. Onların nazarında İsa ne Yehova'nın oğlu, ne de bir peygamberdir. Onu yalancılık ve sahtekârlıkla itham ederler.

Bu 66 kitap Yehova Şahitlerinin de temel mukaddes kitaplarıdır. Bundan yaptıkları yorumla, ve eklemelerle ayrı bir akım, ayrı bir Hıristiyanlık mezhebi şeklinde görünürler. Bazı Hıristiyan mezhepleri İsa'yı ilâhlaştırırlar ve bilinen teslis (baba-oğul-ruhul kudüs) içinde görürler. Katolik, Ortodoks ve Protestanlık da böyledir. Yehova Şahitleri için ilâh Yehova olmakla beraber, onun yanında ilâha eşit olmayan fakat aynı zamanda onun oğlu olan insanüstü bir varlık yer almaktadır. Yehova Şahitlerine göre, İsa Yehova'nın sağında yer almıştır.

Ve onun oğludur. Bu şekilde bile, İsa'yı ilâh olmaktan çıkarış, Katolik, Ortodoks ve bazı Protestanları kızdırmıştır.

Yehova Şahitleri İsa'nın ikinci gelişi için 1914 tarihini öne sürmektedirler. Bu defa onun gelişini "Russel Takipçileri" durumunda olan Yehova Şahitlerinin görececeklerini iddia ettiler. İsa'nın bu gelişinin maddî gözle değil, ruhen olacağını ve ruhanî gözle görüleceğini ileri sürdüler. Yehova Şahitleri bunda da yanılmışlardır. Zira vahiy kitabının 1:6-7 cümleleri onu her gözün görebileceğini, Yuhanna'da günahkarların bile onu görebileceği anlatılmaktadır. (262) Bu da gösteriyor ki, Yehova Şahitleri Hıristiyan olduklarını iddia ettikleri halde, şu andaki Hıristiyanların mukaddes kitabının emirlerine ters inanışlar da taşımaktadırlar.

Russel ve tarikatçılarına göre, zavallı İsa, dirildikten sonra hemen kral olmamıştır. O zaman krallık ehliyetini almış olduğu halde kral olabilmek için ta 1914'e kadar beklemeliydi. Nasıl ki zavallı fakir bir adam, şoförlük ehliyetini alır ama parası olmadığı için bir oto satın alamaz ve muayyen parayı kazanıncaya kadar ehliyet cebinde olduğu halde beklemelidir. İşte böylece de zavallı fakir (haşa Allah(!) İsa'ya krallık ehliyeti verdiği halde, krallığı yürütecek kudrette değildi, ta Yehova Şahitleri'nin kurulacakları zamana kadar beklemeliydi. İşte tam o zaman zenginleşen baba, İsa Mesih'i krallık ehliyetini kullanmak üzere tahta geçen kral yapmıştır! Eğer bu hususta "Allah Hak Olsun" adlı kitabın 17. bölümüne ve 13 ve 14. paragraflarına bakarsanız, bu çeşit bir saçma iddiayı şaşkınlıkla görürsünüz. Ama öbür taraftan, bu konuda Hıristiyanlığın kutsal kitabı ne diyor? Rab İsa, 1914'te mi krallığı aldı? O tarihte mi krallığı kullanmaya başladı? Yoksa mezara ve ölüme dirilişiyle bu zaferinden hemen sonra babasının (Hıristiyanlığa göre tanrının) sağına, göğe gider gitmez mi krallığını kullanmaya başladı (262-a) Yehova Şahitleri'nin bu konudaki yorumlarının, Hıristiyanlık kutsal kitabına uymadığı yine bu kitaptan deliller göstererek açıklamaya çalışılmakta ve Efesos 1.120-22, Matta, 28:18, Vahiy 17:14, Vahiy 19:16 ve diğer kitaplardan alınan cümlelerle Yehova Şahitleri bu noktada tekzip edilmektedir. (263)

Yehova Şahitleri diğer Hıristiyan mezhep ve tarikatları gibi asli suç inancına sımsıkı sarılmışlar, onu bütün anlamıyla

benimsemişlerdir. Onlara göre insan, Adem ve Havva'nın cennette işledikleri yasak meyveyi yeme, şeytana uyuş ve Tanrı'ya itaatsizlik yüzünden cennetten suçlu olarak kovulmuş ve bu sebeple ölüme mahkûm olmuştur. Böylece, soya çekimle bütün insanlar bu suçu taşımaktadırlar. İnsan kendi gücü ile bu suçtan kurtulamaz. Ancak Tanrı, yani onlara göre Yehova, oğlu İsa'yı, insanları bu suçtan kurtarmak için gönderir ve işkence ile yine insanlar tarafından haç şeklinde tah-taya çivilenir, ölür. Böylece kendisini insanlığı kurtarmak için güya fidiye yapar. İnsanlar İsa'yı öldürdüğü halde, yani yeni bir suç işlediği halde önceki aslı suçundan bu fidiye ile kurtulmuştur. Bu kadar saçmalık olur mu hiç? Nasıl olur da bir insanın suçunu bütün insanlar çekebilir? Yani Adem (a.s)'ın suçunu nasıl bütün insanlar çekebilir? Diğer insanların ne suçu var, bu bir haksızlık, adaletsizlik değil mi? Hiç Allah olan adaletsizlik yapar mı? İnsanlar günahkâr olarak dünyaya geliyormuş. Hiçbir şeye akli ermeyen zavallı çocuğun ne günahı olabilir de, günahkâr olarak dünyaya geliyor? Yoksa anasının karnında mı suç işledi? Diyelim ki soya çekimle Hz. Adem'in suçundan dolayı bütün insanlar suçlu olsun, bütün insanların suçunu affetmek için niçin bir kişiyi cezalandırsın? Bütün insanları cezalandırması gerekmez miydi? Asılanın suçu ne idi? Hem de Tanrı Yehova, oğlu İsa'yı çarmıha gerdiriyor, insanların suçunun keffareti için. Tanrının insanların suçunu affetmesi için mutlaka birini mi çarmıha gemesi lâzımdı? Bütün insanları affettim demekle, affedemez miydi? İsa'yı aslı suçlu olarak kabul etmiyorlar. O zaman nasıl olur da asli suçu olmayanı Tanrı asabiliyor? Bu bir adaletsizlik değil mi? Nasıl olur da bir Tanrı, oğul evlat edinir? Ne ihtiyacı var ki evlada? Hiç bu kadar saçmalık, beyinsizlik olur mu Allah'ım? Tanrı çarmıha gelecek birini bulamamış da, günahsız olan oğlunu mu asmış? Oğlunun acı çekmesine niçin müsaade etmiş? Oğul edinmek isteyen bir tanrı, hemen bir oğul meydana getiremez miydi de, 9 ay aciz bir kadının karnında oğlunu tuttu?

Aciz miydi ki hemen yaratamadı?
Bu kadar büyük saçmalık olur mu?
Üstelik bir kısım insanlar (onlara göre) İsa'yı çarmıha gererek
işkence ile öldürmüşlerdir. Peki, Tanrı bu yeni suç ve cinayetle
insanların aslî suçunu nasıl bağışlamış oluyor?
Bu türlü dolaylı işlemlerin lüzumunu tahlil edip açıklamıyorlar,
dolayısı ile çelişkiler içinde bocalamaktadırlar.

Hıristiyanların kiliselerine karşı Yehova Şahitleri'nin de
hem bethel, Tanrı evi, hem de krallık salonu vardır. Onlarda
toplantılar dua ile başlar, dua ile sonuçlanır. Hatta kendilerine
mahsus ilahileri, şarkıları da vardır. Müslümanlara inançlarını
aşılacak isteyen Yehova Şahitleri, bu Hıristiyan yönlerini giz-
ler, kiliseye gidilmediğini söyler ve çok zaman Yehova yerine
Müslümanlara cana yakın gelmesi için "Allah" ve diğer İslâmi
terimleri kullanırlar.

Yehova Şahitleri merkez teşkilatı, Hıristiyanlık kutsal ki-
tabını (İncil'i) kendilerine göre yorumlarlar. İncillerinde cen-
net inancı olduğu ve orada evlilik, zürriyet, tenasül gibi hu-
suslar olmadığı halde, onlar cennetin yeryüzünde (dünyada)
olacağına İsa'nın orada krallığına ve 144 bin seçkin Yahudinin
orada yönetileceğine, dünya cennetinde maddî, bedenî bir
hayat yaşanacağına, çoluk çocuk sahibi olunacağına inanırlar.
Ruhun varlığına ve ölmezliğine inanmazlar.

Şimdi bunlar İncil'e inandıkları halde niçin İncil'in içindeki
ayetlere karşı geliyorlar? Zaten İncil'lerin içindekilerin çoğu
da doğru değil. Çünkü İncil doğru olsa idi, bir tane İncil olur-
du. Halbuki dört tane İncil var. Onların da içindekiler birbirini
tutmuyor (İleride buna da temas edeceğiz.) İndilerde cennet
var diyor; bunlar cennet yoktur, ancak bu dünyada vardır
diyorlar. Orada evlilik, çoluk çocuk yoktur deniyor, bunlar
vardır diyorlar. Hıristiyansa bunlar nasıl Hıristiyan ki İncil'in
dediğine inanmıyor. Yok Hıristiyan değil yeni bir din kurdular-
sa peygamberleri kim bunların? Cennet bu dünyada olacak-
mış, hem de bu maddî bedenle. Bu kadar saçmalık ve dünya
ilminden habersizlik olur mu?

Çünkü, bütün dünya insanları kabul ediyorlar ki bu dün-
ya fanidir. Bütün madde yok olmaktadır. Güneş enerjisi bit-
mektedir. Güneş dakikada binlerce ton parçalanıp, toz haline
geldikten sonra yok olmaktadır. Yani, bu dünyanın mutlaka

birgün yok olacağını herkes kabul ettiği halde, nasıl oluyor da bunlar, "Cennet bu dünyada olacak" diyorlar?

Ruha inanmıyorlarmış.

Acaba kendi varlıklarına inanıyorlar mı ki, bu kadar saçmalıkları söylüyorlar? Ruhun varlığının ispatını kitapta daha önce yapmıştık, oradan okuyun. Eski ve yeni Ahit benimser gördükleri birçok yerde inançları için delilleri merkez teşkilatlarının yorumlarıyla getirdikleri, eski ve yeni Ahit kitaplarının Allah tarafından yazdırıldığını ileri sürdükleri halde, Tevrat'ta açık şekilde belirtilmiş pesah (mayasız ekmek) bayramını,

sünnet olmayı, domuz eti yememeyi ve (on emirde yer alan) cumartesi gününü istirahatla geçirme gibi esasları benimsemezler.

İsa bunları değiştirmiş midir?

Neden?

Nasıl?

Bunlara cevap veremezler. Tevrat'taki cumartesi günü ateş yakmama buyruğuna uymazlar.

Fakat kan nakline, kan vermeye engel olmak için yorumlara girerler, bunun yasaklandığını iddia ederler. Bazı Hıristiyan mezheplerinde olduğu gibi, mabette (ibadet edilecek yerde) resim, heykel, haç, mum yakma, tesbih, Tanrının resmini yapma adetlerine karşıdırlar. Kiliselerinin altınla, rahiplerin süslü elbiseler içinde olmasına da karşıdırlar. "İsa'nın ve havarilerin özel kıyafetleri yoktur" derler. Hıristiyanlık kutsal kitabından aldıkları bazı sözleri ve levhaları duvarlara asarlar.

Yehova Şahitleri'nin ahlak ilkeleri, Musa'nın on emri ve Hıristiyanlık kutsal kitabının bazı cümlelerinden gelmektedir. Üçleme (teslis anlayışları), bazı Hıristiyan mezheplerinden farklı olmakla beraber tamamen reddetmemektedirler. İsa, Allah'ın sağında duran, onun ruh verdiği mümtaz oğludur. Allah'ın hiç sağı solu olur mu? Bu Allah'a mekan tayin etmektir. Halbuki, Allah mekândan münezzehtir. Mekan, sağ, sol, ancak yaratıklar için söz konusudur. Teslisleri Allah (baba) yaratıcı, İsa (oğul) kurtarıcı, kutsal ruh (takdis edici kuvvet) oluyor ve bu kutsal ruh insana, vaftizle Yehova'dan (tanrıdan) çıkıp geliyor. Vaftiz mayolarla ve yarı çıplak, topluca

suya dua ile girmek demektir. Vaftiz, temel ayindir. Vaftiz, ölüm demektir. Suya batan insan, önceki hayatında ölüp yeni hayatına başlıyor. Bazı Hıristiyan ilahiyatçıları, "İnsanın hakiki ilahî hayatı o andan itibaren başlıyor" diyorlar.

"Tevrat'ta, Tanah'ta poligami (çok evlilik) oluşuna Yehova müsaade etti" diyorlar. Fakat İsa müsaade etmiyor diyerek bir çelişmeye düşüp, İsa'nın tek evliliği istediğini ileri sürüyor ve evlenmeyi dini bir anlamda kabul ediyorlar" (264). Güya inandıkları kitabın, işine gelmeyen yerlerini de-ğıştiriyorlar. Yehova'nın (tanrının) müsaade ettiği bir emri nasıl olur da bir peygamber olan İsa kaldırabiliyor?

Peygamber İsa (Yehova'nın oğlu), böylece Tanrıya (ba-basına) karşı gelmiş olmuyor mu? Ayrıca mukaddes dedikleri kitabın içindekileri nasıl de-ğıştirebiliyorlar? Yehovalar ilmî hakikatlere karşı gelirler. İlmî hakikatleri kendilerine göre açıklamaya çalışırlar. İlmî hakikatlere karşı çıkanlara ne de-meli? Bunlara, gerici yobaz, ahmak demek gerekmez mi?

Zamanımızda faaliyetlerini arttıran Yehova Şahitleri bil-hassa şu propaganda üzerinde durmaktadırlar. Yakında mut-laka İsa'nın meydana çıkışı ve Armagedon son savaşı vukuu bulacaktır. Bu savaşta İsa'ya, Hıristiyanlığa karşı olanların dünyevi güçleriyle, 1000 yıllık hükümetin hükümdarı (İsa) karşı karşıya gelecektir. Kim Yehova'ya olan inancını bildirip yayarsa, uzun zaman yaşamaya devam edecek ve.böylece bir kimse 1000 yıllık hükümetin imtihanını kazanırsa, bir in-sanî mükemmeliyet içinde ebedî hayata ve cennet olan dün-yaya (Yeni dünyaya) girebilecektir. Yehova Şahitleri hali ha-zırda kurmuş oldukları örgüte (Yeni Dünya Derneği) dedikleri gibi ayrıca ilerideki kuruluşa da (Yeni Dünya Derneği) demek-tedirler.

Yesus Kritis (İsa Mesih) dünyaya gelmiş. Tanrı Yehova onu ruhanî bakımdan tekrar diriltmiştir ve onu 1874-1914'den itibaren görünmez teokratik organizasyonun kralı, başkanı yapmıştır. İsa Mesih'in dünyaya geldiğini kim söyledi bunlara? Hıristiyanların di-ğere mezhepleri İsa Mesih'in şimdi indiğini acaba kabul etmekte midirler? Niçin görünmez bir devletin kralı, görünen bir devletin kralı olmuyor? Çünkü böyle bir şey yok da ondan. Acaba kendileri görüyorlar

mı? Kendileri de görmüyorlarsa nasıl inanıyorlar? Kendi inançlarına göre İsa çarmıha gerilirken görünüyordu da niçin şimdi gözüküyor? (İslâm dininde İsa (a.s) çarmıha gerilmemiştir. İsa'ya benzeyen birini çarmıha germişlerdir. İsa'yı (a.s) Allah Teala göğe çekmiştir.

Yehova Şahitleri peygamberimiz Hz. Muhammed'i (s.a.v) yalancılıkla ve Kur'an'ı batıl, asılsız olarak itham ederler. "İncil'de ne eksiklik var da Kur'an gelmiştir" derler. Biz de onlara: "Zebur'da ne eksiklik vardı da Tevrat geldi, Tevrat'ta ne eksiklik vardı da İncil geldi?" dersek, acaba ne cevap vereceklerdir?

Elbette süt dökmüş kedi gibi susacaklar veya kendilerine göre saçma sapan açıklamalar yapacaklardır.

"Yehova Şahitleri kitap, dergi ve broşürlerinde İsrail'i, Yahudiliği överek onun yedi şamdanını (menora) tekrar tekrar resimleriyle ele alması ve bu siyon adını teşkilatın ve derginin ilk günlerinde başlık olarak kullanması ve sık sık kapak arkalarında renkli İsrail haritaları vermesi ve İsrail'i tarih ve ülkesiyle övmeye ve ona saygılı davranmaya sevkmesi, Yehova Şahitleri merkez teşkilatının arkasında Yahudi desteği, etkisi ve malî yardımı olduğuna dair şüpheler uyandırmıştır. Yıllıklarında başbakan yardımcılarının İsrail'i, Arap memleketlerinin yenilgisinden sonra ziyareti ve İsrail'in muzaffer durumunu övmesi, üzerinde ibretle düşünmeyi gerektirir." (265)

Ahmet Kahraman, "Dinler Tarihi" adlı kitabında bu düşüncüyü şöyle belirtiyor: "Hıristiyanlık ve Yahudilik", "Yehova Şahitleri" adı altında bugün faaliyet göstermektedirler. Kendilerini Hz. İsa'ya nisbet edilen İncil'in telkin ettiği saf Hıristiyanlığın müdafii olarak takdim eden ve çeşitli kombinezonlarla gençleri, bilhassa din yönünden aydınlatılmamış nesilleri kandırma yollarını arayarak, Yahudi zihniyetine hizmet ettirme gayesini güden bu mezhep, Yahudi teşkilatından başka bir şey değildir... En geniş faaliyet sahalarından bir tanesi de Türkiye'dir.

- (261) Yehova Şahitleri - Doç. Dr. Hikmet Tanyu.
(262) Aynı Eser. (262-a) Aynı eser.
(263)/Aynı Eser.
(264) Aynı Eser.
(266-a)
(265) Aynı Eser.

Yehova ŞAHİTLERİNİN PSİKO- LOJİK USULLERİ VE TELKİN ME- TODU:

1 — Dünyadan ve insanlıktan ümitsizliğe uğratmak, savaş, yer sarsıntısı, sel baskını, kıtlık, hastalık, hatta hava kirlenmesi üzerinde durarak, insanın bunlarla cezalandırıldığı veya insanın bunları düzenleyemeyeceği telkinini yapmak, kendileri dışında mevcut dinleri, manevî idealleri, partileri, hukukî nizamı kötüleyerek, manevî bir buhran, zihnî bir bezginlik, ümitsizlik telkin etmek.

2 — Korku içinde bırakmak. Yakında ölüneceği, Yehova Şahidi olmayanlar için ise kıyamet ve felaket geleceği-

3 — Biricik kurtuluş ümidinin ve gerçek yönün kendilerinde olduğunu telkin.

4 — Avlanan insanları grup, kitle psikolojisinden faydalanmak üzere, kızılı, kadınlı dinî toplantılara götürüp, konuşmaların, tanışmaların manevî havasından faydalanmak.

5 — Devamlı, sürekli konuşma, telkin. Ses tonunu değiştirme (sesi alçaltıp, yükseltme). Birkaç dakika birisinin konuşması, sonra diğerinin devam etmesi.

6 — Devamlı, sürekli okutma, aynı inançla ilgili yeni yayınların arkasını kesmeden vermek ve onları okutmaya çalışma. Böylece hem sözlü, hem okumalı telkine tâbi tutma.

(266-a) Ahmet Kahraman - Dinler Tarihi.

7 — Hıristiyanlık kutsal kitabını mantıkî tahlil ve muhakeme. Ondaki tutmazlık ve çelişmeleri göstermeden, çok zaman teviller ve onun pürüzlerinden sapmalarla işi değiştirme ve diğer dinleri ciddi bir inceleme okuma ve mukayese etme

faaliyeti, emeği olmadan tek taraflı bir ezbercilik faaliyetine sevk etme.

8 — Dünya çapında bir kuvvete ve çokluğa, örgüte dayanma ve mensubiyetle övünme, güvenme, kendine önem verme, verdirme ve bu gibi durumlar.

9 — Aktif, aksiyoner veya eylemci bir hale, bir robot haline gelme ve getirilme, vaiz öncü yapılma.

10 — Yabancı memleketlere seyahat ve temas imkânları. Kongrelerin, toplantıların havasından telkin altında kalış.

11 — Yehova Şahidi kadınlarla evlendirme metodu veya kadınları Yehova Şahidi erkeklerle evlendirme usulü.

12 — İş ve menfaat sağlama, aylık alma vesair imkânlarla kendilerine çekme.

13 — Bir çevre temini veya tesisi, yeni dostluklar, arkadaşlar edinme psikolojisi.

14 — Maddî, cinsî menfaat, bu türlü arkadaşlıklar kurma ve örgüte girme suretiyle zevk temin etmek.

15 — Bilhassa Türkiye’de İslâmî bilgisi olmayan, imanı, inancı zayıf, geniş tahsili bulunmayan insanlar üzerinde çalışma, onlara ciddi ve gerçekmiş gibi, hayatlarında roman ve hikâyeden, gazete ve resimli romanlardan başka birşey okumamış olanlara önem vererek kendi telkinlerini, verdikleri kitapları, dergileri hazmettirme. Onları hipnotize edilmiş bir hale getirme.

Yehova Şahitlerinin vaizleri, öncüleri ve daha ileri mevki-deki adamları bu konuşma ve tartışmalarda sakin kalmak, sinirlenmemek, kızmamak gibi alışkanlıklarla yetiştirilirler. Görüştükları kimse onları kovsa bile, kavgaya mahal vermeden uzaklaşmak hususunda emir aldıkları için ses çıkarmazlar ve kendilerini istemeyenlere “keçiler” diyerek, onları inatçılıkla (içlerinde ve kendi aralarında) küçümserler.

Yehova Şahidi örgütünün propagandacıları, kendisinden kitap ve dergi almak isteyenlere hatta bunları, kendilerini incelemek için olsa bile aldırış etmezler, yeter ki kendileriyle konuşulsun ve yayınlarından alınsın. Onlar er-geç kendi telkin

kabiliyetlerine ve bu telkin metodunun başarı kazanacağına inanırlar.

Yehova Şahitleri'nin öncüleri, müjdecileri ve vaazla, daha doğrusu propaganda ile görevlileri çok metodlu, planlı çalışmaktadırlar.

Ellerinde geniş bölge haritaları ve vaazda, telkinde bulunacakları kimselerin adları yazılı liste vardır. O günkü konuşmanın planını hazırlamak ilk işleridir. Bunu ufak bir pusula üzerinde yaparlar. Vaaz verirken arada bir durup karşıdaki şahsı inceler, bazan ona konuşma, soru sorma fırsatı vererek yine kendi bildikleri konuya dönerek vaaza devam ederler.

Kıyafetleri, giyimleri, temiz ve tertiplidir. Bununla da karşıdakine tesire çalışırlar. Vaazlarını denetleyen müfettişlerin veya bir üst dereceli dernek mensuplarının ellerinde matbu veya teksir makinesinde yazılmış veya daktilo makinasıyla düzenlenmiş, öğrenci karnesi gibi kağıtlara konuşma, telkin ve diğer hususlarda iyi, orta gibi notlar verirler. Kurnaz, işini bilir bir propagandacı olarak adamlarını yetiştirmeye çalışırlar. Bilhassa genç kız ve kadınların yardımından faydalanırlar. Umumiyetle bir kadın ve bir erkek veya iki kadın birlikte giderek propaganda yaparlar, tekrar görüşmek için - umumiyetle bir hatfa sonra- söz almaya çalışırlar. (266)

Yehova Şahitleri'nin kurucusu Charles Taze Russel'in (1852-1916) ahlakî karakteri: Maria Francis, 1879'da evlendiği Russel'i kendini beğenmişlik, bencillik ve kadınlara düşkünlük, ahlâksızlık iddiasıyla mahkemeye verdi ve Russel, mahkeme önünde evlatlık kızı Roz Boll ile olan cinsî münasebetlerini alenen itiraf etti. Russel mahkûm oldu. Fakat mahkeme kararına uymayarak karısına nafaka ödemediğinden, tekrar muhakeme edilerek aleyhte bir hüküm giydi.

Russel ahlâksız olduğu kadar büyük bir yalancı idi. Kendisini etrafındakilere, "Çok saygı değer çoban" olarak tanıttığını gören Protestan Baptist kilisesi üyesi, söylevci C. Ross, Russel'in sahte bir çoban olduğunu ileri sürerek, "Some facts about the selfstyled Pastor Charles T. Russel", "Kendisine vaiz süsü vermek isteyen Russel hakkında bazı gerçekler" adlı broşürünü yayınladı. Russel buna karşı çıkararak, C. Ross'ü mahkemeye verdi. Mahkemede avukatın bir sorusuna karşılık

Russel, Yunanca bildiğini ileri sürerek yemin edince, avukat kendisine Yunanca bir İncil uzatarak okumasını söyledi, fakat okuyamayınca mahkemece "yalan yere yemin eden biri" olarak ilan edildi. Daha sonra, kendisinin başka din adamları tarafından takdis edilmiş, "çok saygı değer çoban" olduğunu söyleyince isbatı istenmiş, zor durumda kaldığından, kendisinin hiçbir din adamı tarafından takdis edilmemiş olduğunu itiraf etmeye mecbur olmuş, böylece mahkeme onun bir "yalancı" olduğuna dair hüküm vermiştir." (Bak. Martin and Klann adlı eserin 18-22. sayfalarına).

Russel, yine satışa çıkardığı bir buğdayın az miktarının bile çok fazla ürün vereceğini, bu buğdayın mucizeli olduğunu ilan etti. Buğdayın içindeki büyük mucizeye inanan safdil, bilgisiz kimseler bunun bir avucunu 60 dolara satın alarak ektiler. Fakat, doğru dürüst bir mahsul alınmayınca dolandırıldığını anlayan halk tarafından mahkemeye verildi. Mucizevi olduğu reklam edilen buğdayın diğer buğdaydan hiç bir farkı olmadığını mahkeme huzurunda itiraf etti ve tekrar mahkum oldu. (Bu olay ansiklopedilere de geçmiştir.)

Yine Çin ve Japonya'ya yaptığı seyahat sonunda oralarda ilk misyoner teşkilatını kurduğunu söylediğinden, kiliseler ve diğer ilgililer tarafından tekrar mahkemeye verildi. "Yalan yere propaganda eden" bir kişi olarak bu davada tescilli yapıldı.

31 Ekim 1916'da ölen Russel daima kullandığı, "Şimdi yaşayan milyonlarca kişi hiçbir zaman ölümü görmeyecektir" sloganına rağmen, ölümü görmüş ve cehennemın gayyasına yuvarlanmış gitmiştir.

Şimdi Hıristiyanların amentüsüne bir göz atalım: Müslümanların amentüsünün Hz. Peygamber tarafından öğretilmesine rağmen, Hıristiyanların amentüsü Hz. İsa tarafından değil, çok daha sonra gelen Hıristiyan din alimleri tarafından meydana getirilmiştir. Nasıl olur da bir dinin amentüsünü peygamber değil de, insanlar hazırlayabilir? Peygamber İsa niçin hazırlamamış? Gelelim amentülerine:

1 — Ben, yeri ve göğü yaratan herşeye kadir, baba Tanrıya inanırım. Tanrı için kullanılan "baba" tabiri çok alçaltıcıdır. Zira, insan cemiyetinde, kötü hatıra bırakan aile babaları

vardır. Aynı zamanda baba terimi (sözü) cinsel ilişkileri hatırlatır. Baba da öleceği için ölümü düşündürür; yani Tanrı'nın öleceğini düşündürür. Mirası düşündürür.

2 — Ve efendimiz olan, onun biricik oğlu İsa'ya inanırım. Mecazî ve temsilî manada bile olsa, hem eski Ahid ve hem de yeni Ahid'de (Ahid, kitapların ismi) İsa'dan başka insanlar için "Tanrı'nın oğlu" tabiri kullanılmıştır. Bu ise "Biricik oğul" tabiri ile tezat halindedir. Luka'ya göre (3/38), Adem (a.s) Tanrının oğludur. "Seignur" kelimesinden, İsa'nın Tanrı oğlu, yani ulûhiyyete iştirak ettiği anlaşılıyor ki bu da Allah'ın birliğine zıt düşmektedir.(268)

3 — Ruh-1 Kudüs'ten gebe kalınana inanırım. Ruh-1 Kudüs'ün gösterdiği fonksiyondan, onun Tanrı için bir alet olduğu görünümü çıkıyor. Amil ile alet aynı şey olamaz. Bu ruhu ulûhiyyete ortak koşmak, ilahî birliğe ters düşer. Kur'an-ı Kerim (17-85) "ruh" kelimesinin emir manasına geldiğini beyan eder. Allah kendi emriyle, İsa'yı babasız yarattı. Bu durum fevkaladedir. Ve ilahî bir mucizedir. Diğer taraftan, Hz. Adem'in yaratılışında bir anne de söz konusu değildir. Onun ulûhiyyete ortak olmaksızın, fevkalade yaratılışı daha da üstün bir mucize idi.

4 — Ve bakire Meryem'den doğana inanırım. Şayet Tanrı bir bakireden bir çocuk doğurtursa, bu çocuğa değil, bizzat Tanrı'ya tapınılma gereğini ortaya koyar.

5-6 — Onun Pontus Pilatus'tan zulüm gördüğüne inanırım. Doğum, işkence, ölüm ve defnedilmek insanla ilgili özelliklerdir. Tanrı'nın özellikleri değildir. Şayet Hz. İsa'nın, aynı anda ilahî ve insanî olmak üzere iki hüviyete sahip olduğu ve onun insanî hüviyetiyle öldüğü söylenirse, bu dahi anlaşmazlıklara sebep olur.

7 — Cehennemlere indiğine inanırım. Cehennem günahkârların yeridir. Acaba İsa oraya niçin gitti ve bize oradaki acı olaylar hakkında niçin bilgi verdi? Bir cezadan kurtarmak için mi? Allah suçluları affetmesi için bir masumu (günahsız) cezalandırmaz. Günahkârları çıkarmak için, Hz. İsa niçin üç gün cehennemde kalsın? Hapishanenin kapısını açmak yeterli idi. Kaldı ki, İsa'nın oradan ayrılışından sonra gelecek günahkârların durumu ne olacaktı?

8 — Üçüncü gün tekrar canlandığına inanırım. Herhangi birşeyi yapmaya muktedir olmadan cehennemlere ölü olarak inişi, hiçbir işe yaramayacaktı.

9 — Göklere çıkıp, kadir olan baba Tanrı'nın sağına oturduğuna inanırım. Bu maddeye göre İsa, Tanrı'nın sağına oturduğu için, o (İsa) Tanrı'dan farklıdır. Zira birisinin, kendi kendisinin sağına oturması mümkün değildir. Şayet İsa, yer-yüzünde insan olup, gökte de insan kalırsa o halde ne zaman Tanrı oluyor?

10 — Oradan gelip ölüleri ve dirileri hesaba çekeceğine inanırım. Şüphesiz ölüler, tekrar dirildikten sonra muhakeme edilirler. Fakat, yaşayanları hesaba çekmek acelecilik olmuyor mu? Zira onların hayatı henüz bitmediğinden, çok sayıda iyi veya kötü hareketlerde bulunma imkanına sahiptirler.

11 — Ruh-1 Kudüs'e inanırım.

12 — Mukaddes Katolik kilisesine inanırım. Tarih, kilisenin temel noktalarda bile görüş değiştirdiğini göstermiştir. Bu nedenle kilise dahi kesin ve mükemmel değildir.

13 — Azizlerin cemaatine inanırım Azizler günahkârları kurtarmazlar. Allah istediğini cezalandırma

veya affetme konusunda kesinlikle hürdür. Şayet "communion" "uluhiyyete iştirak" düşüncesiyle, biraz şarap içmek ve biraz ekmek yemek ameliyesine ihtiyaç duyuluyorsa, bu ilahi birliğin hiç bir şekilde müsamaha etmeyeceği bir şirk koşma çeşididir.

14 — Günahların affedileceğine inanırım. Günahların affı, tövbe ve ilahî rahmet neticesinde olur. Bir masumun cezalandırılmasından değil. Velew ki Tanrı'nın oğlu olsun. Hıristiyan amentüsü metninin dışında İsa, Yeni Ahid'in hiçbir yerinde "Ben tanrırım" demiyor. Bilakis tam zıddını söylüyor. Meselâ, Matta 12, 18'de şöyle diyor: "İşte benim seçtiğim kulum". Tanrının bu sözünü söyleyerek bunu kendisine tatbik eden İsa, Tanrı'nın kulu ve kölesi ol maktan gurur duymaktadır. Yine Matta 24/36 ve Markos 13,32'ye göre, dünyanın sonu ne zaman gelecek sorusuna, İsa şöyle cevap verir. "Fakat o gün saat hakkında ne göklerin melekleri, ne de oğul, yalnız Babadan başka kimse bir şey bilmez." Aynı şekilde

Yuhanna 5/19'a şöyle denmektedir: "Doğrusu ve doğrusu size derim: Babanın yapmakta olduğunu gördüğü şeyden başka, oğul kendiliğinden birşey yapamaz, Çünkü, o ne yaparsa, oğul da onları öylece yapar." İsa Tanrı olmadığını, fakat onda fenafillah olduğunu, açıkça söylemektedir. (269) Ayrıca, aşağıdaki İncil ayetlerinde İsa için, "Ebul insan" denilmektedir.

Matta İncili Bab 8 Ayet 20 " " 9 " 6 " ". 13 " 37

" " 16 " 27-28 " " 17 " 21

" " 18 " 11

269) Aynı Eser

" " 19 " 28

" M 20 " 18

" " 24 " 28,30,37,40,45

" " 25 " 13,31

" " 26 " 21,24

Markos " 8 " 32,38

" " 9 " 9, 112,31 (270)

15 —Vücutun tekrar canlanacağına inanırım.

16 — Ebedî hayata inanırım.

İNCİL'İN DİLİ

Hız. İsa Yahudi milletine peygamber olarak gelmiştir ve dolayısıyla kendisi de bu millete mensuptu. İncil'i yazan şairler de elbette bu millete mensuptu. Her peygamberin kendi zamanında revaçta olan ilimin cinsine göre mucizelerle gönderildiği gibi, her peygamberin kendi kavminin lisanı ile yazılmış ve herkesin anlayabileceği bir şekilde kitap da gönderilmiştir. Halbuki, elde bulunan bugünkü en eski İnciller halk Yunancası ile yazılmıştır. İçinde bazı Aramice kelimeler vardır. (271) İnsan bunu okuyunca, neredeyse İsa (a.s)'ı Yunanlı kabul etmesi geliyor içinden. Ama ne Hız. İsa Yunanlı, ne de onun konuştuğu lisan Yunanca idi. O, ancak peygamber yatağı diyebileceğimiz Asya kıtasında doğmuş ve kendisine burada vazife verilmiştir. Meram ve isteklerini kavmine

bildirmedi de ancak kavminin konuştuğu lisanla konuşması ile mümkün olabilir. Yoksa onlara anlatmak imkansızlaşır. Renan'ın da bildirdiği gibi, küçük bir kasaba olan ve memleketinin dışında pek fazla bir yer görmeyen Nasıra halkına, Allah'ın Yunanca hitap etmesi, Hakkari dağlarındaki bir çobana Japonca hitap etmek kadar abes ve çirkindir.

Biz, Allah'ı böyle bir küçüklükten uzak görürüz. Keza, bu kitaplarda Aramice birkaç cümlenin bulunması bu kitapların Yunanca değil de, Hz. İsa'nın konuştuğu lisan üzere olduklarını gösterir. Fakat bugün elde bu lisanda bir İncil'in bulunmaması insanı düşündürüyor ve ister istemez bu kitabın aslının kaybolduğu kanaatine vardiıyor.

Bugünkü İnciller'in bu kusurunu örtbas etmek için mutaassıp Hristiyan yazarlar, İsa zamanında Yunancanın umumi olarak kullanıldığını ileri sürerler. Fakat bunun birçok bakımdan hatalı olduğunu izah etmeden önce şunu söyleyelim ki, Hristiyan yazar ve aynı zamanda eski bir papaz olan E. Renan bu fikir hakkında şöyle der: Yahudiler Yunanca konuşmuyordu, konuşanı da ayıpladıkları gibi ondan domuzdan kaçır gibi kaçarlardı. Yahudilikte domuzun haram olduğunu göz önüne alırsak, Yahudilerin bunlara karşı nasıl hareket ettiği kolayca ortaya çıkar. Tarihte önemli mevkileri olan milletler dillerinden vazgeçmezler. Yahudiler gerçekten çok önemli bir kavimdir. Hangi durum ve şart altında olursa olsun Yahudi daima kendisini efendi, başka milletlere mensup olan kimseleri de aşağılık görür. Zira bu dinlerinin bir icabıdır.

Kur'an'da ismi zikredilen peygamberlerden bir çoğu Beni İsrail'e gönderilmiş olan peygamberlerdir. Bu bakımdan yahudilerin önemli bir millet olduğu aşıkardır. Hatta kendilerinden uzun uzadıya bahsedilmektedir. Allah'ın Firavun'a karşı nasıl onları galip getirdiği bilinen bir gerçektir. Bu yüzden Yahudilerin kendi dillerini kısa bir zaman içinde unutmayacakları belli olduğu gibi Yahudilerin kendi dinlerine çok sıkı bir şekilde bağlı oldukları da bilinmektedir.

Dinlerinin ve din kitapları İbranice yazılan Yahudilerin, dillerinden kolaylıkla fedakârlık etmeyecekleri bilinen bir gerçektir. Bilhassa bunun için yahudiler kendi dillerini feda etmezlerdi. Tabul-ul Ahd'in yere düşmemesi için canından fe-

dakarlık eden yahudi, mukaddes kitabının yazıldığı dilden herhalde kolay kolay vazgeçmese gerek.

Medeniyet ve incelik bakımından yahudiler kendilerini Romalılardan aşağı görmezlerdi; bilakis üstün görürlerdi. Bu durum herhalde onları kendi dilleri ile öğünmemeye ve ondan vazgeçmemeye sevk etmiş olmalıydı. Tarihte.yüksek bir medeniyete sahip olan bir millet başkasının boyunduruğu altına kısa bir zaman için girmiştir. Fakat yüksek medeniyetleri sayesinde müstevli milletleri potasında eritebilmiştir. Medeniyet bakımından kendilerini Romalılardan üstün gören yahudilerin durumu bununla izah edilebilir mi?

Yahudiler siyasî kudretlerini birgün elde edeceklerini umuyorlardı. Bir millet istikbalinden tamamen ümidini keserek kötümser olabilir, dili ile öğünme yeteneğini kaybedebilir. Fakat İsa zamanındaki yahudiler, yahudi idaresini tekrar kuracak olan bir yahudi kralın çıkacağını bekliyorlardı. Yahudilerin İsa ile olan münakaşalarında bir çok kimse bu ümidi istismar bile etmiştir. Böyle ilerisi için beklemekte olan bir milletin kendi dilini unutacağı imkân dahilinde olmayan bir şeydir.

Siyasî kudretlerinin tekrar avdet edeceğine inanan bir milletin başbakanı olan Levi Eşkol'un, "İki bin senelik rüyamız gerçekleşti" demesi bile bunun açık bir delilidir. Kaldı ki, İsa zamanındaki yahudilerin durumu bundan altmış, yetmiş sene önceki yahudilerin durumundan daha iyiydi.

O devrin yahudi yazarları kendi dilleri veya o dilin bozuk bir şivesi ile yazarlardı Dilleri değişmiş olsaydı, o devirde Yahudiceden başka bir dil ile yazdıkları kitapların elimizde bulunması gerekirdi. O devre ait kitaplar içinde Yahudiceden başka kitapların olmaması bize yine bir hakikati açıklar niteliktedir. O hakikat İncil'in ilk orijinal nüshasının Yunanca değil, Yahudice olmasıdır.

Yeni Ahid'in en eski nüshalarının Yunanca olduğunu söylemiştik. Fakat Hz. İsa zamanında Roma İmparatorluğu henüz ikiye ayrılmamıştı; İmparatorluğun merkezi hâlâ Roma şehri idi. Latince ve Yunancanın çok zor birer lisan oldukları da göz önüne alınınca bunun imkânsız olduğu kendiliğinden anlaşılır. Roma tesiri Yahudi hayatına tesir etmiş olsaydı, İb-

rani diline Yunanca değil, Latince kelimelerin girmesi gerekir-di. Halbuki en eski Yeni Ahid yazmaları hep Yunancadır. Bu da ispat ediyor ki, Yeni Ahid kitapları Roma İmparatorluğu-nun ikiye bölündüğü ve şarktaki topraklarının Rum-Bizans İmparatorluğu idaresi altına girdiği bir zamanda yazılmıştı ve bu yüzden Yunanca, Hıristiyanlık dini ve edebiyatı üzerinde geniş bir tesir icra etmeye başlamıştı.

Elde bulunan en önemli delillerden bir tanesi de İnciller-deki ifadelerdir. Bu ifade tarzları, bu kadar tahrifata uğra-mamasına rağmen hâlâ İncil'de mevcuttur. Orjinal şekillerini muhafaza etmektedirler. Bu ibarelerden birkaçı şöyledir:

a — "Osenna" (Matta, 21:9)

b — "Eli, eli, lama sabaktini." (Matta, 27:46)

c — "Rabbi" (Yunanna, 3:2)

d — "Talita kumi" (Markos 5:41)

Yukarıdaki ifadelerden de İncil'in Yunanca değil, yahudilerin kendi lisanı üzere olduğu anlaşılmaktadır.

Resullerin işlerinden de (2:4/13) anlaşıldığına göre, İsa çarmıha gerildikten sonra bile (bu Hıristiyan inancına göredir. Kur'an-ı Kerim'in Hz. İsa'nın durumu hakkındaki ayeti açıktır. Bir müslümanın inancı, bu ayetin karşısında değil yanındadır), Yahudiler İbranice konuşuyorlardı:

"Hepsi Ruhu-1 Kudüs'le doldu ve kendilerine ruhun ver-diği söyleyişe göre başka başka dillerde söylemeye başladılar. Gök altındaki her milletten yahudiler, dindar adamlar, Kudüs'te oturmakta idiler. Ve bu ses gelince, halk bir araya toplandı ve çok şaşırıldılar. Çünkü her biri onların kendi dili ile söylediğini işitiyordu. Hayran oldular ve şaşırıp dediler: "İşte söyleyen bu adamlar hep Galile'li değil mi? Ve nasıl biz, herbirimiz kendi ana dilimizi işitiyoruz? Biz Partlar, Medler, Elamlılar ve Mezopotamya'da, Yahudiye'de hem de Kapadokya'da ve Pontus ve Asya'da Friky, hem de Pamfilya'da, Mısır ve Libya ülkelerinde, Birine çevresinde, oturanlar, gerek Yahudi ve gerek mühtedi Romalı misafirler, Giritliler ve Araplar, kendi dillerimizde Allah'ın büyük işlerini söylediklerini işitiyoruz. Ve hepsi hayran olup birbirlerine: "Bu ne olsa gerek?"

diye tereddüt ediyorlardı. Fakat başkaları eğlenip dediler: "Onlar yeni şarapla dolmuşlar."

O zaman değil yahudilerin Yunanca konuşması, bütün bilinen ve yahudilere komşu olan diğer milletlerin kendi lisanları üzere anlaşılmalıdır. Bunun için, yahudilerin Yunanca konuştuklarını ileri sürmek suretiyle bu meseleyi örtbas etmek isteyen kimselerin sözlerinin gerçeğe bir ilgisi olmadığı anlaşılmalıdır. (272).

Bu durum gösteriyor ki, İncil'in aslı Yunanca değil, Aramice olması lâzımdır. Fakat elde bulunan en eski İncil Yunancadır. Bu da gösteriyor ki, İncil değiştirilmiştir.

Hıristiyan aleminin elinde bulunan ve kutsal olarak kabul edilen bugünkü İndilerin kutsal olarak kabul edilmesi ancak İsa (a.s)'dan 325 sene sonra olmuştur. Bu tarihten önce altmıştan fazla İncil mevcuttur. Herkes elindekinin kutsal kitap olduğunu, diğerlerinin uydurulmuş birer kitaptan öteye geçmeyeceğini ileri sürüyordu.

İsa (a.s) doğumundan 325 sene sonra İznik'te bin kişilik bir heyet halinde Hıristiyan ruhani meclisi putperest, fakat bazı siyasî sebeplerle Hristiyan görünmek zorunda kalan imparator Konstantin'in emri ve başkanlığı altında toplanır. Altmıştan fazla ve her biri diğerini kafirlikle itham edecek kadar aralarında ayrılık bulunan İnciller heyete sunulur. Yine imparatorun emri ile 318 gibi azınlık reyî ile bugün teslisi (üçlü ilah sistemi) savunan kitaplar kutsal ilan edilmiştir. İznik Ayasofya kilisesi içinde mezarı ve mezarının içinde de biraz kemiği bulunan Mısır heyetinin başkanı Aius, bu toplantıdan çoğunluğun sözcüsü olarak, zorla kabul ettirilen üçlü ilah sistemine karşı çıktığı için mecliste bir tokata maruz kaldığı gibi sonra da imparator tarafından hapsedirilerek çeşitli işkencelere tâbi tutulmuştur. Nihayet, bu şiddetli işkenceye tahammül edemeyen bu zât hapisanede ölmüştür. Bunca işkenceye tâbi tutulması putperest ve hıristiyanların bugünkü İndilerini kabul etmemesi yüzündendir.

Arius ve diğer arkadaşlarının fikri, İslâm'ın kendisinden gerçek Hristiyanlık diye bahsettiği ve Hz. İsa'ya inen safiyetini muhafaza eden Hristiyanlık olduğu şeklindeydi. Şu halde dört İncil, yirmi bir mektup, bir Yuhanna vahyinden ibaret

olan Ahd-i Cedid 325 senesinde İznik'te toplanan azınlığın fikri ve imparatorun desteği ile kutsal ilan edilmiştir. Daha önceleri ne böyle bir kitap herkes tarafından kabul ediliyor ve ne de sayısı bu kadar azdı. Bir kimsenin kabul gören bir Hristiyan olabilmesi için elde mevcut olan bu kitapları olduğu gibi kabul etmesi gerekmektedir. Aksi takdirde ona Hristiyan denmediği gibi papazların para ile sattığı cennete de giremez. Fakat insanın aklına şöyle bir soru sormak geliyor: 325 tarihine kadar Hristiyanlık aleminin elinde altmıştan fazla kitap bulunuyordu ve bunların arasındaki tezatlar çok büyüktü. Bir diğerini sapıklıkla itham edecek kadar birbirinden ayrı idiler. Adı geöen tarihe kadar pek az kimse bu kutsal olanlara inanıyordu. Şu halde, kendisine inanmak suretiyle Hristiyan olunan bugünkü İndilere daha önce inanmayanların dinsiz olarak ilan edilmesi gerekmez mi? Biröok Hristiyan azizin bu tarihten önce yaşıadığı nazarı itibara alınırca, hiçbir Hristiyan bunu kabul edemez. Şu halde, söylenecek bir söz kalıyor. O da, Hristiyanlık aleminin 325 sene kitapsız kaldığıdır. Öyle ya kutsallıkları ancak bu tarihte kabul edilen bu kitabın bu tarihten önce kutsal olması imkânsızdır. Bir hristiyanın buna nasıl cevap vereceği pek bilinemez.

(266) Yehova Şahitleri - Doö. Dr. Hikmet Tanyu.

(267) Aynı Eser.

(268) İslâmiyet ve Hristiyanlık - Doö. Dr. İhsan Süreyya Sırma, Tercüme.

(270) İmanî Suallere Cevaplar - ismail Fenni Ertuğrul.

(271) Kur'an ve Garb Kaynaklarına Göre Hristiyanlık - Ziya Korur.

(272) Aynı Eser.